

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาในชั้นก่อนการพิจารณาโดยองค์กร
ตุลาการในสหรัฐอเมริกา

ประวัติความเป็นมาของสหรัฐอเมริกาโดยสังเขป

ดินแดนอันเป็นสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน เคยถือเป็นโลกใหม่ที่เพิ่งค้นพบ
ชนชาวอังกฤษได้เริ่มอพยพเข้าไปตั้งรกรากในดินแดนใหม่ดังกล่าว สมัยพระเจ้าเจมส์
ที่ 1 แห่งอังกฤษ ได้พระราชทานตราตั้ง (Charter) หรือหนังสือพระบรม
ราชานุญาต ให้บริษัทเวอร์จิเนียแห่งอังกฤษ เข้ามีสิทธิเด็ดขาดเหนือเวอร์จิเนียอันเป็น
ดินแดนบางส่วนของอาณานิคมในสหรัฐอเมริกา เมื่อ ค.ศ. 1606 Charter
ดังกล่าว มีลักษณะเป็นสัญญาระหว่างกษัตริย์กับเอกชน แต่ในหนังสือดังกล่าวได้ตั้งข้อ
สงวนบางประการ คือผู้เข้ามีสิทธิแสวงหาประโยชน์ จัดระบบการปกครอง ระบบ
เศรษฐกิจสังคมในดินแดนได้ แต่จะต้องให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน
ที่เข้าไปตั้งรกรากในดินแดนนั้น ๆ โดยเสมอภาค ในระดับเดียวกับที่รัฐบาลอังกฤษ
ถูกผูกพันตาม "มหาบัตรรัฐธรรมนูญ" (Magna Carta) การเก็บภาษีต้องได้รับ
ความยินยอมมีการพิจารณาคดีโดยลูกขุนควบคู่กับศาล¹

การอพยพครั้งใหญ่เริ่มในปี ค.ศ. 1620 เป็นปีที่เริ่มมีความขัดแย้งทาง
ศาสนาระหว่างกษัตริย์อังกฤษกับประชาชนทั่วไป และความขัดแย้งเริ่มรุนแรงขึ้น จึงได้
มีการอพยพโยกย้ายไปสู่ดินแดนสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นดินแดนแห่งเสรีภาพตามความ
คาดหวังของผู้อพยพ เพราะการจะอพยพไปทางทวีปยุโรปก็เป็นดินแดนที่อยู่ใต้อิทธิพล
ของคริสตนิายโรมันคาทอลิก การเดินทางจึงถือเอาสหรัฐอเมริกาเป็นจุดหมาย
ปลายทาง เหตุเพราะการอพยพครั้งนี้เป็นไปเพราะการทนสภาพความบีบคั้น ความ

¹วิษณุ เครืองาม, กฎหมายแองโกล-อเมริกัน, 2520 หน้า 4.
(อัครสำเนา).

ขัดแย้งทางศาสนาไม่ได้ จึงถือว่าการเดินทางไปสู่ดินแดนสหรัฐอเมริกาเป็นการอพยพครั้งใหญ่และเป็นการแสวงหาสิทธิเสรีภาพครั้งสำคัญของมนุษยชาติ¹ โดยเดินทางโดยเรือชื่อ " Mayflower " และผู้ร่วมเดินทางได้ตกลงกันแน่วแน่ถึงการที่จะร่วมมือกันสร้างสรรค์ชุมชน มีความสมัครสมานสามัคคีกัน และรักษาเสรีภาพและอิสระในการนับถือศาสนาและการแสดงความคิดเห็น จะออกกฎหมายและระเบียบของชุมชนจะรักษาธรรมเป็นอำนาจจะเทอคฤตกรรมที่รับอังกฤษต่อไป แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายแห่งความเป็นธรรม ข้อตกลงนี้เรียกว่า "กติกาม่ายฟลาวเวอร์" (Mayflower Compact)² การไปถึงสหรัฐอเมริกาของผู้อพยพกลุ่มนี้ได้ขึ้นฝั่งที่ดินแดนส่วนอื่นของสหรัฐอเมริกา ไม่ใช่เป็นดินแดนส่วนที่บริติชผู้ได้รับอำนาจจากกษัตริย์อังกฤษทำการปกครองอยู่ ได้มีการตั้งรกรากถิ่นฐานและมีการอพยพของกลุ่มชนรุ่นหลัง ๆ ตามมาอีก รัฐบาลอังกฤษในขณะนั้นไม่ได้เอาใจใส่อาณานิคมมากนัก

ในปี ค.ศ. 1689 รัฐสภาของอังกฤษได้ออกกฎหมายคือ Bill of Rights ซึ่งเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน มีหลักการสำคัญหลายประการในส่วนสาระสำคัญที่เกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็คือ

1. ในคดีอาญา การเรียกประกันและกำหนดค่าปรับจนเกินควรจะกระทำมิได้ การลงโทษในคดีอาญาจะต้องไม่เป็นไปอย่างโหดร้ายและวิถดทารุณมนุษยธรรม

2. จำเลยในคดีอาญามีสิทธิได้รับการพิจารณาโดยคณะลูกขุน³

แต่ถึงแม้จะมี Bill of Rights ออกมาเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพ แต่ผลแห่งหลักประกันดังกล่าวก็ไม่มีผลคุ้มครองไปถึงผู้ที่อยู่ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็น

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 6.

² เรื่องเดียวกัน

³ "No freeman shall be seized and imprisoned except by judgement of his peers or by the law of the land."

ดินแดนอาณานิคม ทั้ง ๆ ที่ต่างก็เป็นชาวอังกฤษอพยพไปจากอังกฤษนั่นเอง ทั้งนี้โดย
ถือว่า ในดินแดนอาณานิคมนั้นมีการคุ้มครองโดย Charter ของกษัตริย์อยู่แล้ว
ความไม่เท่าเทียมและได้รับการปฏิบัติต่ออย่างไม่เป็นธรรมนี้เอง ทำให้ชาวอาณานิคม
ได้รับความขมขื่นใจและเริ่มไม่พอใจต่อรัฐบาลอังกฤษ และความไม่พอใจดังกล่าวก็เริ่ม
ทวีความรุนแรงขึ้น กล่าวคือ ในปี ค.ศ. 1763 อังกฤษแพ้สงครามฝรั่งเศส สภาพ
เศรษฐกิจภายในประเทศเกิดความเลื่อมโทรมลงอย่างมาก จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟู
พัฒนาโดยเร่งด่วน อังกฤษจึงได้เริ่มให้ความสนใจดินแดนอาณานิคมอย่างสหรัฐอเมริกา
ซึ่งเป็นดินแดนที่มีความอุดมสมบูรณ์ โดยอังกฤษได้ทำการเก็บภาษีในอัตราที่สูง เช่น
ภาษีใบชา ภาษีแสตมป์ ฯลฯ ซึ่งชาวอาณานิคมพากันคัดค้านอย่างหนัก ขณะนั้นชาวอาณานิคม
ได้ตั้งหลักฐานและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจบ้างแล้ว นักกฎหมายและสมาชิกสภา
อาณานิคมส่วนมากพากันเห็นว่าอำนาจการเก็บภาษีเฉพาะอย่างเช่นนี้เป็นอำนาจของ
อาณานิคมไม่ใช่อำนาจของรัฐบาลอังกฤษ เพราะในสภาของอาณานิคม เท่านั้นที่มีผู้แทน
ของประชาชนชาวอาณานิคมอยู่ พวกอาณานิคมอ้างหลักการปกครองสำคัญที่ว่า "จะเก็บ
ภาษีโดยไม่มีผู้แทนราษฎรไม่ได้" (No Taxation without Representation)¹
เมื่อความขัดแย้งนานาประการทวีความรุนแรงขึ้น ก็ได้มีการประกาศเอกราชในวันที่
4 กรกฎาคม ค.ศ. 1776 ในคำประกาศเอกราชซึ่งร่างขึ้นโดย โทมัส เจฟเฟอร์สัน
รัฐบุรุษผู้มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา ได้อ้างอิงถึงสิทธิตามธรรมชาติการถูกรังสรรค์สร้าง
มาให้เท่าเทียมกับของบุคคล ความจำเป็นและความชอบธรรมที่จะแยกตนเองออกจาก
การปกครองของอังกฤษ ซึ่งมีแต่ความขมขื่นและทุกข์ทรมานในบางส่วนของประกาศ
ปฏิญญาแห่งอิสรภาพ (Declaration of Independence) ได้ปรากฏถ้อยคำที่
รุนแรงว่า

" . . . มนุษยชาติมักจะยอมอดทน ถ้าความชั่วร้ายนั้นพอทนได้มากกว่าที่จะ
ถือสิทธิเข้าทำลายล้างการปกครองที่ตนเคยชินอยู่ร่ำไป แต่ถ้าเป็นการใช้อำนาจโดย
มิชอบ หรือปล้นสิทธิเหล่านี้ไปโดยไม่ขาดสายและกระทำซ้ำซากอยู่เรื่อยไป จนเห็นว่า

¹ เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์, การปกครองสหรัฐอเมริกา, (ม.ป.ท. 2504),

มีความมุ่งหมายที่จะจตุกระชากให้ตกอยู่ในอุ้งแห่งเผด็จการอันเด็ดขาดแล้ว ย่อมเป็น
ทั้งสิทธิและหน้าที่ของมนุษยชาติที่จะล้มล้างรัฐบาลเช่นนั้น แล้วตั้งขึ้นใหม่ในแบบที่จะให้
ประกันความมั่นคงแก่ตนในอนาคต ประชาชนชาวอาณานิคมเหล่านี้ได้ทนทุกข์ทรมาน
มานานแล้ว บัดนี้ถึงคราวที่จำใจจะต้องเปลี่ยนรัฐบาลเก่าของตนเสียแล้ว ประวัติศาสตร์
แห่งกษัตริย์อังกฤษองค์ปัจจุบันเป็นประวัติศาสตร์แห่งการสร้าง ความทุกข์ทรมานและการ
ปล้นสิทธิซ้ำแล้วซ้ำเล่า . . . " 1

หลังจากประกาศอิสรภาพแล้ว ได้มีการทำสงครามเพื่อเอกราชกับอังกฤษ
และได้ชัยชนะโดยความช่วยเหลือจากฝรั่งเศส

จากประวัติความเป็นมาโดยสังเขปของสหรัฐอเมริกาตั้งกล่าว ทำให้เรา
ทราบและเข้าใจสภาพพื้นฐานความเป็นมาของสหรัฐอเมริกา นับแต่การเดินทางไปสู่
ดินแดนนี้เพื่อแสวงหาเสรีภาพ อันเป็นผลมาจากความขัดแย้งทางศาสนาในอังกฤษและ
หลังจากได้ตั้งรกรากมั่นคงแล้ว ก็ถูกปกครองโดยอังกฤษในฐานะเป็นดินแดนอาณานิคม
ได้รับการชู้ครีภ่ามีในอัตราที่สูง จำกัดศักดิ์สิทธิต่าง ๆ และปฏิบัติต่ออย่างไม่เป็นธรรม
ด้วยเหตุนี้เอง ประชาชนชาวสหรัฐอเมริกาจึงเทอคทญุสิทธิเสรีภาพไว้เหนือสิ่งอื่นใด

1 "ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า " . . . that mankind are more
disposed to suffer, while evils are sufferable, than to right
themselves by abolishing the forms to which they are accustomed.
But when a long train of abuses and usurpations, pursuing
invariably the same object evinces a design to reduce them
under absolute despotism, it is their right, it is their duty,
to throw off such government, and to provide new guards for
their future security. Such has been the patient sufferance
of these Colonies; and such is now the necessity which con-
strains them a alter their former systems of government. The
history of the present King of Great Britain is a history of
repeated injuries and usurpation, . . . "

มีการเคารพ ท่อสูฟัทักษัรักษาลิทธิเสรีภาพอย่างเหนียวแน่น ค่านิยมพื้นฐานดังกล่าว
นี้เองที่มีผลต่อกฎหมายและกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกา โดยโน้มเอียง
เน้นหนักไปในทางคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ อันเป็นความปรารถนาสูงสุด

สถานะรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา

ในปี ค.ศ. 1787 สหรัฐอเมริกาได้มีการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นเพื่อใช้เป็นหลัก
ในการปกครองการบริหารประเทศ เพราะสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยหลายมลรัฐรวม
เข้าด้วยกัน จึงจำเป็นต้องมีรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นกฎหมายสูงสุด การร่างรัฐธรรมนูญได้
เป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะประสบปัญหาเกี่ยวกับการประนีประนอมผลประโยชน์
ของมลรัฐต่าง ๆ ที่เข้ามารวมเป็นสหรัฐอเมริกา ดังนั้นจึงมีการกล่าวกันว่า รัฐธรรมนูญ
ของสหรัฐอเมริกา เป็นผลมาจากลำดับแห่งความยินยอมและการประนีประนอมของแต่ละ
มลรัฐ ซึ่งแตกต่างกันหรืออาจจะขัดกันในเรื่องของผลประโยชน์¹ ความยุ่งยากมิใช่เฉพาะ
ในตอนร่างเท่านั้น แม้กระทั่งในการเสนอให้แต่ละมลรัฐให้การรับรองก็ใช้เวลานาน
กว่าจะมีการรับรอง เพราะเมื่อมีการประกาศใช้ มีข้อวิจารณ์ว่า รัฐธรรมนูญยังคงไม่
สมบูรณ์ เพราะบัญญัติแต่เพียงกลไกการปกครองประเทศและการจัดองค์กรทางการเมือง
แต่หาไม่มีบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่² ซึ่งต่อมาได้มีการประนีประนอม
ออกบทแก้ไขเพิ่มเติม (Amendments) จากรัฐธรรมนูญซึ่งเดิมมีอยู่ 7 มาตรา
ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่มีความสั้น มีความยืดหยุ่น (Flexible) และใช้ภาษา
ได้ดี William Gladstone อดีตนายกรัฐมนตรียุโรปได้กล่าวยกย่อง
รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกากว่า "รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาคืองานอันวิเศษสุด

¹ Corroll Collier Moreland, Equal justice under law,
(New York : Oceana Publications, 1975), P.14.

² วิษณุ เครืองาม, กฎหมายแองโกล-อเมริกัน, หน้า 51. และดู
Gilbert B. Stukey, Procedures in the Justice System. (Columbus,
Ohio : Charles E. Merrill Publishing, 1976), P. 16.

และวิจิตรพิสดารยิ่ง เท่าที่มันสมองของมนุษย์จะคิดประดิษฐ์ได้ เมื่อพิจารณาจาก
 คักรารชที่มีการบัญญัติขึ้น"

สถานะของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา นั้น อาจพิจารณาได้ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของสหรัฐอเมริกา

ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา 6 วรรค 2 ได้บัญญัติไว้ว่า

"รัฐธรรมนูญนี้ . . . เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศและบรรดาผู้พิพากษา
 ในทุกมลรัฐจำต้องผูกพันที่จะปฏิบัติตาม โดยไม่คำนึงถึงรัฐธรรมนูญของมลรัฐอื่นใดซึ่งมี
 ขัดความตรงกันข้าม"¹

จากบทบัญญัติดังกล่าว ทำให้เห็นว่า สถานะของรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา
 มีความเป็นกฎหมายสูงสุด ซึ่งทุกมลรัฐจำต้องปฏิบัติตาม จะกระทำการใด ๆ ขัดต่อบท
 บัญญัติในรัฐธรรมนูญไม่ได้ รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาจึงได้รับการยกย่องนับถือโดย
 ทั่วไป

2. รัฐธรรมนูญเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ความสำคัญของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ซึ่งถือเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพ
 ของประชาชนอเมริกันก็คือ การที่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คือบทแก้ไขเพิ่มเติม เป็น
 บทบัญญัติที่เป็นหลักประกันและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนพลเมือง โดยเฉพาะ
 บทแก้ไขเพิ่มเติม 10 มาตราแรก ซึ่งเรียกกันว่า Bill of Rights หรือหลัก
 ประกันแห่งสิทธิที่รัฐสภาอังกฤษได้เคยออกมาในอดีต ประชาชนชาวสหรัฐอเมริกานั้น

¹ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า " This Constitution . . . shall
 be the supreme law of the land; and the judges in every state
 shall be bound thereby, anything in the Constitution or law
 of any State"

ขอบคุณบรรพบุรุษในการเขียน Bill of Rights ตลอดจนอำนาจอันยิ่งใหญ่ของศาลสูง และการประกันสิทธิเสรีภาพอย่างมั่นคง และเป็นบทบัญญัติอันดีเลิศ¹ ตัวอย่างของหลักประกันดังกล่าว ก็คือสิทธิของประชาชนที่จะมีความปลอดภัยในร่างกาย เหนือสถานเอกอภราช ทริพย์สิน การตรวจค้น หรือยึดโดยไม่มีเหตุสมควรจะกระทำไม่ได้ การออกหมายก็ต้องมีเหตุอันควร เชื่อถือซึ่งได้มีการยืนยันด้วยคำสาบาน ปฏิญาณแล้วจึงจะทำได้ เป็นบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมบทที่ 4 ในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 5 กล่าวถึงการที่บุคคลใดจะถูกพิจารณาความผิดออกอรรถจ์ โดยปราศจากการไต่สวนที่ขาดของคณะลูกขุนใหญ่ หากทำได้ไม่ ในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 8 ห้ามเรียกประกันเกินควร หรือปรับเกินควร เป็นต้น เหล่านี้เป็นบทบัญญัติแห่งการคุ้มครองป้องกันสิทธิ เสรีภาพของประชาชนพลเมืองทั้งสิ้น รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อรับรองและคุ้มครองสิทธิทางการเมือง และเสรีภาพส่วนบุคคลของพลเมืองตามแนวความคิดปัจเจกชนนิยม โดยถือว่าสิทธิเสรีภาพดังกล่าวเป็นสิทธิตามธรรมชาติ หรือสิทธิขั้นมูลฐานของชนชาวอเมริกันที่รัฐจะล่วงละเมิดมิได้ เสรีภาพส่วนบุคคลและความเสมอภาคได้รับการรับรองคุ้มครองไว้ในรัฐธรรมนูญที่มีผลในทางปฏิบัติตามสมควร จึงมิใช่เป็นแต่เพียงอุดมคติที่เลื่อนลอยเท่านั้น แต่เป็นค่านิยมทางกฎหมายในฐานะเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีลำดับศักดิ์สูงสุดในระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา² สถานะความเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนของรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีชื่อเสียงได้รับการถือเป็นแบบอย่างของรัฐธรรมนูญหลายประเทศ แม้กระทั่งปัญญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ

3. รัฐธรรมนูญเป็นที่มาแห่งกฎหมายทั้งปวง

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา เป็นกฎหมายสูงสุดของมลรัฐทั้งปวง ดังนั้นรัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายแม่บท ซึ่งกฎหมายอื่น ๆ จะขัดแย้ง

¹ See, Moreland, Equal justice under law, pp. 7-10.

² ดู พันัส ทักเนียนนท์, "ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ," วารสารอัยการ

ไม่ได้ในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญได้ปรากฏบทบัญญัติที่แสดงถึงหลักการกว้าง ๆ ของกฎหมายทั้งปวง เช่น กฎหมายปกครอง กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายวิธีพิจารณา เป็นต้น เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาได้วางบทบัญญัติเกี่ยวกับการฟ้องคดีการพิจารณา พิพากษาและบังคับคดี¹ รัฐธรรมนูญจึงเป็นกฎหมายแม่บทใหญ่ที่มีการกล่าวอ้างอิงเสมอมา โดยเฉพาะในทางพิจารณาความอาญาจะอ้างอิงสิทธิตามรัฐธรรมนูญเป็นข้อต่อสู้ของจำเลยเป็นส่วนใหญ่ โดยอ้างว่ามีการกระทำที่ขัดต่อสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา

ตามประวัติความเป็นมาของสหรัฐอเมริกานั้น เราได้ทราบแล้วว่า ผู้คนที่อพยพไปอยู่ในสหรัฐอเมริกา ก็คือ คนอังกฤษ ซึ่งอังกฤษเป็นประเทศที่ใช้กฎหมาย

¹ see, Hazel B. Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, 2d. ed. (St. Paul, Minnesota : West Publishing Co., 1979), p. 218. ผู้เขียนได้สรุปว่า บทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้ระบุสิทธิอันเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพถึง 27 ประการ และมากกว่าครึ่งหนึ่งของสิทธิที่ระบุไว้เป็นประกันดังกล่าว (ประมาณ 17 ประการ) เป็นสิทธิที่อ้างถึงหรือเป็นแนวทางของวิธีพิจารณาความอาญา

ในขณะที่มีการยอมรับรัฐธรรมนูญ นักปรัชญาอังกฤษและอเมริกันมีความเห็นเกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญาว่า วิธีพิจารณาความอาญาอันยุติธรรม เทียงธรรม (fairness) เป็นสาระสำคัญในการที่จะวัดว่าสังคมมีความศิวิไลซ์มีอารยธรรมสูง (civilized society) Chief Justice Warren ได้กล่าวไว้ในคดี Coppedge v. U.S. (1962) ว่า

" . . . the fairness of criminal procedure was viewed as a primary measure by with the quality of . . . (a) civilization may be judged."



ระบบจารีตประเพณี ในสหรัฐอเมริกาในระยะเป็นอาณานิคมก็ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี เพราะมีความคุ้นเคยมาก่อน แต่มีการปรับใช้ตามความเหมาะสมตามสภาพการณ์ของดินแดนอาณานิคม จนกระทั่งมีการประกาศอิสรภาพ เกิดความจำเป็นที่จะต้องกำหนดระบบกฎหมายของตนเองขึ้นมา ซึ่งเป็นสิ่งที่กำหนดได้ยากในระยะเวลาอันสั้น เพราะการสร้างระบบกฎหมายนั้นต้องขึ้นอยู่กับหลายสิ่ง ทั้งความเป็นมา สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ประชาชนของกลุ่มชน เป็นต้น สหรัฐอเมริกาจึงมาถึงทางสองแพร่ง ที่จะต้องเลือกระบบกฎหมายเป็นของตนเองว่า จะใช้รูปแบบประมวลหรือกฎหมายลายลักษณ์อักษรแบบฝรั่งเศส, สเปน หรือจะใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณีแบบอังกฤษ¹ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาทบทวนและรอบคอบในการตัดสินใจ

สำหรับเหตุผลสนับสนุนให้เลือกระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรแบบฝรั่งเศสหรือสเปนนั้นก็เหตุผลอยู่ที่ว่า สหรัฐอเมริกาเป็นชาติเกิดใหม่ เพิ่งประกาศอิสรภาพควรมีระบบกฎหมายที่มีความแน่นอน และใช้ได้สะดวกในหมู่รัฐต่าง ๆ ระบบจารีตประเพณีจะไม่มีที่แน่นอนเท่าที่ควร และเพิ่งเป็นเอกราชจากอังกฤษไม่ควรจะใช้ระบบจารีตประเพณีของอังกฤษอีกต่อไป แต่เมื่อถึงคราวต้องตัดสินใจ ไม่ได้ตัดสินใจโดยพิจารณาว่าระบบไหนดีระบบไหนเหมาะสม แต่พิจารณาถึงความจำเป็นและความรวดเร็วในการมีระบบกฎหมายของตนเอง โดยถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องรวดเร็ว เพราะเป็นระยะเวลาการเป็นเอกราชใหม่ ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงมีการเลือกใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษเป็นระบบกฎหมายของตน ทั้งนี้เพราะประชาชนมีความคุ้นเคยกับกฎหมายจารีตประเพณีอยู่แล้ว มีความสำคัญความผูกพันต่อระบบนี้อยู่มาก ไม่เป็นปัญหาในเรื่องของภาษา และความเหมาะสมในประการอื่น ๆ ซึ่งหากจะเลือกใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรแล้ว จะลำบากและลำบากในการจัดทำและจะมีปัญหาในเรื่องของภาษา จึงตกลงเลือกเอาระบบกฎหมายจารีตประเพณีเป็นกฎหมายของตน

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกา มีรากฐานมาจากกฎหมายอังกฤษ ทั้งนี้เป็นผลมาจากทางประวัติศาสตร์ที่มีการยอมรับการใช้กฎหมาย

¹วิญญู เครืองาม, กฎหมายแองโกล-อเมริกัน, หน้า 22-26.

อังกฤษทั้งในสมัยเป็นอาณานิคมและหลังจากที่เป็นอิสระภาพแล้ว หลังจากการประกาศ
อิสระภาพ รัฐธรรมนูญได้รับอิทธิพลจากฝรั่งเศสในแนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครอง
สิทธิเสรีภาพของปัจเจกชน โดยมีการแบ่งแยกอำนาจตามแนวความคิดของมองเตสกีเออ
แต่เนื่องจากอิทธิพลของ Common law ศาลอเมริกาจึงพัฒนาแนวความคิดในเรื่อง
การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามกฎหมายมหาชนโดยผ่านกระบวนการยุติธรรม
ทางศาลตามวิธีการของ Common law ศาลอเมริกาใช้ดุลพินิจตีความบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายลายลักษณ์อักษรอย่างกว้างขวาง สิทธิเสรีภาพของชาวอเมริกัน จึงเป็นผลจาก
วิวัฒนาการในด้านคำพิพากษาของศาล¹

เนื่องจากสหรัฐอเมริกากำเนิดจากการรวมตัวกันของหลายมลรัฐ ซึ่ง
แต่ละรัฐก็มีอธิปไตยภายในเป็นของตนเองที่จะจัดการบริหาร การปกครอง กฎหมาย
การพัฒนาเป็นของตนเอง เป็นเรื่องภายในแต่ละรัฐ ดังนั้นในเรื่องของกฎหมาย จึงมี
กฎหมายแตกต่างกันออกไปของแต่ละมลรัฐ ซึ่งมีบัญญัติจัดทำขึ้นตามความเหมาะสมของ
แต่ละมลรัฐ เพียงแต่ไม่ให้ขัดกับรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุด หรือกฎหมายของ
สหรัฐที่มีความสำคัญต่อมลรัฐต่าง ๆ ความที่กฎหมายมีความแตกต่างกันดังกล่าวนี้อเอง
สหรัฐจึงพยายามจัดทำกฎหมายที่เป็นหลักสากลของทุกมลรัฐ คือมีลักษณะเป็น Uniform
เพื่อให้ใช้กับทุกมลรัฐ หรือการทำให้เป็นประมวลตัวอย่างของกฎหมายในแต่ละลักษณะ
ซึ่งก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จอย่างกว้างขวางเท่าที่ควร ความแตกต่างกันในเรื่อง
กฎหมายของแต่ละมลรัฐอาจจะมีความยุ่งยากบางประการ แต่ก็มีประโยชน์ในแง่
ของการศึกษาพัฒนาวิชาการ ทางกฎหมายให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ศาลและรูปแบบกระบวนการทางอาญา

การแบ่งแยกอำนาจนั้นได้ปรากฏในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา องค์การ
ใช้อำนาจตุลาการ คือองค์กรตุลาการหรือศาล ศาลในสหรัฐอเมริกาโดยเฉพาะศาลสูง
ได้รับการยกย่องนับถืออย่างสูง เพราะเป็นสถาบันที่จะช่วยคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ

¹ดู พรเพชร วิชิตชลชัย, "ระบบกฎหมายอเมริกัน," คูลพาท 11 (กันยายน -
ตุลาคม 2527) : 58 - 63.

ประชาชน กระทำให้บทบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพในรัฐธรรมนูญเป็นความจริงขึ้นมาในทางปฏิบัติ

เกี่ยวกับอำนาจตุลาการนั้น รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้โดยตรง เพียงแต่เคยมีคำพิพากษาของศาลสูง ได้เคยวินิจฉัยไว้ในคดี Prentis v. Atlanta Line Company ปี ค.ศ. 1903 โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า "อำนาจตุลาการนั้นเป็นอำนาจในการที่จะตัดสินคดีและข้อพิพาทโดยอาศัยกฎหมายที่มีอยู่และโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย"¹ (Judicial power is the power to decide and controversies in conformity with law and by the methods established by the usages and principle of law) สำหรับขอบเขตของอำนาจตุลาการนั้นเป็นไปตามมาตรา 2 ของรัฐธรรมนูญ

สำหรับสถานะหรืออำนาจของศาลนั้น องค์การตุลาการหรือศาลมีบทบาทมากในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มีอำนาจตีความรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นอำนาจที่กว้างขวางจนอดีตผู้พิพากษาศาลสูง ชาร์ล ฮิวส์ (Former Chief Justice Hughes) ซึ่งอยู่ในตำแหน่งระหว่างปี ค.ศ. 1930-1941 ได้กล่าวถ้อยคำขณะเป็นผู้วาราชการมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ว่า

"We are under a Constitution, but the constitution is what the judges say it is . . ."¹

แปลความหมายได้ว่า "เราทั้งหลายอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่รัฐธรรมนูญคือสิ่งที่ศาลกล่าวออกมา"

¹ คดีนี้อ้างใน สุ่มบุญ วุฒิวงศ์, "อำนาจตุลาการภายใต้รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา", บทบัญญัติ 31 (ตอน 4 2523) : 494.

² ดู สุ่มบุญ วุฒิวงศ์, "อำนาจตุลาการภายใต้รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา," หน้า 492.

คำกล่าวดังกล่าวแสดงถึงสถานะส่วนหนึ่งของศาล โดยเฉพาะอำนาจการตีความวินิจฉัยรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ในมาตรา 3 ข้อ 1 แห่งรัฐธรรมนูญได้วางบทบัญญัติเกี่ยวกับศาลและอำนาจตุลาการไว้ว่า

"อำนาจตุลาการแห่งสหรัฐนั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลสูงศาลหนึ่ง และบรรดาที่รองลงมา (Inferior courts) เท่าที่สภาองเกรสจะสถาปนาขึ้นตามทางการเป็นครั้งคราว ให้บรรดาผู้พิพากษาประจำศาลสูงสุด และศาลที่รองลงมาดำรงตำแหน่งของตนราบเท่าที่มีความประพฤติดีและภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้ได้รับค่าตอบแทนสำหรับกิจการที่ตนปฏิบัติซึ่งจะลดลงมิได้ ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอยู่"¹

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นหลักประกันการปฏิบัติหน้าที่ของศาล ทำให้ทำหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างเต็มที่ และได้รับความนิมยกย่อง

¹ ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "The judicial power of the United States shall be vested in one Supreme Court, and in such inferior courts as the Congress may from time to time ordian and establish. The judges, both of the supreme and inferior courts, shall hold their offices during good behaviour, and shall, at stated time, receive for their services, a compensation, receive for their services, a compensation, which shall not be diminished during their continuance in office."

จากประชาชน มีพื้นฐานจากประชาชนอื่นเป็นคุณลักษณะพิเศษที่สำคัญยิ่ง¹

เกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการทางอาญานั้น เนื่องจากเป็นผลจากการยึดถือการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า รูปแบบกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกาเป็นรูปแบบโน้มเอียงไปในทางยึดถือกฎหมายเป็นสำคัญหรือมุ่งการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นหลัก ซึ่งเราเรียกว่า The Due process Model ข้อเสนอแนะที่ว่า รูปแบบกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกามีแนวโน้มเอียงไปในทาง The Due Process Model ก็คือรายละเอียดหรือขั้นตอนในกระบวนการพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกา ที่แสดงให้เห็นแนวโน้มดังกล่าว อาจกล่าวในที่นี้ได้ว่า กระบวนการพิจารณาความอาญาในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น แตกต่างไปจากกระบวนการพิจารณาของประเทศภาคพื้นยุโรปเป็นอันมาก ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลทางประวัติศาสตร์นั่นเอง กล่าวคือ ในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมีประวัติศาสตร์การก่อตั้งระบบวิธีพิจารณาที่มาจาก การต่อสู้กับอำนาจของประเทศอังกฤษ ซึ่งในเวลาต่อมา กลับกลายเป็นการต่อสู้กับอำนาจของรัฐในการจำกัดเสรีภาพของประชาชน ดังนั้นกระบวนการ

¹ดู เจอร์ล คัมบริว จอห์นสัน, รัฐบาลอเมริกัน ศาลสูง แปลโดย กมลสมวิเชียร (พระนคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2508), หน้า 7, 27. และดู พินัส ทัตเนียนนท์, "ปรัชญากฎหมายธรรมชาติ", วารสารอัยการ, หน้า 61. ผู้เขียนได้กล่าวถึงศาลยุติธรรมสหรัฐอเมริกาว่า เป็นสถาบันทางกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญในการทำให้หลักกฎหมายธรรมชาติ กลายสภาพจาก "หลักการสูงส่งที่เลื่อนลอยอยู่บนฟ้า" มาเป็นหลักปฏิบัติ โดยพัฒนาอำนาจตุลาการ ในการตรวจสอบทบทวนการกระทำในทางนิติบัญญัติและการบริหาร (judicial review) โดยถือว่าศาลสูงสหรัฐอเมริกามีหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรง ในการพิทักษ์สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของอเมริกา โดยสภาพความรับผิดชอบเช่นนี้ ศาลสูงสหรัฐอเมริกาคงกล่าวได้อย่างเต็มปากว่า สถาบันของตนมีฐานะเป็นที่พึ่งแห่งสุดท้ายของประชาชนที่ถูกกดขี่ข่มเหงจากบุคคลที่ใช้อำนาจโดยมิชอบ

พิจารณาพิพากษาความอาญาของสหรัฐ จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะกำหนดกรอบหรือขอบเขต การใช้อำนาจของรัฐให้อยู่ในขอบเขตจำกัด โดยยึดสิทธิขั้นมูลฐานของประชาชนเป็น หลักใหญ่ มีคำกล่าวอยู่เสมอว่ากระบวนการวิธีพิจารณาความของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น แท้ที่จริงก็คือเกราะคุ้มครองประชาชน มิให้ถูกย่ำยีจากการใช้อำนาจของรัฐบาล แม้ ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างขึงยวด การใช้อำนาจของรัฐก็จะถูกจำกัดลงให้พอสมควร แก่เหตุการณืเป็นที่สุด¹ ดังนั้นจึงมีความคำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล เป็นอย่างยิ่ง ในค่านการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีการจำกัดโดยการควบคุมการใช้ อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย มีการถ่วงดุลการใช้อำนาจ เพราะเชื่อว่า ไม่ว่าผู้บังคับใช้กฎหมายจะมีความหวังดีสักเพียงไร ถ้าไม่มีการควบคุม จำกัดการใช้ อำนาจแล้วสักวันหนึ่งผู้รักษากฎหมายคงก้าวล่วงเข้าย่ำยีสิทธิขั้นมูลฐานในที่สุด และ เมื่อถึงเวลานั้น การที่จะเรียกร้องเอาเสรีภาพดังกล่าวกลับคืนมาคงจะไม่ง่ายนัก ยิ่งไปกว่านั้น ในความคิดของประชาชนสหรัฐอเมริกา การคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ เป็นหลักการนั้นเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจ แม้ว่าจะต้องปล่อยผู้กระทำผิดสักสิบคน ก็ยัง ดีกว่าลงโทษผู้บริสุทธิ์เพียงคนเดียว² ในลักษณะการยึดถือเน้นหนักไปทาง The Due Process Model แนวความคิดเกี่ยวกับ "ความยุติธรรม" (Justice) ก่อตัวเป็นสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาอย่างถูกต้อง เพียงธรรม ชอบด้วยกระบวนการ แห่งกฎหมาย (due process) ตั้งแต่ขั้นการจับกุมคุมขังไปจนถึงการพิจารณา

¹ อภิวัฒน์ เพ็ชรศิริ, "การพิจารณาคดีอาญาของศาลในประเทศสหรัฐ-อเมริกา : ระบบการพิจารณาแบบไบเฟอร์เคชัน (Bifurcation)" วารสารนิติศาสตร์ 10 (ฉบับ 3 2521) : 436-437.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 438.

คดีลบล้างโทษหรือปล่อยตัวในที่สุด¹ ทำให้สภาพโครงสร้างวิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกาได้จัดวางโครงสร้างให้มีการคุ้มครองทุกขั้นตอนของกระบวนการเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้แยกหน้าที่สืบสวนสอบสวนออกจากหน้าที่ฟ้องร้องของพนักงานอัยการ แต่ตำรวจเป็นฝ่ายที่ทำหน้าที่ช่วยพนักงานอัยการ มีการเน้นหนักที่ประสิทธิภาพการสืบสวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงแน่ชัดก่อนมีการจับกุมเพื่อให้การจับมีความแน่นอน ไม่ผิดตัวไม่เป็นการจับแบบเหวี่ยงแห การออกหมายจับ, ค้น ในกรณีปกติเป็นอำนาจขององค์กรกลางคือศาล การควบคุมตัวมีระยะเวลาการควบคุมตัวในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจเพียงชั่วระยะเวลาสั้น เพื่อนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่อำนาจศาลโดยเร็ว เพื่อให้เกิดการคุ้มครองอย่างเต็มที่ ศาลมีบทบาทอย่างมากในการตรวจสอบมูลคดีเบื้องต้นคดีอุกฉกรรจ์มีการกลั่นกรองโดยคณะลูกขุนใหญ่ หรือ grand jury บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญถือเป็นบทบัญญัติสำคัญยิ่งในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนพลเมืองและกระบวนการทางอาญาไม้อาจดำเนินการนอกเหนือหรือขัดกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้ การเน้นหนักด้านคุ้มครองสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลจนมากเกินไปทำให้กระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า ไข่หละหลวมในเรื่องของประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย หรือ Crime Control

¹ See, Paul E. Dow, Discretionary justice. 2d. ed. (Massachusetts : Ballinger Publishing Co., 1981), pp. 5-6. ซึ่งได้กล่าวถึงระบบของสหรัฐอเมริกาว่า ระบบของสหรัฐอเมริกาคือเป็นผลมาจากแนวความคิด (idealism) และประสบการณ์ (experience) รัฐธรรมนูญและระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกาได้รับอิทธิพลแนวความคิดจากนักปรัชญาของกรีก คือ Homer, Socrates, Plato, Aristotle นักปรัชญาของโรมัน คือ Cicero, Augustus, Justinian และนักเขียนชาวอังกฤษคือ Thomas Hobbes, John Locke, William Blackstone, Adam Smith, Jeremy Bentham

อาชญากรมีโอกาสรอดพ้นจากการถูกลงโทษเป็นจำนวนมาก¹ แต่หลักการการยึดถือ The Due Process Model ก็ยังคงยึดถือกันอยู่ ไม่ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่แต่ประการใด เพียงแต่พยายามปรับปรุงให้กระบวนการมีความรัดกุมเพิ่มประสิทธิภาพก่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น การยึดรูปแบบกระบวนการทางอาญาแบบ The Due Process Model อย่างเหนียวแน่นของสหรัฐอเมริกา ก็เพราะเป็นผลมาจากประวัติศาสตร์แห่งการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิเสรีภาพ ซึ่งมีการวิพากษ์อย่างเข้มข้นจากอังกฤษ และเหตุผลเกี่ยวกับการก่อกำเนกเป็นสหรัฐอเมริกาเกิดจากการรวมตัวของหลายมลรัฐ เรื่องของสิทธิเสรีภาพจึงเป็นเรื่องที่ค้ำประกันอย่างมาก และมีผลให้รูปแบบกระบวนการทางอาญาเน้นหนักโน้มเอียงไปในทาง The Due Process Model ดังกล่าว

ขั้นตอนกระบวนการทางอาญาขึ้นก่อนการพิจารณาของสหรัฐอเมริกา

ดังที่ได้อธิบายมาแล้วว่าสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยหลายมลรัฐ ซึ่งแต่ละมลรัฐต่างก็มีอำนาจที่จะออกกฎหมายดำเนินการบังคับใช้กฎหมายภายในมลรัฐได้เอง การกล่าวถึงขั้นตอนกระบวนการทางอาญาขึ้นก่อนการพิจารณาของสหรัฐอเมริกาจึงเป็น

¹จากการที่กระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกามีการแบ่งข้อยแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อคัดกรองและคุ้มครองผู้ต้องหาอย่างเต็มที่ ทำให้จำนวนผู้ต้องหาที่ถูกฟ้องในความผิดประเภท felony ถูกตัดสินลงโทษจริง ๆ เป็นจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนผู้ต้องหาที่ถูกฟ้อง เพราะเป็นไปตามขั้นตอนการคัดกรองอันเป็นลักษณะของกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ขั้นการตรวจสอบมูลคดี ใต้วงมุลฟ้อง การใต้วงมุลโดยแกรนด์ จูรี มี plea bargaining จึงทำให้หลุครอกในชั้นการกรัดนกรองบ่าง เปลี่ยนเป็นฟ้องรองในความผิดประเภท misdemeanor บ่าง Raymon Moley ได้อธิบายเปรียบเทียบไว้ในหนังสือชื่อ "Politics and Criminal Prosecution" (1929) ว่า "If the Forty Thieves, whose names are associated with Ali Baba, had been arrested in American city, only six . . . would have been punished."

การกล่าวถึงขั้นตอนโดยทั่ว ๆ ไปของกระบวนการซึ่งบางแห่งอาจจะมีลักษณะปลีกย่อยที่แตกต่างออกไปบ้างตามความเหมาะสมและเห็นสมควรของแต่ละมลรัฐ

ขั้นตอนกระบวนการทางอาญาชั้นก่อนการพิจารณาของสหรัฐอเมริกา นั้นองค์กรหรือบุคคลซึ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับในโครงสร้างหรือขั้นตอนชั้นก่อนการพิจารณาประกอบด้วยหลายฝ่าย แต่องค์กรที่เป็นหลักหรือเป็นองค์กรที่สำคัญก็คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล ซึ่งแต่ละองค์กรมีการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ต่อกันไว้อย่างเหมาะสม มีความต่อเนื่องในการดำเนินการ ขั้นตอนชั้นก่อนการพิจารณานั้นพอจะกล่าวได้โดยย่อว่า เริ่มต้นด้วยเมื่อมีการประกอบอาชญากรรม กระทำความคิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐและมีบทบาทสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อย จะดำเนินการสืบสวน (investigation) รายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิด เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้น ต่อจากนั้นจะทำการจับกุมผู้ต้องสงสัยว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดดังกล่าว ทั้งนี้ก็โดยอาศัยรายละเอียดข้อเท็จจริงที่สืบสวน เรื่องราวมาได้นั้นเองเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงผู้ต้องสงสัยว่าจะเป็นผู้กระทำผิด ซึ่งวิธีการจับกุมนั้นก็ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ หากเป็นกรณีปกติทั่วไป การจับจะต้องมีหมายจับ (arrest warrant) ซึ่งจะออกโดยผู้พิพากษา หากเป็นกรณีฉุกเฉิน หรือการกระทำผิดซึ่งหน้าหรือกรณีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ ก็อาจทำการจับกุมได้โดยไม่ต้องมีหมาย เมื่อจับกุมผู้ต้องสงสัยแล้ว ก็นำผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำการตรวจสอบรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ทะเบียนประวัติอาชญากร การพิมพ์ลายนิ้วมือ และอื่น ๆ ซึ่งขั้นตอนนี้เรียกว่า " booking " ในขณะที่เดียวกันก็จะมีการสอบปากคำผู้ถูกจับเพิ่มเติม พนักงานอัยการเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับพิจารณาพยานหลักฐานที่มี เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าสมควรจะฟ้องหรือไม่ ขั้นตอนต่อไปก็คือ การนำตัวผู้ถูกจับไปสู่ศาลซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า " first appearance " หรือ " initial appearance " เป็นการนำมาปรากฏตัวต่อศาลครั้งแรก ซึ่งกำหนดให้นำผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไปสู่ศาลโดยไม่ชักช้า (without unnecessary delay) ในขั้นนี้ จะมีการไต่สวน แจ้งข้อกล่าวหาแจ้งถึงสิทธิตามกฎหมายที่ผู้ต้องหาจะมีสิทธิและพิจารณาให้ประกันตัว ขั้นตอนต่อมาจะเป็นการไต่สวนมูลฟ้อง (Preliminary hearing)

โดยพนักงานอัยการจะเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่มีประกอบข้อหาตามที่
 คดีสนใจฟ้องว่ามีพยานหลักฐานพอเพียงหรือไม่ ศาลจะพิจารณาพยานหลักฐานของ
 พนักงานอัยการว่าพอเพียงหรือไม่ เพื่อพิจารณาถึงมูลคดีว่าคดีมีมูลหรือไม่ ในขั้นนี้
 ผู้ต้องหาสามารถชักชวนพยานหลักฐานของพนักงานอัยการ หรือนำพยานของตนเข้า
 สืบได้ เพื่อหักล้างว่าคดีไม่มีมูล หากศาลเห็นว่าคดีมีมูล พยานหลักฐานของพนักงาน
 อัยการพอเพียงก็จะกำหนดโทษคดีไปสู่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาต่อไป พนักงานอัยการก็จะ
 เสนอคำฟ้องเพื่อพิจารณาในชั้นพิจารณาต่อไป ในบางมลรัฐได้กำหนดให้มีการกีดกันกรอง
 การฟ้องโดย grand jury หรือคณะลูกขุนใหญ่ก่อนด้วย ต่อจากนั้นก็จะเป็นชั้นการ
 พิจารณาและพิพากษาคดีในที่สุด

องค์กรตุลาการกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาชั้นก่อนการพิจารณาในสหรัฐอเมริกา

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า รูปแบบกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกา
 มีลักษณะโน้มเอียงไปทาง The Due Process Model มากกว่า The Crime
 Control Model ดังนั้นทุกขั้นตอนของกระบวนการทางอาญาจึงมีการควบคุม
 ตรวจสอบอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มีการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลอย่างเต็มที่ ลักษณะ
 ดังกล่าวส่งผลให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรกลางมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล
 เป็นอย่างมากแม้ในชั้นก่อนการพิจารณา วิธีพิจารณาความอาญาของสหรัฐอเมริกาได้
 กำหนดบทบาทของศาลให้มีมาตรการเพื่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล เพื่อให้
 การคุ้มครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการการคุ้มครองอันเป็นบทบาทของ
 องค์กรตุลาการหรือศาลของสหรัฐอเมริกาอาจพิจารณาได้ดังนี้

1. การออกหมายจับ

การจับ เป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลทันที
 ที่มีการจับเกิดขึ้น ตามความหมายของการจับนั้น เป็นการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการ
 จับกุมบุคคลเข้าสู่ที่คุมขัง และการจับดังกล่าวนี้เพราะมีวัตถุประสงค์หรือแนวโน้มที่จะ

ฟ้องบุคคลนั้นว่ากระทำความผิด¹ ซึ่งในการกระทำการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น อาจจะมีการดำเนินการที่ไม่รอบคอบ รักรุก ทำการจับโดยปราศจากเหตุอันควร อันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ดังนั้นจึงต้องมีการวางมาตรการเพื่อควบคุม กำกับตรวจสอบการจับ บทบัญญัติหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการจับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่ป้องกันการทำที่ไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อันเป็นอันตรายต่อ สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ข้อจำกัดการจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเครื่องหมายหรือ สัญลักษณ์ของสังคมแบบเสรีนิยม²

ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 4 (The Fourth Amendment) ได้วางบทบัญญัติไว้ว่า

"สิทธิของประชาชนที่จะมีความมั่นคงปลอดภัยในร่างกาย เคหสถาน เอกสาร และสิ่งของ จากการค้น จับ และยึดโดยไม่มีเหตุอันควรนั้น จะถูกล่วง ละเมิดมิได้ และห้ามออกหมาย เว้นแต่จะมีเหตุอันควร ซึ่งได้มาจากการสาบานหรือ ปฏิญาณตน และหมายจะต้องระบุให้แน่ชัดถึงสถานที่ที่จะถูกค้น บุคคลที่จะถูกจับหรือ สิ่งของที่จะถูกยึด"³

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P. 242.

² See, Harriet Pollack and Alexander B. Smith, Civil Liberties and Civil Rights in the United State, (St. Paul, Minnesota : West Publishing, 1978). P. 141.

³ ถ้อยคำในภาษาอังกฤษใช้ว่า "The right of the people to be secure in their persons, houses, papers, and effects, against unreasonable searches and seizures, shall not be violated, and no Warrants shall issue, but upon probable cause, supported by Oath or affirmation, and particularly describing the place to be searched, and the persons or things to be seized."

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันเพื่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
ของบุคคล การจับซึ่งเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคง ปลอดภัยใน
ร่างกายโดยหลักจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่กรณีมีเหตุอันควร (Probable Cause)¹
ซึ่งเป็นการกระทำที่กฎหมายให้อำนาจกระทำได้ การออกหมายจับก็ต้องปรากฏเหตุ
อันควร หมายต้องมีความแน่ชัด มีการพิสูจน์สาบานตน เมื่อมีการขอให้ออกหมายบทบัญญัติ
ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่กว้าง ๆ มุ่งวางหลักคุ้มครองประชาชนให้พ้นจากการใช้อำนาจ
ตามอำเภอใจของรัฐ² เมื่อวางหลักการไว้อย่างกว้าง ๆ เช่นนี้แล้วในเรื่องของ

¹ Probable Cause เป็นคำที่ใช้อยู่ในระบบของสหรัฐอเมริกา
ความหมายไปในทางที่น่าเชื่อได้อย่างมั่นคงว่า ผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยน่าจะเป็นผู้
กระทำผิด (belief that there is a substantial likelihood that
the individual committed a crime) ซึ่งต่างกับคำว่า Reasonable
ซึ่งแม้จะมีความหมายใกล้เคียงกัน กล่าวคือ Reasonable นั้น มีความหมายว่า
belief that there is a significant possibility that
individual has committed or is about to commit a crime
ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องของระดับความเชื่อว่าจะเป็นไปได้
Probable Cause นั้นมีระดับความเชื่อที่สูงกว่าคือเชื่อได้แน่นอนมั่นคง พอสมควร
มีใช้ลักษณะน่าจะเป็นไปได้อย่าง Reasonable ดู Kerper, Introduction
to the Criminal Justice System, P. 207.

ในกลุ่มประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมายหรือกลุ่ม Socialist จะไม่ใช่
คำว่า Probable Cause แต่ใช้คำว่า Strong or grave suspicion
คือมีเหตุอันควรสงสัยอย่างแน่นแฟ้น ดู Vernon Rich, Law and the Adminis-
tration of Justice 2d ed. (New York : John Wiley & Sons, 1979),
P. 32.

² คดี People v. Flesch วินิจฉัยวางหลักไว้ว่า บทแก้ไขเพิ่มเติมแห่ง
รัฐธรรมนูญ มีความมุ่งหมายที่จะป้องกันการกระทำล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพของประชาชน
พลเมือง แม้ว่าการกระทำดังกล่าวจะกระทำในความหมายของการจับกุมการหน่วงเหนี่ยว
สอบสวนเรื่องราวก็ตาม

รายละเอียด วิธีการ เป็นเรื่องก็ตามมาภายหลัง และการออกกฎหมายของมลรัฐต่าง ๆ ก็ยึดถือบทบัญญัติหรือหลักการ ดังกล่าวนี้เป็นแนวทางในการบัญญัติกฎหมายของตน

เมื่อบทบัญญัติในบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 4 ได้บัญญัติไว้เพียงระบุเงื่อนไขการจับ และการออกหมายจับไว้โดยชัดแจ้งว่ากระทำมิได้ เว้นแต่จะมีเหตุอันควร (Probable Cause) แต่มีใคร่ระบุชัดแจ้งว่า ใครจะเป็นผู้มีอำนาจตรวจสอบออกหมาย แต่องค์กรตุลาการหรือศาลของสหรัฐอเมริกา ก็วางเป็นหลักและถือตลอดมาว่า องค์กรที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ออกหมายคือ องค์กรที่มีความเป็นกลาง ซึ่งหมายถึงองค์กรตุลาการหรือศาล¹ นั้นเอง ด้วยเหตุผลที่ว่า เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลที่จะต้องคอยสอดส่องดูแลว่า การจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยเจ้าพนักงานฝ่ายบริหารนั้น กระทำไปโดยมีเหตุผลสมควรหรือไม่ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลควรเป็นอำนาจของฝ่ายตุลาการฝ่ายบริหารจะจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้เฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งและรีบด่วนเท่านั้น²

ตัวอย่างคดีที่ศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินยืนยันถึงหลักการให้ศาลเป็นผู้ออกหมาย เราจะพิจารณาได้จากคดี Johnson v. United States (1948) ซึ่งศาลสูงได้วางหลักว่า ผู้มีอำนาจออกหมายจะต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ

¹ตาม Federal rules of Criminal procedure Rule 4(b) บัญญัติให้ magistrate เป็นผู้มีอำนาจลงนามในหมายจับ ซึ่งตามเจตนารมณ์ของ Rule 4 นี้เห็นว่า การนำตัวบุคคลเข้าสู่ที่คุมขังเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นการวินิจฉัยจึงควรเป็นเรื่องขององค์กรที่เป็นกลาง (neutral official) คือ magistrate จะดีกว่าองค์กรอื่นที่มีผลประโยชน์เกี่ยวพัน ไม่มีความเป็นกลางต่อการพิจารณาอย่างแท้จริง

²See, John N. Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, 2d. ed. (St. Paul, Minnesota : West Publishing Co., 1979), P.8. ผู้มีอำนาจออกหมายคือศาล ซึ่งอาจจะเป็น judge, magistrate, complaint justice, justice of the peace, clerk of the court แต่ในลักษณะที่มาของอำนาจในการออกหมายก็คือจากอำนาจตุลาการ ซึ่งถือว่าองค์กรผู้ใช้อำนาจมีความเป็นกลางนั่นเอง

คดี Giordenello v. United States (1958) วินิจฉัยว่า ตามบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 4 (The Fourth Amendment) นั้น ศาลเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจที่จะตรวจสอบว่า การจับหรือการออกหมายจับมีเหตุผลสมควรหรือไม่

คดี Orange Country v. Heim (1973) วินิจฉัยว่า เป็นหน้าที่ของฝ่ายตุลาการที่จะบังคับการให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อต่อต้านฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารที่รุกร้าเข้ามาตามหลักของการแบ่งแยกอำนาจ

คดี Aguilar v. Texas (1961) และคดี Mapp v. Ohio (1961) ศาลสูงสหรัฐอเมริกา ได้ตีความขยายหลักของการออกหมายจับ ซึ่งถือว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของศาล ครอบคลุมออกไปถึงอำนาจหน้าที่ของศาลแต่ละมลรัฐในการกำกับและตรวจสอบการใช้อำนาจจับและออกหมายจับ ซึ่งให้กระทำได้เฉพาะกรณีเหตุอันควรตามบทบัญญัติแห่ง The Fourth Amendment เท่านั้น

คดี Collidge v. New Hampshire (1971) ได้วินิจฉัยว่า การออกหมายโดยฝ่ายบริหาร เป็นการกระทำที่ขัดต่อ The Fourth Amendment ที่มุ่งคุ้มครองประชาชนจากการใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุอันควรของเจ้าพนักงาน

ดังนั้น หลักการที่ถือว่าศาลคือองค์กรที่มีความเป็นกลางและเป็นอิสระเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกหมาย จึงได้รับการยึดถือปฏิบัติตลอดมา ซึ่งนับว่าเป็นบทบาทหนึ่งที่สำคัญยิ่งขององค์กรตุลาการในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาได้เป็นอย่างดี

หมายจับนั้นโดยทั่วไปจะออกโดย magistrate วิธีการก็โดยการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ยื่นคำร้องต่อศาลและได้สอบถามปฏิญาณตนกล่าวหาบุคคลใดว่ากระทำความผิด ตามการกระทำผิดที่เกิดขึ้น ในกรณีที่ได้รับทราบรายละเอียดมาโดยการแจ้งข่าวก็ควรบรรยายให้เห็นถึงแหล่งข่าวและความน่าเชื่อถือ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุอันควรสำหรับการออกหมายจับ¹

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice system, P. 245.

magistrate จะไม่ออกหมายจนกว่าจะได้พิจารณาตัดสินใจได้ว่า มีเหตุอันควร (probable cause) ที่น่าเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการที่ถูกหาว่ากระทำความผิด เชื่อว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง ชาวสารรายละเอียดที่ขึ้นมา มีที่มาที่น่าเชื่อถือได้ ไม่ใช่ยอมรับความเชื่อตามคำร้องที่ยื่นเสนอมาน่าเชื่อว่า มีเหตุอันควร แต่ต้องพิจารณาทบทวนถึงรายละเอียดข่าวสารข้อมูลที่มีระบุในการออกหมายด้วย ในบางแห่งอาจจะมีการตรวจสอบหรือสอบถามต่อหน้า magistrate เพื่อประกอบคำร้องด้วย ถ้า magistrate เชื่อว่ามีเหตุอันควรก็จะออกหมาย¹ ต่อไป

ตัวอย่างคดีที่ศาลวินิจฉัยเกี่ยวกับการออกหมายจับ คือ

คดี Wrightson v. U.S. (1955) วินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแสดงให้เห็นถึงเหตุอันควร probable cause เพื่อที่จะได้รับการออกหมายจาก magistrate

คดี U.S. v. Bayley (1965) วินิจฉัยว่า หมายจับจะมีผลคือออกให้ได้ ถ้าคำร้องที่ยื่นแสดงให้เห็นถึงเหตุอันควรที่น่าจะเชื่อได้ว่า ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และผู้จะถูกจับเป็นผู้กระทำความผิด

คดี U.S. v. Dolan (1953) วินิจฉัยว่า magistrate ต้องคัดค้าน ไม่ยอมออกหมาย เว้นแต่จะเป็นที่พอใจว่ามีเหตุอันควร

คดี U.S. v. Cooperstein (1963) วินิจฉัยว่า ในการพิจารณาว่า มีเหตุอันควรที่จะออกหมายจับหรือไม่ การพิจารณาตรวจสอบนั้นอยู่ที่ว่า น่าเชื่อถือในข่าวสาร ข้อมูล รายละเอียดนั้นมากน้อยเพียงใด ต้องมีเหตุอันควรที่จะเชื่อว่า ได้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น และผู้ต้องหาเป็นผู้ใดกระทำ

ในทางปฏิบัติของการขอออกหมายจับนั้น อัยการจะเข้ามามีบทบาทอยู่ด้วย เพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องดำเนินการผ่านทางอัยการ ซึ่งอัยการนั้นจะมีบทบาทในการ

¹ Ibid., P. 246.

ตรวจสอบหรือใช้ดุลพินิจขั้นต้น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหตุผลสมควรของการจับ การขอออหมายจับ เมื่อจะมีการขอออหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเป็นคำร้องผ่านอัยการ อัยการจะเป็นผู้ตรวจสอบขั้นต้น ถ้าเห็นว่าเป็นกรณีที่ออกหมายจับได้ อัยการจะเป็นผู้จัด เตรียมโดยการเขียนหรือพิมพ์หมายยื่นต่อศาลขอให้พิจารณาลงนาม¹

หลักการให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจในการออกหมายของสหรัฐอเมริกา ตรงกับ หลักการของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ซึ่งรัฐธรรมนูญของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน มาตรา 104(2) ได้บัญญัติว่า

"ศาลหรือผู้พิพากษาเท่านั้นเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยเกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพ และระยะเวลาของการจำกัดเสรีภาพในกรณีที่การจำกัดเสรีภาพมิได้กระทำโดยคำสั่ง ศาล จะต้องจัดการให้ได้มาซึ่งคำสั่งศาลโดยไม่ชักช้า เจ้าพนักงานตำรวจไม่มีอำนาจ โดยตรง ที่จะควบคุมผู้ใดภายหลังถูกจับไว้เกินกว่ากำหนดสิ้นวันที่ทำการ จับกุมนั้น รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย"

บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติซึ่งแสดงออกชัดถึงการที่กำหนดให้ศาลเท่านั้น เป็นผู้มีความตรวจสอบถึงเหตุอันควรของการจับ การจำกัดเสรีภาพและระยะเวลา ของการจำกัดเสรีภาพ วิธีการในทางปฏิบัติของการขอออหมายกระทำโดยเจ้าหน้าที่ ตำรวจจะต้องยื่นขอหมายผ่านทางอัยการ อัยการจะเป็นผู้ตรวจสอบขั้นต้นถึงเหตุผล สมควรหรือเหตุอันควรในการออกหมาย และจะเป็นผู้ยื่นหมายจับให้ศาลเป็นผู้พิจารณา ลงนามอนุญาตในชั้นที่สุด ศาลเยอรมันจะไม่ยอมรับคำร้องขอออหมายของตำรวจ โดยตรง โดยไม่ผ่านการกลั่นกรองจากอัยการเสียขั้นหนึ่งก่อน²

ในสหรัฐอเมริกานั้น เมื่อศาลเป็นผู้มีหน้าที่ในการตรวจสอบขอออหมาย อันเป็น การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลแล้ว ในกรณีมีเหตุฉุกเฉินต้องรีบจับกุมโดยไม่อาจขอ

¹ สุรินทร์ ถั่วทอง, "การจับ หมายจับ และเสรีภาพในร่างกายของบุคคล,"

หน้า 44.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 45.



หมายไต่ค้น ซึ่งอาจเป็นกรณีซึ่งไม่ใช่เป็นความผิดซึ่งหน้า เพราะกรณีความผิดซึ่งหน้า
สามารถจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย (warrantless) อยู่แล้ว ในกรณีฉุกเฉินจำเป็น
อย่างยิ่ง ซึ่งตำรวจได้กระทำการจับไปก่อน ศาลก็ต้องทำการคุ้มครอง โดยมาตรการ
หมายจับย้อนหลัง (Post-Arrest warrant) กล่าวคือ เมื่อมีการจับกุมแล้ว
จะต้องรีบมาขอหมายต่อศาล เป็นการออกหมายย้อนหลัง ซึ่งวิธีการดำเนินการ ตำรวจ
ต้องดำเนินการผ่านทางอัยการ เหมือนการขอออกหมายก่อนจับกุมนั่นเอง

สำหรับรายละเอียดของหมายจับของสหรัฐอเมริกา นั้น เป็นแบบพิมพ์ที่ปรากฏ
ข้อความหรือมีข้อกำหนดเกี่ยวกับว่า หมายต้องเป็นลายลักษณ์อักษรและออกในนามของ
มลรัฐหรือสหรัฐ ต้องระบุลักษณะของความผิดให้ชัดเจน ต้องสั่งให้จับกุมผู้ต้องหาและ
นำตัวมาสู่ศาลซึ่งออกหมาย ระบุนามของผู้ต้องหาหรือบอกตำหนิรูปพรรณให้รู้ตัวผู้จะถูก
จับได้แน่นอน ระบุนวันและสถานที่ออกหมาย และศาลผู้ออกหมายต้องลงนามกำกับพร้อม
ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งศาลที่ทำการออกหมายไม่จำเป็นต้องเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณา
พิพากษาคดีที่ออกหมายนั้นก็ได้อีก ซึ่งปกติการออกหมายจะเป็นหน้าที่ของ Magistrate
หรือผู้พิพากษาศาลแขวง ศาลระดับล่างเป็นส่วนใหญ

การออกหมายจับเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรตุลาการเป็นส่วนใหญ่ การให้
เจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่นออกหมายจับได้เป็นกรณีของข้อยกเว้น เฉพาะกรณีหรือเฉพาะคดี โดย
อาจจะมีกฎหมายเฉพาะของมลรัฐให้อำนาจเอาไว้ ซึ่งผลของการให้องค์กรตุลาการ
หรือศาลทำหน้าที่ในการออกหมายจับหรือตรวจสอบการจับนั้น น่าจะพิจารณาได้ดังนี้

1. ในแง่ของแนวความคิด การที่ให้ศาลเป็นผู้ออกหมายจับ เป็นหลักการ
ที่ถูกต้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจออกเป็นสาม เป็นความถูกต้องชอบธรรมและเป็น
ความเหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะศาลเป็นองค์กรที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ใช้อำนาจ
ตุลาการ มีหน้าที่อำนวยให้เกิดความสมดุล ระหว่างการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร¹
โดยถือว่าฝ่ายตุลาการเท่านั้นควรเป็นผู้จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ฝ่ายบริหาร

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 45-46.

จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่เป็นอย่างยิ่งเท่านั้น หลักการของสหรัฐอเมริกาที่ให้ศาลเป็นผู้ทำหน้าที่ออกหมายจับจึงถูกต้องตรงกับหลักการแยกอำนาจซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอยู่ทั่วไป

2. ในแง่ของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล กล่าวได้ว่า การที่สหรัฐอเมริกาให้ศาลทำหน้าที่ออกหมายจับหรือตรวจสอบการจับ ทำให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเป็นไปอย่างแท้จริง เพราะศาลเป็นองค์กรกลาง เป็นองค์กรอิสระบทบาทอำนาจหน้าที่ของศาลในประการนี้จึงเป็นผลให้ศาลมีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาได้อย่างกว้างขวาง ชัดขวางการใช้อำนาจตามอำเภอใจของเจ้าหน้าที่ เป็นการทำหน้าที่ให้ความคุ้มครองขององค์กรตุลาการในขั้นตอนของการจับกุม แม้จะเป็นขั้นก่อนการพิจารณาก็ตาม

3. ในแง่ของประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย การที่ศาลเป็นผู้พิจารณาเหตุอันควรและพิจารณาออกหมายจับนั้น ในคำนำเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติกรมีการวิจารณ์ว่า เป็นการก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติการเท่าที่ควร เพราะการจับกุมกระทำได้ยาก ควรให้เป็นอำนาจของตำรวจที่จะออกหมายได้เองจับได้เอง แต่อย่างไรก็ตามผลแห่งการที่ให้ศาลเป็นผู้ออกหมาย ก็ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย กล่าวคือ ทำให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามเน้นหนักไปที่การสืบสวนข้อเท็จจริงให้ได้ความแน่ชัด รวบรวมพยานหลักฐานส่วนใหญ่ไว้เสียก่อน เพราะมิฉะนั้นศาลจะพิจารณาไม่เห็นถึงเหตุอันควร และไม่อนุญาตหรือออกหมายจับให้ทำการจับกุม ทำให้การจับกุมแต่ละครั้งเป็นไปด้วยความแน่นอน รัดกุม ไม่ใช่การจับแบบเหวี่ยงแห อันเป็นการลวงละเมิดสิทธิเสรีภาพคนบริสุทธิ์ การเน้นหนักการสืบสวน ทำให้ฝ่ายตำรวจมีความเท่าทันกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ส่งผลให้มีการปราบปรามควบคุมอาชญากรรมได้ และเป็นผลค้ำประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย หลักการของสหรัฐอเมริกา ที่ให้ศาลเป็นผู้ออกหมายจับ จึงทำให้คนบริสุทธิ์ได้รับการคุ้มครองคนผิดถูกจับกุมลงโทษตามกฎหมาย

4. ในแง่ความต่อเนื่องของกระบวนการทางอาญา การที่สหรัฐอเมริกากำหนดหลักการให้ศาลเป็นผู้ออกหมายจับมีผลต่อการดำเนินการที่ต่อเนื่องของกระบวนการ

การทางอาญา ทำให้องค์กรดำเนินการแต่ละองค์กรสัมพันธ์กัน และเป็นไปอย่างใกล้ชิด
เกิดความต่อเนื่องในกระบวนการ กล่าวคือ การขออนุญาตหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจต้อง
ประมวลรายละเอียดเรื่องราวทำเป็นคำขอผ่านทางอัยการ ซึ่งอัยการจะทำหน้าที่
ตรวจสอบขั้นต้นถึงรายละเอียดข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งหากพิจารณาเห็นควรก็จะมีการ
ยื่นขอต่อศาลให้อนุญาตหรือออกหมายจับ ทำการจับกุมต่อไป การปฏิบัติของแต่ละองค์กร
จึงมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องดำเนินการอย่างเป็นธรรมชาติ มีไรแต่ละองค์กรแยกทำหน้าที่ใน
แต่ละขั้นตอน แล้วจบสิ้นเป็นขั้น ๆ ให้องค์กรอื่นรับภาระหน้าที่ต่อ ซึ่งลักษณะดังกล่าว
จะมีผลทำให้มีลักษณะที่ว่า เมื่อการเริ่มต้นไม่ดี การดำเนินการขั้นต่อ ๆ ไปก็แก้ไขอะไร
ไม่ได้มากนัก

บทบาทของศาลในสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีบทบาทในการออกหมายจับจึงเป็นบทบาท
ที่สำคัญ และช่วยให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ
เป็นจริงในทางปฏิบัติ ป้องกันการล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพตามอำเภอใจของเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติการ ทำให้ไม่อาจเอาประโยชน์จากอำนาจการจับกุมเป็นเครื่องมือในการกระทำ
การในทางที่มิชอบได้

2. การนำผู้ต้องหาเข้าสู่อำนาจศาลโดยเร็ว

มาตรการการกำหนดให้นำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่อำนาจศาลโดยเร็ว เป็นมาตรการ
หนึ่งของศาลในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาในชั้นก่อนการพิจารณา ซึ่งเป็นไป
ตามขั้นตอนของกระบวนการวิธีพิจารณาคriminal ความอาญาของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเรียกขั้นตอนนี้ว่า
" Initial Appearance " ¹ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่กำหนดให้นำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่ศาล
โดยไม่ชักช้า

ตาม Federal Rules of Criminal Procedure ได้บัญญัติขั้นตอน
ดังกล่าวไว้ใน Rule 5 และในกฎหมายของมลรัฐต่างก็มีบัญญัติไว้ในลักษณะดังกล่าว

¹ บางครั้งใช้คำอื่น เช่น First Appearance, Original Arraign-
-ment, Initial Presentment ซึ่งตาม Federal Rules of Criminal
Procedure ใช้คำว่า Initial Appearance

โดยเป็นขั้นตอนการดำเนินการหลังการจับบุคคลผู้ต้องหาของสงสัย แม้การจับนั้นจะจับโดยมี
หมายหรือไม่มีหมายก็ตาม ก็จะต้องนำมาปรากฏตัวต่อ magistrate โดยเร็ว¹
ไม่ล่าช้า โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร การนำผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อศาลโดยเร็ว
นั้นตามปกติหรือโดยทั่วไปบัญญัติไว้คำว่า "without unnecessary delay"
หรือบางมลรัฐใช้คำว่า "forthwith", "immediately", "rea-
-sonable promptness" หรือ "without undue delay" เป็นต้น ใน
บางมลรัฐใช้ว่า "unnecessary delay" แต่กำหนดระยะเวลากำกับเอาไว้ด้วย
เช่น California กำหนดไว้ให้นำผู้ต้องหาไปปรากฏตัวต่อศาลโดยไม่ชักช้า แต่
อย่างไรก็ตามต้องนำมาปรากฏตัวภายใน 2 วัน นับแต่ถูกจับ แต่ไม่รวมวันอาทิตย์และ
วันหยุด² ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีลักษณะความหมายไปในแนวเดียวกัน คือต้องนำผู้ต้องหา
มาสู่ศาลโดยเร็ว โดยไม่ชักช้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ปัญหาว่าแค่ไหน เพียงใด จึงจะถือได้ว่าการนำผู้ต้องหาไปปรากฏตัวต่อศาลนั้นชักช้า
หรือไม่ หรือชักช้าโดยมีเหตุผลอันสมควรหรือไม่ เป็นเรื่องแล้วแต่กรณีไป ปกติทั่วไป
จะต้องนำผู้ต้องหาไปปรากฏตัวต่อศาลภายใน 24 ชั่วโมง หรือ 48 ชั่วโมง นับแต่จับ³

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P. 126.

² ดู California Penal Code มาตรา 825

³ ในกลุ่มประเทศที่ใ้ประมวลกฎหมายหรือกลุ่ม socialist โดยทั่วไป
ก็ต้องนำผู้ถูกจับไปปรากฏตัวต่อศาลภายใน 24 ชั่วโมง หลังจากจับ ทั้งนี้เพื่อป้องกัน
การสอบสวนที่ไม่ชอบ การขู่เข็ญ กระทบหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อให้รับสารภาพ
ในฝรั่งเศสกำหนดให้นำผู้ต้องหาไปยังผู้พิพากษาไตสวน (investigating
magistrate หรือ juge d'instruction) ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ถูกจับ
เพื่อให้ผู้พิพากษาไตสวนทำการไตสวน ดู Rich, Law and the Administration
of Justice, P. 33.

อย่างไรก็ตาม การชักช้าเพราะกระบวนการดำเนินการที่สถานีตำรวจ เช่น การตรวจสอบสวนคดี ทะเบียนประวัติอาชญากรรม พิมพ์ลายนิ้วมือ ถ่ายรูป เตรียมคำร้องทุกข์ กล่าวโทษ เหล่านี้มักจะมีการยอมรับเสมอว่าเป็นการล่าช้าโดยมีเหตุอันควร ศาลเคยยอมให้ล่าช้าได้หลายชั่วโมงสำหรับการกระทำดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องของแต่ละกรณี ขอให้จริงที่ศาลจะวินิจฉัย การล่าช้ามักจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือเงื่อนไขความจำเป็นบางประการที่แตกต่างกันออกไป กล่าวคือ¹

1. จังหวะหรือระยะเวลาของการจับ เช่นการจับในวันหยุดศาลไม่เปิดทำการ การจับกุมในเวลาที่ดีว่านอกเวลาทำการของศาลแล้ว
2. ความต้องการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอบสวนผู้ต้องหา
3. จำนวนของผู้ถูกจับซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

องค์ประกอบเหล่านี้ เป็นผลให้กำหนดระยะเวลาการนำตัวผู้ต้องหาสู่อำนาจศาลโดยเร็ว โดยไม่ชักช้า นั้น มีขีดความจำกัดหรือความยืดหยุ่นแตกต่างกันออกไป แล้วแต่พฤติการณ์แวดล้อมแห่งกรณี แต่สำคัญคือต้องถือหลักว่า การชักช้านั้น ไม่ใช่ชักช้าโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรซึ่งโดยทั่วไปแล้ว จะกำหนดให้มีการนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่ศาลภายใน 24 ชั่วโมงหรือ 48 ชั่วโมง นับแต่ถูกจับ

สำหรับวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของการนำตัวผู้ต้องหาไปปรากฏตัวต่อศาลโดยเร็ว นั้น มีความมุ่งหมายเพื่อให้มีการคุ้มครองผู้ต้องหาอย่างเต็มที่ โดยการนำมาสู่อำนาจศาลได้มีโอกาสไต่สวนเรื่องราวข้อเท็จจริง เจ้าหน้าที่ตำรวจมีโอกาสควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ในระยะเวลาอันสั้น เป็นการตัดโอกาสหรือลดโอกาสการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายในระหว่างควบคุมตัว

ตัวอย่างของคดีที่วินิจฉัยถึงเหตุผลของการนำผู้ต้องหาเข้าสู่ศาลโดยเร็ว คือ

¹ดู เช็มชัย ชูติวงศ์, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเปรียบเทียบ 2 (กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526), หน้า 6. (อัครสำเนา)

คดี U.S. v. Carignan (1951) วินิจฉัยว่า เหตุผลของการมีบทบัญญัติ การให้นำตัวผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อศาลโดยเร็ววัน ก็เพื่อที่จะยกเลิกการควบคุมตัว โดยมีขอม ควบคุมตัวโดยไม่มีเหตุอันสมควรอย่างแน่ชัดในชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือชั้น ก่อนการพิจารณาให้หมดสิ้นไป

คดี Upshaw v. U.S. (1948) คดี Smit v. U.S. (1968) และคดี U.S. v. Chadwick (1969) ได้วินิจฉัยไปในแนวเดียวกันว่า วัตถุประสงค์ของบท บัญญัติที่กำหนดให้มีการนำตัวผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อศาลโดยเร็วก็เพื่อที่จะตรวจสอบ การสอบสวนซึ่งกระทำการสืบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ป้องกันการควบคุมโดยมิชอบ ก่อนนำผู้ต้องหาเพื่อพิจารณา และเพื่อให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิต่าง ๆ

ในส่วนของรายละเอียดขั้นตอนวิธีการในชั้นนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงาน อัยการจะนำผู้ต้องหามาปรากฏตัวต่อหน้า magistrate บทบาทหน้าที่ของ magistrate ในชั้นนี้คือ

1. ทำการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ปรากฏใน คำร้องทุกข์กล่าวโทษหรือไม่
2. แจ้งให้ทราบถึงข้อหาความผิดที่ถูกกล่าวหา อ่านคำร้องให้ฟัง ในบาง มลรัฐจะให้สำเนาคำร้องทุกข์กล่าวหาแก่ผู้ต้องหา
3. แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ที่มี เช่น สิทธิการมีหมาย สิทธิที่ จะนิ่งเงียบไม่ให้การ (remain silent) และเตือนให้ทราบว่าคำให้การจะใช้ เป็นพยานหลักฐานกล่าวอ้างอันตัวเขา สิทธิที่จะได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง สิทธิที่จะได้รับ การพิจารณาคดีโดยคณะลูกขุน เป็นต้น
4. กรณีมีการจับโดยไม่มีหมาย ศาลต้องทำการไต่สวนทันที เพื่อให้แน่ใจ ว่าการจับนั้นมีเหตุอันควร การทบทวนถึงเหตุอันควรนั้นเหมือนกับการพิจารณาก่อนออก หมายจับ โดยผู้จับสาบานตนด้วย
5. พิจารณาให้ประกันตัวในกรณีที่ยังไม่มีการประกันตัว
6. หากเป็นคดีความผิดประเภท felony magistrate จะทำการกำหนด วันทำการไต่สวนมูลฟ้อง เว้นแต่จะมีการสละสิทธิการไต่สวนมูลฟ้อง

การนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่ศาลโดยเร็ว นั้น เป็นเรื่องที่สำคัญ หากมีการควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้ไม่มาปรากฏตัวต่อศาล หรือนำมาโดยซักข่าไม่ปรากฏเหตุอันสมควร จะมีผลให้การควบคุมตัวในระหว่างนั้น เป็นการควบคุมตัวที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การดำเนินการในช่วงดังกล่าว เช่น การสอบสวน การไต่คำรับสารภาพ ก็อาจจะไม่มีผลหรือนำมาใช้กล่าวอ้างไม่ได้

ตัวอย่างคดีที่วินิจฉัยถึงการฝ่าฝืนไม่นำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่ศาลโดยเร็ว คือ

คดี Mc Nabb v. U.S. (1943) วินิจฉัยว่า คำสารภาพที่ได้มาระหว่างการไม่นำผู้ต้องหาไปปรากฏตัวต่อศาลโดยเร็ว คือเป็นการซักข่าโดยปราศจากเหตุอันสมควร ไม่ยอมให้รับฟังเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาซึ่งตามข้อเท็จจริงในคดีนี้เป็น การควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้เป็นเวลานานถึง 6 วัน หลังจากการจับกุม โดยไม่มีเหตุอันสมควรถึงความซักข่าดังกล่าว

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า มาตรการกำหนดให้มีการนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่ศาลโดยเร็ว หรือขั้นตอนที่เรียกว่า Initial Appearance หรือ First Appearance ของสหรัฐอเมริกา เป็นมาตรการที่ทำให้ศาลเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองผู้ต้องหาได้อย่างเต็มที่ การควบคุมตัวผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีระยะเวลาอันสั้น ทำให้มีโอกาสนในการกระทำการที่มีชอบเกี่ยวกับการสอบสวน การกระทำทรามน้อยลง เพราะศาลได้มีโอกาสเข้ามาคุ้มครอง แจ้งให้ทราบถึงสิทธิต่าง ๆ พิจารณาให้ประกันตัว แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถควบคุมตัวไว้ในระยะเวลาอันสั้น แต่ก็ไม่เกิดปัญหาต่อทางเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสอบสวนมากนัก เพราะรายละเอียดข้อเท็จจริง พยานหลักฐานส่วนใหญ่ได้ทำการรวบรวมไว้ก่อนการจับกุมแล้ว การสอบสวนหลังการจับกุมจึงเป็นการสอบปากคำเพื่อประกอบข้อเท็จจริงเท่านั้น การกำหนดมาตรการให้มีการนำผู้ต้องหาเข้าสู่ศาล จึงทำให้เกิดผลดีต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหา ทำให้ศาลหรือองค์กรตุลาการมีบทบาทในการคุ้มครองผู้ต้องหาในขั้นตอนการพิจารณาได้อย่างแท้จริง

3. Writ of Habeas Corpus

Writ of Habeas Corpus เป็นบทบาหรือมาตรการหนึ่งของศาล ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาในชั้นก่อนการพิจารณาในสหรัฐอเมริกา writ of Habeas Corpus เป็นหมายปล่อยของศาลในกรณีกล่าวอ้างว่ามีการควบคุม หรือขังโดยผิดกฎหมาย

Habeas Corpus เป็นคำภาษาลาติน แปลตามรูปศัพท์หมายความว่า "Have a body" หรือ "you have the body" ¹ ที่มาของ writ of Habeas Corpus ก็คือกฎบัตร Magna Carta ซึ่งเป็กฎบัตรที่พระเจ้าจอห์นของอังกฤษยินยอมออกให้ในปี ค.ศ. 1215² ในกฎบัตรดังกล่าวได้วางหลักสำคัญ 2 ประการ ซึ่งถือกันว่าเป็นที่มาของ writ of Habeas Corpus คือ

1. ผู้ใดจะถูกลงโทษมิได้ เว้นแต่ได้รับการพิจารณาตามกฎหมายของบ้านเมือง และโดยคำพิพากษาของผู้ที่อยู่ในฐานะเท่าเทียม (His peers) กันกับเขา³

¹ A.C. German, Introduction to law enforcement. (Illinois : Charles C Thomas, 1967). P.189.

² พระเจ้าจอห์น กษัตริย์อังกฤษได้ถูกบังคับให้ลงนามใน Magna Carta เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 1215 ที่ Runnymede ประเทศอังกฤษ ดู Dow, Discretionary Justice, P.12.

³ มาตรา 39 ของ Magna Carta บัญญัติว่า

"No freeman shall be taken, or imprisoned, or disseised, of outlawed, or exiled, or otherwise destroyed; nor shall we go upon him, or send upon him, but by the lawful judgment of his peer or by the law of the land."

2. จะปฏิเสธความยุติธรรมต่อผู้หนึ่งผู้ใดมิได้

ในสหรัฐอเมริกาเน้นให้ความสำคัญต่อ writ of Habeas Corpus มากโดยมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า "การระงับสิทธิตามหมาย Habeas Corpus แม้เป็นเพียงชั่วคราวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีเกิดความจำเป็นในกรณีมีการกบฏ หรือการก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยแก่สาธารณะ"¹

ในกฎหมายของสหรัฐอเมริกาหรือรัฐบาลกลางก็มีบทบัญญัติว่า

" writ of Habeas Corpus จะไม่ออกให้เว้นแต่จะเป็นกรณีที่มีการ ความคุมตัวโดยขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายหรือสนธิสัญญาต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา"²

writ of Habeas Corpus ถือว่าเป็น the great writ ของ ระบบยุติธรรมของสหรัฐอเมริกา³ เป็นมาตรการสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้ต้องหาในกรณีเป็นผู้บริสุทธิ์ถูกควบคุมตัวหรือคุมขังไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อ

¹รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา Article I, Section 9, Paragraph 2 ความว่า "The privilege of the writ of habeas corpus shall not be suspended, unless when in cases of rebellion or invasion the public safety may require it."

²กฎหมายของรัฐบาลกลาง 28 U.S.C. 2241(c) (3) (1964)

"The writ of habeas corpus shall not extend to a prisoner unless . . . (3) He is in custody in violation of the Constitution or laws or treaties of the United States."

³ See, Weston and Wells, The Administration of Justice, P.184.

ทำการร้องขอศาลให้ทำการไต่สวนข้อเท็จจริงและออกหมายปล่อยต่อไป การออกหมายปล่อย กรณีการควบคุมตัวไว้โดยมิชอบนี้ ได้รับการยอมรับโดยทั่วไปทั้งกรณีของรัฐกลางและมลรัฐ เป็นมาตรการเยียวยาที่สำคัญประการหนึ่ง และมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย กว้างขวางเนื่องจากสามารถใช้ได้ทุกขั้นตอนของกระบวนการทางอาญา เริ่มต้นตั้งแต่ก่อนการพิจารณาไปจนถึงถูกพิพากษาตัดสินลงโทษจำคุก หากเห็นว่ามี การควบคุมตัวไว้โดยมิชอบ ก็สามารถร้องขอให้ศาลออกหมาย writ of habeas corpus ได้ตลอดเวลา ซึ่งศาลจะเรียกตัวผู้เกี่ยวข้องมาทำการไต่สวนเรื่องราวข้อเท็จจริง หากปรากฏว่ามี การควบคุมตัวไว้โดยมิชอบจริงก็จะออกหมายปล่อยตัวบุคคลนั้นไป

ในชั้นแรกนั้น หมายปล่อยนี้ไม่ได้รับการยอมรับในศาลของมลรัฐ (state court) แต่ต่อมาศาลสูงได้วินิจฉัยให้กว้างครอบคลุมไปถึง¹ เพราะเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ เป็นเครื่องประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคล อย่างไรก็ตาม ศาลได้เคยวินิจฉัยไว้ในคดี Fay v. Noia (1963) ตั้งข้อจำกัดของหมายปล่อยนี้ว่า ผู้ต้องโทษจะเสียสิทธิที่จะใช้ writ of habeas corpus ถ้าปรากฏว่าเขาได้ตั้งใจที่จะหลีกเลี่ยงการดำเนินการตามมาตรการเยียวยาหรือการบังคับใช้กฎหมายของมลรัฐที่มีอยู่แล้ว

ความแตกต่างระหว่างการใช้ writ of habeas corpus กับการอุทธรณ์ก็คือ writ of habeas corpus นั้นไม่ใช่เป็นการทบทวนความผิดพลาดของการพิจารณาคดีในศาล แต่เป็นการค้นหาถึงความจริงของการควบคุมตัวโดยมิชอบ² เพื่อ

¹ See, Livingston Hall and Yale Kamisar, Modern Criminal Procedure, 2d.ed. (St. Paul, Minnesota : West Publishing Co., 1966), P.360.

² See, Robert E. Cushman, Civil Liberties in the United States, (Ithaca, New York : Cornell University press, 1956), P.109.

ทำการปล่อยตัวบุคคลนั้นไป และสามารถใช้ได้ตลอดเวลาที่มีการกล่าวอ้างว่ามีการกระทำการควบคุมตัวโดยมิชอบ

เมื่อพิจารณากฎแล้วจะเห็นได้ว่า มาตรการการใช้ writ of habeas corpus นั้นเป็นมาตรการที่สำคัญที่ทำให้สามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาได้อย่างดีทางหนึ่ง โดยมีประวัติความเป็นมาจากการที่มุ่งจะไร้เป็นเครื่องประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการเยียวยาที่ไต่ผลและถือเป็นบทบาทมาตรการหนึ่งขององค์กรตุลาการในการที่จะเข้าไปคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ มาตรการนี้มีการใช้กันอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกา และองค์กรตุลาการก็ได้มีบทบาทสำคัญในการดำเนินมาตรการดังกล่าว

4. การประกันตัวหรือปล่อยชั่วคราว

สิทธิการที่จะได้รับการประกันตัวหรืออนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวเป็นสิทธิที่สำคัญยิ่งสำหรับการต่อสู้คดี เพราะจะทำให้เกิดความสะดวกในการพบปะทนาย การเตรียมรวบรวมพยานหลักฐานในการต่อสู้คดี สิทธินี้จึงเป็นสิทธิที่สำคัญ และองค์กรตุลาการเข้ามามีบทบาทในเรื่องนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา

วัตถุประสงค์ของการประกันนั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของสองประการคือ เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล และเพื่อคุ้มครองสังคม¹ ในส่วนของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นก็ด้วยเหตุผลที่ว่าผู้ต้องหาได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดจริงตามหลัก presumption of innocence หรือ conviction before punishment การคุมขังไว้ไม่ได้ถือว่าเป็นการลงโทษ หากปรากฏภายหลังว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ อิสรภาพที่สูญเสียไปนั้นก็ยากที่จะ

¹ ดู กุลพล พลวัน, "ปัญหาบางประการเกี่ยวกับสัญญาประกัน," วารสารอัยการ 2 (พฤศจิกายน 2522) : 25.

เยียวยาไคอย่างแท้จริง จึงต้องมีมาตรการการให้ประกันตัวระหว่างพิจารณา ในส่วนของการคุ้มครองสังคมนั้นก็ด้วยคำนึงถึงเหตุผลด้วยความสงบสุขของสังคม กล่าวคือต้องมีข้อกำหนดในการที่จะได้ตัวบุคคลผู้กระทำผิดมาทำการพิจารณาคดีจนถึงที่สุด และป้องกันให้สังคมเกิดความปลอดภัยจากการกระทำของบุคคลนั้นอีก จึงต้องมีเงื่อนไขความแน่ใจในการจะมาปรากฏตัวของผู้ที่ได้รับการประกันเป็นเงื่อนไขสำคัญในการให้ประกัน

ประวัติความเป็นมาของการประกันนั้นมีการกล่าวถึงอังกฤษในสมัยปี ค.ศ. 673 ปรากฏว่ามีวิธีการในทางวิธีพิจารณาความอาญาที่คล้ายกับการประกัน กล่าวคือผู้ต้องหาในคดีอาญาต้องให้ประกันเรียกว่า " borh " แก่ผู้เสียหายในคดี การชดเชยเงินดังกล่าวนี้ก็เพื่อที่จะทำให้ผู้เสียหายเกิดความพอใจและป้องกันการอาฆาตผูกพยาบาทกันระหว่างครอบครัวของทั้งสองฝ่าย " borh " ดังกล่าวจะคืนให้หากปรากฏว่าผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ ลักษณะดังกล่าวมีมาจนถึงสมัยกลางของอังกฤษ คือสมัย Norman ประมาณปี ค.ศ. 1066 เนื่องจากเกิดความขัดแย้งระหว่างการจับกุมผู้ต้องหากับการพิจารณาคดี ผู้ต้องหาจึงได้รับอนุญาตให้จ่ายค่าธรรมเนียมในลักษณะประกันให้แก่ sheriff เพื่อที่จะไม่ต้องถูกกักขังในระหว่างนั้น หากปรากฏในภายหลังว่าผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ก็จะปล่อยตัวและคืนเงินประกันดังกล่าว¹ ทั้งนี้เพราะการจับและคุมขังบุคคลไว้เพื่อทำการพิจารณาในสมัยนั้นมีระยะเวลาานมากกว่าจะได้พิจารณาชี้ขาดคดีคือสภาพที่คุมขังก็ไม่เหมาะสม เกิดโรคภัยไข้เจ็บ ผู้ต้องหาขาดความละเอียดไม่ได้รับการเอาใจใส่ เกิดคอคอยากล้มตายไปมาก จึงมีการให้ประกันด้วยเหตุผลดังกล่าว² และมีการพัฒนาเรื่อยมา จนในปี ค.ศ. 1275 ได้มี Act of Westminster ตรากำหนดลุล่วงขึ้นเกี่ยวกับอำนาจในการให้ประกันตัว

¹ See, Dow, Discretionary Justice, P.59.

² See, Stuckey, Procedures in the Justice System,



ของ Sheriffs โดยระบุถึงประเภทความผิดที่ควรให้ประกัน และไม่ควรถูกให้ประกัน¹

แนวความคิดเกี่ยวกับการประกันได้แผ่ขยายเข้าไปในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่สมัยเป็นอาณานิคม โดยอาณานิคมได้ยอมรับเอาลักษณะของการประกันของอังกฤษมาใช้ด้วย มลรัฐ Virginia ได้บัญญัติพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการประกันตัว ในปี ค.ศ. 1645 ซึ่งถือเป็น " The first bail statue " ที่เดียว และต่อมาก็มีการบัญญัติในมลรัฐ Maine ในปี ค.ศ. 1679 และมลรัฐอื่น ๆ วัตถุประสงค์เดิมของการประกันก็เพื่อที่จะชดเชยความไม่เป็นธรรมในการคุมขังก่อนการพิจารณาให้ลดน้อยบรรเทาเบาบางลงและหลีกเลี่ยงค่าใช้จ่ายในการคุมขัง² ก่อนจะมีการรับรอง Bill of Rights สภาองเกรต ได้กำหนดหลักการประกันไว้ใน Judiciary Act ปี 1789 โดยกำหนดว่า

"ให้มีการประกันตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาทุกคดี เว้นแต่คดีนั้นจะมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต"

ในส่วนของความผิดที่มีโทษประหารชีวิตนั้น ได้กำหนดให้มีการใช้ดุลพินิจพิจารณาการให้ประกันโดยขึ้นอยู่กับลักษณะและพฤติการณ์แวดล้อม รวมทั้งพยานหลักฐานของความผิดและการใช้กฎหมาย

ตาม Federal Rules of Criminal Procedure ได้วางบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกันไว้ในข้อ 46(ค) กำหนดไว้ว่า

¹ดู ธง สีฟิงธรรม, "ความเป็นมาและทฤษฎีว่าด้วยการประกันตัวในประเทศอังกฤษและอเมริกา," วารสารอัยการ 2 (สิงหาคม 2522) : 76-77. แปลและเรียบเรียงจาก Daniel J. Freed and Patricia M. Wald, Bail in the United State 1964, The History and Theory of Bail, PP. 1-8.).

²See, Dow Discretionary Justice, P.60.

"ถ้าจะอนุญาตให้จำเลยมีประกันตัว ให้ศาลกำหนดจำนวนเงินประกันเพียง
เพื่อเป็นหลักประกันว่า จำเลยสามารถมาปรากฏตัวต่อศาลในการพิจารณาคดีได้ โดย
ให้พิจารณาจากลักษณะและพฤติการณ์แวดล้อมของความผิดที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้อง
น้ำหนักของพยานหลักฐานที่จะลงโทษจำเลยฐานะทางการเงินและอุปนิสัยของจำเลย"

ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 8 (The Eighth
Amendment) ได้วางบทบัญญัติไว้ว่า "ในคดีอาญาจะเรียกหลักประกันเกินสมควร
ไม่ได้. . ." ¹ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสหรัฐอเมริกาอยู่บนแนวความคิด
การสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ (Presumption of innocence)
จึงถือเป็นหลักว่า การให้ประกันเป็นหลัก การปฏิเสธเป็นข้อยกเว้น ศาลชั้นต้นจึงจะ
ปฏิเสธจำเลยในการให้ประกันไม่ได้ เพราะความเชื่อที่ว่า ไม่มีใครจะถูกจำกัด
เสรีภาพได้ นอกจากจะพิสูจน์แล้วว่ากระทำผิดจริงอันเป็นหลักสันนิษฐานเบื้องต้นว่า
ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ากระทำผิดจริง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และ
เหตุผลที่ยอมให้ผู้ต้องหาประกันระหว่างพิจารณาคดีตามแนววิธีพิจารณาความในปัจจุบัน

¹ถ้อยคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษคือ " Excessive bail shall not be
required . . ." ในขณะที่รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาบัญญัติไว้เพียงแค่นั้น
แต่รัฐธรรมนูญของมลรัฐมากกว่า 40 มลรัฐ ได้วางบทบัญญัติไว้อย่างชัดเจนถึงสิทธิ
ของจำเลยที่จะได้รับการอนุญาตให้ประกันก่อนการพิจารณาหรือตัดสินลงโทษในทุกคดี
ยกเว้นกรณีมีโทษประหารชีวิต มลรัฐบางมลรัฐบัญญัติสิทธิเหล่านี้ไว้ในกฎหมายลายลักษณ์
อักษร หรือพระราชบัญญัติ (statute) ตาม The Federal Judiciary
Act 1789 ก็วางบทบัญญัติไว้ในทำนองเดียวกันโดยกำหนดให้กรณีความผิดมีโทษ
ประหารชีวิตอยู่ในการใช้ดุลพินิจของศาลในการที่จะอนุญาตให้ประกันหรือไม่ ในขณะที่
New York เองก็เป็นมลรัฐหนึ่ง ที่มีพระราชบัญญัติกำหนดสิทธิการให้ประกันก่อนการ
พิจารณาในคดีความผิดประเภท misdemeanor และยอมให้มีการใช้ดุลพินิจปฏิเสธหรือ
ไม่อนุญาตให้ประกันในคดีความผิดประเภท felony หรืออุกฉกรรจ์ได้

ดู Karlen Delmar, Anglo-American criminal justice,
(New York : Oxford University, 1967), P.136.

ที่นอกเหนือจากหลักการสันนิษฐานว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ ก็คือ¹

1. การกักขังระหว่างพิจารณานั้น ในทางหลักการไม่ถือว่าเป็นการลงโทษ เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรกักขังตัวจำเลยไว้เป็นการลงโทษ ถ้าแน่ใจว่าเขาจะมาปรากฏตัวในศาลได้

2. ถ้าจำเลยมีประกัน ประชาชนก็ไม่จำเป็นต้องเสียค่าเลี้ยงดูในระหว่างรอการพิจารณา

3. ประชาชนไม่ต้องเสี่ยงกับความเสียหายที่จำเลยจะต้องไร้อาชีพอันจะเป็นผลให้ต้องเลี้ยงดูครอบครัวของจำเลยต่อไป

4. คนบริสุทธิ์ (โดยเฉพาะผู้เยาว์) ก็จะไม่ต้องไปปะปนคลุกคลีกับคนที่มีนิสัยชั่วร้าย

ผลจากการที่ The Eighth Amendment ได้บัญญัติไว้กว้าง ๆ ว่า ในคดีอาญาจะเรียกหลักประกันเกินสมควรมิได้ และการถือในการอนุญาตให้ประกันเป็นหลัก เพราะอิทธิพลของแนวความคิดที่ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่า ผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ดังกล่าวนั้น มีผลให้เกิดความยุ่งยากทางปฏิบัติตามมา กล่าวคือ มาตรฐานที่กำหนดว่าแค่ไหนจึงจะ "เกินสมควร" นั้น ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานไว้ เมื่อศาลไม่สามารถปฏิเสธการให้ประกันได้ ศาลก็กำหนดจำนวนเงินประกันให้สูงมาก จนจำเลยไม่สามารถประกันตัวได้ ซึ่งเป็นปัญหาซึ่งกระทบกระเทือนถึงผู้ต้องหาที่ยากจน เมื่อมีการกำหนดวงเงินประกันจนสูงเกินขอบเขต

ปัญหาว่าแค่ไหนเพียงใดจะถือว่าเรียกประกัน "เกินสมควร" หรือไม่นั้น ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาได้เคยวินิจฉัยไว้ในคดี Stack v. Boyle (1951) โดยกล่าวว่าหลักประกันซึ่งวางไว้ "เป็นจำนวนสูงกว่าที่ควรกำหนด" เพื่อประกันการ

¹ดู อมร อินทรกำแหง, "การดำเนินคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา," วารสาร
อัยการนิเทศ 9 (ฉบับ 4 2500) : 232.

หลบหนีของจำเลยนั้น ถือได้ว่า "เกินสมควรตามบทบัญญัติใน Eight Amendment" 1
อย่างไรก็ตาม ในคดีนี้เป็นกรณีวินิจฉัยที่ค่อนข้างจะคับแคบ กล่าวคือ ศาลสูงเห็นว่า
ลำพังแค่ฟ้องฐานสมคบกันเพื่อล้มล้างรัฐบาล โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงอื่นอีก ไม่อาจ
จะถือเป็นเหตุเพื่อเรียกหลักประกันให้มีจำนวน "สูงกว่าที่เคยกำหนดสำหรับความผิด
อุกฉกรรจ์ทั่วไป" 1

ในคดีนี้ศาลสูงได้วินิจฉัยไว้ด้วยว่า มาตรฐานที่เคยยึดถือยังคงกำหนดให้
พิจารณาถึงเหตุผลส่วนบุคคลช่วยในการเรียกหลักประกัน คำวินิจฉัยดังกล่าวก่อให้เกิด
ปัญหาว่าวิธีปฏิบัติของศาลต่าง ๆ หลายแห่งที่เรียกหลักประกันโดยคำนึงถึงแต่ความ
หนักเบาของข้อหาประการเดียว จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้คดี Stack
นี้ก็สร้างปัญหาให้ขบคิดอีกข้อหนึ่งคือ การเรียกหลักประกันสูงเกินกว่าที่จำเลย
สามารถจะวางไว้ได้เป็นการชอบหรือไม่ ผู้พิพากษา Douglas ได้ให้ทัศนะส่วนตัว
ไว้ว่า "จำเลยซึ่งไม่สามารถหาหลักประกันมาวางได้ควรจะถูกปล่อยชั่วคราวโดยไม่มี
หลักประกัน ในเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าจำเลยจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด" 2
ซึ่งความเห็นดังกล่าวนี้ เป็นทางแก้ทางหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ต้องหาที่ไม่สามารถวางเงิน
ได้เพิ่มจำนวนที่ศาลเรียกประกัน แต่สิทธิการที่จะได้รับประกันก็ควรจะมีอยู่ หากมีเหตุ
อันควรเชื่อว่าจำเลยจะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดหรือมาปรากฏตัวต่อศาลตาม
กำหนดเวลาที่กำหนดไว้ มิฉะนั้นจะเกิดความเดือดร้อนเพราะทางปฏิบัติปรากฏว่า
การกำหนดวงเงินประกันที่สูงมากได้ถูกกระทำอย่างเกินขอบเขตในประเทศสหรัฐ-
อเมริกา (ทั้งนี้เพราะเมื่อศาลชั้นต้นจะปฏิเสธการให้ประกันไม่ได้ ทางแก้ก็คือ

1 คุ วิสาร พันธนะ, "วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา, "คฤพาห
25 (กันยายน-ตุลาคม 2521) : 51.

2 เรื่องเดียวกัน ในคดี Bandy v. United States (1961) Mr.
Justice Douglas ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลไม่ควรถูกปฏิเสธการให้ประกันเพราะเหตุ
แห่งความยากจนขัดสน (No man should be denied release because of
indigence)

การกำหนดเงินประกันให้สูงมาก-๙ + เท่านั้น) ซึ่งเป็นผลให้จำเลยที่มีฐานะยากจน และมีความซื่อสัตย์ที่จะปฏิบัติตามสัญญาประกันได้รับความเดือดร้อน ถูกจำคุกเพราะไม่มีเงินเพียงพอที่จะให้ประกัน ในขณะที่คนมั่งมีก็กลับได้รับการปลดปล่อย เพราะมีเงินเพียงพอที่จะเสียค่าประกัน¹

อย่างไรก็ตาม แม้คดี Stack v. Boyle จะยังมีความไม่ชัดเจนอยู่ในบางจุดดังกล่าว แต่คดีนี้ก็ช่วยทำให้หลักการประกันตัวของสหรัฐอเมริกาชัดเจนยิ่งขึ้น โดยคดีนี้ได้วางหลักเกี่ยวกับการประกันไว้หลายประการ กล่าวคือ²

1. การพิจารณาอนุญาตให้ประกันยึดถือหลักว่าผู้กระทำความผิดจะต้องมาปรากฏตัวในการพิจารณาคดีของศาล ศาลได้กล่าวว่า

"สิทธิที่จะได้รับการประกันตัวก่อนการพิจารณาคดีของศาลนั้นจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่ว่า จำเลยต้องรับรองว่าจะมาศาลในวันพิจารณาคดีและยอมรับโทษที่กระทำความผิด ต้องมีนายประกันหรือบุคคลที่รับผิดชอบเป็นผู้ให้คำสาบานรับรองการมาปรากฏตัว ซึ่งวิธีการในสมัยปัจจุบันนี้จะต้องมีสัญญาประกันหรือมีเงินมาวางเพื่อเป็นหลักประกันเพิ่มขึ้น การกำหนดจำนวนเงินประกันสำหรับจำเลยคนใดจะต้องยึดอยู่บนมาตรฐานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในประการนี้ กล่าวคือ จำเลยต้องมาศาลในวันพิจารณาคดี"

2. การที่จำเลยมีพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะหลบหนีมากกว่าจำเลยคนอื่น ก็ยังต้องให้สิทธิแก่จำเลยในการที่จะได้รับการประกันตัวเช่นเดียวกัน

¹ดู วีระพงษ์ บุญโญภาส, "กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา, วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์ 5 (ฉบับที่ 3 2523) : 156 และดู Karlen Delmar, Anglo-American Criminal justice, P.137.

²ดู ชง สีผึ้งธรรม, "ความเป็นมาและทฤษฎีว่าด้วยการประกันตัวในประเทศอังกฤษและอเมริกา," หน้า 78-79.

ศาลได้กล่าวถึงเหตุผลในประการนี้ว่า

"การอนุญาตให้ประกันนั้นมักจะมีการเสี่ยงภัยที่ว่า จำเลยอาจจะหลบหนี เป็นการเสี่ยงภัยที่เราคาดคิดเอาไว้แล้ว แต่การจะผูกมัดให้เกิดความยุติธรรมก็จำต้องมี การเสี่ยงบ้าง ซึ่งเราก็จะเห็นว่าสภาของเกรสได้คาดคิดไว้ว่า การให้ประกันจะทำให้มีการหลบหนีไปไต่บ้าง จึงได้กำหนดวิธีจัดการในกรณีที่มีการหนีประกันเอาไว้"

3. จำนวนเงินประกันจะต้องไม่กำหนดสูงเกินไป

ศาลได้กล่าววว่า

"ในการอนุญาตให้ประกันตัว ผู้พิพากษามีหน้าที่ลดการเสี่ยงภัย จากการที่ จำเลยอาจหลบหนี โดยกำหนดจำนวนเงินประกันให้เหมาะสม แต่จะกำหนดจำนวนเงิน ประกันสูงเกินไปไม่ได้ เพราะต้องห้ามตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญบทแก้ไขเพิ่มเติมบทที่ 8 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า "จะกำหนดเงินประกันสูงเกินไปไม่ได้"

การประกันตัวโดยมีระบบนายประกัน (bondsman) ของสหรัฐอเมริกา ทำให้การรับประกันเป็นธุรกิจหรืออาชีพไปโดยปริยาย บริษัทรับประกันต้องมีใบอนุญาต ซึ่งออกให้โดยมลรัฐ มีอำนาจที่จะออกหลักประกันให้กับลูกค้าหรือผู้ต้องหาโดยคิดค่า ธรรมเนียม 10-15% ของมูลค่าที่ประกัน ซึ่งค่าธรรมเนียมนี้จะได้คืนแต่ประการใด เป็นการเสียให้กับทางบริษัท หากผู้ต้องหาไม่มาปรากฏตัวต่อศาลตามกำหนด บริษัทซึ่งเป็นนายประกันจะถูกปรับการรับประกันในทางปฏิบัติ บริษัทจะต้องแน่ใจว่าจะไม่สูญเสียหลักประกันจึงจะรับประกัน หากต้องเสี่ยงมากก็จะไม่รับประกัน บางแห่งจะรับประกัน เฉพาะกรณีที่มีบุคคลพร้อมทรัพย์สิน เช่น พ่อแม่ ญาติ พี่น้องของผู้ต้องหามาลงนามใน ข้อตกลงเพื่อที่จะชดเชย หากมีการหนีประกันเกิดขึ้น

ควยปัญหาและความเคียดแค้นเกี่ยวกับการประกันโดยนายประกันดังกล่าวได้ ก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวในการปฏิรูปการประกันตัวในสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ. 1960 จากการศึกษาพบว่า จำเลยที่ยากจนมักไม่ได้รับการประกัน จึงมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

การให้ประกันหลายวิธี กล่าวคือ ¹ -----

1. Release on Summons โดยผู้ถูกจับในความผิดประเภท misde-
-meanor อาจจะถูกปล่อยตัวก่อนชั้น First appearance คือขึ้นปรากฏตัว
ต่อศาลครั้งแรก โดยปล่อยที่สถานีตำรวจหลังจากได้ตรวจสอบภูมิหลังถิ่นที่อยู่และ
รายละเอียดอื่น ๆ แล้ว

2. Release on Personal Recognizance เป็นการที่บุคคลรับรอง
สาบาน ปฏิญาณตนรับรองตนเองก่อนปล่อยตัวออกไป ในหลายแห่งปรากฏว่า จำนวน
1 ใน 3 ของผู้ถูกจับได้รับการประกันโดยวิธีนี้

3. Supervised Release เป็นการให้ประกันสำหรับประเภทที่ไม่
เหมาะสมที่จะใช้วิธีที่ 2 แต่ได้รับการประกันโดยบุคคลที่ 3 รับรองประกันตัว

4. Release under a ten percent bond เป็นการให้ประกันโดย
ผู้ต้องหาชำระเงินจำนวน 10 % ของมูลค่าที่ประกัน ระบบนี้มีที่มาจากการคิดค่า
ธรรมเนียมของนายประกัน ซึ่งระบบนี้ผู้ต้องหาได้ประโยชน์คือ สามารถจ่ายเพียง
10 % ของมูลค่าที่ประกันจะได้รับการปล่อยตัว ส่วนกรณีของนายประกันจะยุ่งยากกว่า
และในกรณีที่มาปรากฏตัวต่อศาลไม่หนีประกัน ศาลจะหักค่าธรรมเนียมไว้เพียงเล็กน้อย
สำหรับค่าบริการ นอกนั้นจะคืนให้หมด แต่กรณีนายประกันจะเก็บค่าธรรมเนียมเต็มใน
ทุกกรณี

ในปัจจุบัน การให้ประกันตัวของสหรัฐอเมริกาในทางปฏิบัติจะกระทำโดย
เจ้าหน้าที่แผนกบริการก่อนพิจารณาผู้สัมภาษณ์จำเลยที่สถานีตำรวจ จะทำรายงานเสนอ
ผู้พิพากษาว่า สมควรจะให้จำเลยประกันหรือไม่ โดยวิธีใด จำเลยที่มีฐานะหรือประวัติดี
เป็นที่น่าเชื่อได้ว่าจะไม่หลบหนี จะได้รับการพิจารณาปล่อยตัวโดยไม่ต้องมีหลักประกัน
เพียงทำหัตถ์ตนไว้ว่าจะมาศาลตามกำหนดนัดเท่านั้น สำหรับจำเลยบางคนศาลอาจ

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, pp. 270-273.

กำหนดให้วางเงินประกันจำนวนหนึ่ง แต่จำเลยต้องวางเงินเพียง 10 % ของเงินประกันที่ศาลกำหนดเท่านั้น เงินจำนวนที่จำเลยวางศาลนี้หากจำเลยไม่ผิดคดี ศาลก็จะคืนให้โดยหักไว้ส่วนหนึ่ง แต่ไม่เกิน 10 ดอลลาร์ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่¹

สำหรับจำเลยบางคนที่ไม่อาจปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีหลักประกันหรือไม่อาจวางเงิน 10 % ได้ แต่ศาลเห็นว่าหากนำไปคุมขังไว้จะไม่เกิดผลดี หรือเป็นการสิ้นเปลืองเงินงบประมาณโดยไม่จำเป็น ศาลก็อาจให้ปล่อยชั่วคราว โดยใช้วิธีควบคุมอย่างอื่น กรณีที่จำเลยป่วย หรือติดยาเสพติด อาจส่งตัวไปรักษาพยาบาล กรณีอื่นอาจส่งตัวไปสถานฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นต้น²

จากการพิจารณาจะเห็นได้ว่า มาตรการการให้ประกันหรือปล่อยชั่วคราวของสหรัฐอเมริกาเป็นมาตรการหนึ่งในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหา ทำให้มีโอกาสต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่ แม้รัฐธรรมนูญจะไม่บัญญัติถึงขนาดที่ว่า การประกันตัวเป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่องค์กรตุลาการก็มีบทบาทสำคัญยิ่งในการผลักดันเปลี่ยนแปลงมาตรการดังกล่าว และเป็นผู้ใช้มาตรการดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้อุปินิจำหนึ่งถึงเงื่อนไขปัจจัยสภาพความเป็นจริงในหลาย ๆ ด้านไม่มุ่งเฉพาะจำนวนเงินที่จะประกันแต่เพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้ต้องหามีโอกาสได้รับการประกันตัวมากขึ้น

5. การกลั่นกรองมูลคดีเบื้องต้น

รูปแบบกระบวนการทางอาญาของสหรัฐอเมริกานั้น มีแนวโน้มไปทาง The Due Process Model มากกว่า The Crime Control Model ดังนั้นจึงให้ความ

¹ คุ โสภณ รัตนากร, "รายงานการดำเนินงานศาลยุติธรรม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา," ตุลพาท 24 (กันยายน-ตุลาคม 2520) : 74

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 75.

สำคัญกับการกีดกันกรอมูลคดีเบื้องต้นมาก เพื่อผลในทางการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ
 ผู้ต้องหา เพื่อประโยชน์ของการศึกษาข้อพิจารณาถือเอาว่าทั้งการไต่สวนมูลฟ้อง
 (Preliminary hearing)¹ และการกีดกันกรอมูลคดีของ grand jury เป็น
 การกีดกันกรอมูลคดีเบื้องต้นของสหรัฐอเมริกา

การไต่สวนมูลฟ้อง

การไต่สวนมูลฟ้อง (Preliminary hearing) หรือการไต่สวน
 เบื้องต้น เป็นมาตรการที่จะช่วยคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดี
 ความผิดประเภท felony จากการฟ้องร้องโดยไม่มีมูลคดีหรือไม่เหตุอันควร

ตามหลัก Common Law แต่เก่าก่อนนั้น การไต่สวนมูลฟ้อง ใช้เป็น
 เครื่องมือของอัยการ มากกว่าที่จะถือว่าเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้ถูกกล่าวหา การ
 ไต่สวนมูลฟ้องมีลักษณะเป็นการจับผิด (Inquisition) ยิ่งกว่าจะเป็นการให้
 ความยุติธรรม Magistrate เป็นผู้ซักถามผู้ถูกกล่าวหาและพยาน การไต่สวน
 โดย Magistrate เป็นการช่วยเอาคนลงโทษ การใช้อำนาจจับความผิดโดย
 ฝืนวิธีนี้ เป็นทางให้เกิดความไม่พอใจจนกระทั่งได้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญห้ามการ
 บังคับให้ประกำตัวเอง (Self-incrimination) ทุกวันนี้ในทุก ๆ ศาลถือว่า
 การไต่สวนมูลฟ้องไม่ใช่การไล่ต้อนผู้ถูกกล่าวหา แต่เป็นการไต่สวนด้วยความเที่ยง-
 ธรรมถึงข้อหาที่กล่าวหา²

บางครั้งใช้คำว่า " Preliminary examination " นอกจากนี้ใน
 อังกฤษยังใช้คำว่า " Committal proceeding, " " Preliminary investiga-
 -tion " " preliminary inquiry " ซึ่งมีความหมายทำนองเดียวกัน ดู
 Delmar, Anglo-American criminal justice, P. 143.

² ดู อมร อินทรกำแหง, " การดำเนินคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา, "

การไต่สวนมูลฟ้อง เป็นหนึ่งในสามขององค์กรกลางที่ทำหน้าที่กลั่นกรอง (screening) กระบวนการในคดีอาญาร้ายแรง เป็นเสมือนเครื่องมือที่ทำการร่อนกลั่นกรองออกซึ่งการฟ้องร้องคดีที่ขาดพยานหลักฐานสนับสนุน เป็นการตรวจสอบเพื่อป้องกันความรีบร้อน เลินเล่อ ประสงค์ร้าย หรือต้องการจะกดขี่ของพนักงานอัยการ¹

ความมุ่งหมายส่วนใหญ่ของการไต่สวนมูลฟ้อง ก็เพื่อป้องกันมิให้จำเลยหรือผู้ต้องหาของชั้นศาลเพื่อพิจารณาตัดสินในเมื่อไม่มีเหตุผลสมควรที่จะเชื่อว่าเขาได้ทำผิดตามขอกกล่าวหา ปรากฏจากสถิติว่า ได้มีการจับกุมกันมากมาย โดยไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะเอาตัวผู้ถูกจับขึ้นศาลได้ ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง Magistrate ย่อมสามารถป้องกันมิให้มีการกล่าวหาซึ่งไม่มีเหตุผลพอ ขึ้นไปถึงชั้นพิจารณาเปิดเผยได้² เป็นขั้นตอนที่มุ่งให้อัยการแสดงพยานหลักฐานเท่าที่จำเป็น เท่าที่จะอ้างถึงความเชื่อเหตุผลสมควรว่าคดีมีมูล³ ทำให้ผู้ต้องหาที่บริสุทธิ์มีโอกาสได้พบกับอิสรภาพโดยเร็ว

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P.184., 288. ผู้เขียนได้กล่าวถึงสามองค์กรกลางหรือเครื่องมือกลั่นกรองคดีอาญาร้ายแรงคือ

1. Magistrate's exparte review of the complaint
2. Preliminary hearing
3. Grand jury's review

² ดู อมร อินทรกำแหง, "การดำเนินคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา," หน้า 229.

³ See, Weston and Wells, The Administration of Justice, P.82.

ดังนั้นเราอาจกล่าวสรุปความมุ่งหมายหรือเหตุผลของการไต่สวนมูลฟ้อง
ได้ 3 ประการคือ¹

1. เพื่อพิจารณาว่ามีเหตุอันควรที่จะนำคดีสู่การพิจารณาหรือไม่
2. เพื่อเปิดโอกาสให้จำเลยมีโอกาสได้ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดการฟ้องร้องกล่าวหา
3. เพื่อให้รัฐสามารถรักษาไว้ซึ่งคำพยาน ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลง คัดค้านโต้แย้งได้ในภายหลัง ตัวอย่างคดีที่วินิจฉัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการไต่สวนมูลฟ้อง พอยกตัวอย่างได้ดังนี้

คดี Coleman v. Burnett (1973) วินิจฉัยว่า การไต่สวนมูลฟ้อง เป็นการตรวจสอบ probable cause เพื่อที่จะนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่การพิจารณาในขั้นต่อไป

คดี U.S. v. Kysar (1972) วินิจฉัยว่า การไต่สวนมูลฟ้องมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาคัดค้านถึงความพอเพียงของพยานหลักฐานที่มีอยู่เพื่อที่จะควบคุมตัวผู้ต้องหาไว้

คดี U.S. v. Cowan (1968) และคดี U.S. v. Permishn (1971) วินิจฉัยว่า วัตถุประสงค์ของการไต่สวนมูลฟ้อง ก็เพื่อที่จะให้โอกาสแก่บุคคลที่ถูกจับสามารถคัดค้านความมีอยู่หรือไม่ของเหตุอันควร (Probable Cause) ที่จะควบคุมตัวเขาไว้ต่อไปหรือได้รับการประกันตัว

¹ See, Howard C. Daudistel, William B. Sanders and David F. Luckenbill, Criminal Justice : Situations and Decisions, (New York : Holt, Rinehart and Winston, 1979), P.124.

คดี Ross v. Siriea (1967) และคดี U.S. v. Barone (1970)

วินิจฉัยว่า การไต่สวนมูลฟ้องเป็นเครื่องมือที่จะพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานพอเพียง มีเหตุอันควรหรือไม่ เป็นสิ่งสำคัญในการให้โอกาสแก่ผู้ต้องหาที่จะทำการโต้แย้งคัดค้านว่าไม่มีเหตุอันควรในการควบคุมตัวเขาต่อไป และเป็นโอกาสที่จะได้ทราบล่วงหน้าถึงข้อหาความผิดที่ฟ้องตลอดจนพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่

คดี U.S. v. Gray (1949) วินิจฉัยว่า วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการไต่สวนมูลฟ้องก็คือ เพื่อป้องกันผู้ต้องหาจากการถูกควบคุมตัวโดยปราศจากการไต่สวนโดยเร็ว

การไต่สวนมูลฟ้องโดยทั่ว ๆ ไปในหลายแห่งจะทำการไต่สวนภายใน 5-12 วัน หลังจาก First appearance หรือการนำผู้ต้องหาปรากฏตัวต่อศาลครั้งแรก¹ สำหรับวิธีการในการไต่สวนมูลฟ้องนั้น เริ่มด้วยพนักงานอัยการนำพยานหลักฐานเสนอต่อศาล ศาลเตือนให้ผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิและรายละเอียดต่าง ๆ ที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยควรทราบ อัยการต้องนำพยานหลักฐานที่เพียงพอ (sufficient evidence) ที่จะทำให้ศาลหรือ Magistrate พอใจว่ามีเหตุอันควร (Probable cause) มีเค้าเงื่อนหรือมีมูลเชื่อได้ว่าจำเลยได้มีการกระทำความผิด แต่ไม่ใช่เป็นขั้นชี้ขาดตัดสินว่าผิดจริงหรือไม่ เป็นเพียงแต่แสดงเค้าเงื่อนมูลคดีให้ศาลเห็น ซึ่งเรียกว่า "prima facie" ให้ปรากฏในคำขอของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมีสิทธิที่จะเสนอพยานหลักฐาน ชักค้ำพยานหลักฐานของอัยการ ถ้าศาลเห็นว่าคดีมีมูลก็จะสั่งว่าคดีมีมูลเพื่อนำสู่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาต่อไป (bound over to the trial court) หากศาลที่ทำการไต่สวนมูลฟ้องดังกล่าวเห็นว่า คดีมีมูลความผิดเพียงชั้นประเภท misdemeanor ซึ่งเบากว่า felony ศาลก็จะเปลี่ยนแปลงให้ฟ้องในคดีความผิดประเภท misdemeanor แทน หากคดีไม่มีมูลศาลก็จะสั่งปล่อยตัวจำเลยหรือผู้ต้องหาไป

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P. 287.

สิทธิของผู้ต้องหาที่จะได้รับการไต่สวนมูลฟ้องนั้นมีบัญญัติไว้ในกฎหมาย
 ธรรมดา มิใช่กล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ¹ เป็นสิทธิซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ใช้ก็ได้ โดย
 แสดงออกโดยตรงหรือโดยปริยาย² ในเรื่องของการสละสิทธิการได้รับการไต่สวน
 มูลฟ้องของผู้ต้องหา³ นี้เคยมีสถิติของ Recorder's Court ใน Detroit ซึ่ง
 ผู้ต้องหาที่มีสิทธิได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง ตามกฎหมายของมลรัฐ Michigan
 ปรากฏว่า ผู้ต้องหาจำนวนทั้งหมด 5231 คน ที่นำมาสู่ศาล จำนวน 72 % สละสิทธิ
 การได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง และประมาณ 2 ใน 3 ของผู้ต้องหาใน Sedgwick
 Country มลรัฐ Kansas ก็ปรากฏว่าสละสิทธิการได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง³
 ซึ่งเป็นอัตราการสละสิทธิที่สูงมากทีเดียว ในปัจจุบันนี้ก็ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีการไต่สวน
 มูลฟ้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของคดีทั้งหมด⁴

¹ในคดี Lem Woon v. Oregon (1913) ศาลสูงสหรัฐได้ตัดสินว่า
 รัฐธรรมนูญมิได้บังคับให้มลรัฐ จำต้องให้สิทธิแก่จำเลยที่จะได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง
 คดีดังกล่าวอ้างในวารสาร พันธนะ, "วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา,"
 หน้า 52

คดี U.S. v. Luxenberg (1967) วินิจฉัยว่าไม่มีบทบัญญัติใน
 รัฐธรรมนูญที่บัญญัติให้จำเลยต้องได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง

คดี Lunsford v. Howard (1970) วินิจฉัยว่า จำเลยไม่มีสิทธิตาม
 รัฐธรรมนูญที่จะได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง การไม่มีการไต่สวนมูลฟ้องไม่เป็นการฝ่าฝืน
 กระบวนการอันชอบด้วยกฎหมาย (due process) ตามบทแก้ไขเพิ่มเติม
 รัฐธรรมนูญที่ 14

²ดู อมร อินทรกำแหง, "การดำเนินคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา," หน้า
 229, และดู German, Introduction to law enforcement, P.191.

³See, Frank William Miller, Prosecution, (Boston :
 Brown and company, 1969) PP.110-111. อ้างจาก Annual Report for
 the Recorder's Court of the city of Detroit, Michigan, 1956,
 11 (Mimeo, 1957)

⁴ดู เข็มชัย ชูติวงศ์, เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายวิธีพิจารณา
 ความอาญาเปรียบเทียบ 2, หน้า 7.



แม้การสละการไต่สวนมูลฟ้องจะสามารถทำได้ หากผู้ต้องหาต้องการ แต่ในบางแห่งก็มีข้อกำหนดให้พนักงานอัยการและศาลต้องตกลงยินยอมเสียก่อน เพราะการสละการไต่สวนมูลฟ้องนั้นมีข้อได้เปรียบเสียเปรียบของผู้ต้องหาและพนักงานอัยการ ในการสละสิทธิดังกล่าว ถ้าผู้ต้องหาไม่ได้รับอนุญาตให้ประกันตัว การสละสิทธิการไต่สวนมูลฟ้องจะทำให้กำหนดวันพิจารณาคดีเร็วขึ้น แต่หากเป็นกรณีได้รับการประกันตัวผู้ต้องหาอาจไม่สละสิทธิการไต่สวนมูลฟ้อง เพราะการไต่สวนมูลฟ้องอาจจะทำให้ได้รับการปล่อยตัวโดยการยกฟ้องเพราะไม่มีมูล ไม่ต้องไปถึงชั้นพิจารณา และทำให้ได้รับรูปคดีพยานหลักฐานของฝ่ายพนักงานอัยการ ทำให้มีโอกาสตรวจสอบพยานหลักฐาน เตรียมการต่อสู้คดี สำหรับพนักงานอัยการนั้น การไต่สวนมูลฟ้องก็มีข้อดีในการที่ได้เสนอพยานหลักฐานขณะที่ข้อเท็จจริงยังใหม่ ๆ สด ๆ อยู่ พยานยังจำเหตุการณ์ได้ดีเป็นการสงวนรักษาพยานที่ถูกต้องไว้และใช้ในชั้นพิจารณาได้ อย่างไรก็ตามพนักงานอัยการอาจตกลงสละการไต่สวนมูลฟ้อง เพราะจะได้ไม่ต้องแสดงพยานหลักฐานให้ฝ่ายผู้ต้องหาทราบ¹

สำหรับเหตุผลของการสละสิทธิการไต่สวนมูลฟ้องนั้น มีเหตุผลจากหลายเหตุด้วยกัน คือ²

1. ส่วนใหญ่คือความผิดที่ผู้ต้องหาออกชั้น ผู้ต้องหายอมรับทราบได้อย่างแน่นอนว่ามีมูลความจริง มีเค้ามูลที่จะดำเนินคดีต่อไปได้ การไต่สวนมูลฟ้องก็ไม่มีประโยชน์สำหรับตัวผู้ต้องหา นอกจากจะทำให้คดีล่าช้าเสียเวลาออกไปอีก

2. ผู้ต้องหาส่วนมากปรากฏตัวต่อหน้า Magistrate โดยไม่มีทนาย ทำให้ไม่รู้จักค่าหรือสิทธิประโยชน์จากการไต่สวนมูลฟ้อง ซึ่งจะเป็นเครื่องมือช่วยคุ้มครองป้องกันกรณีผู้ต้องหาเป็นผู้บริสุทธิ์ให้มีโอกาสกลับคืนสู่อิสรภาพโดยเร็ว เมื่อ

¹ See, Stuckey, Procedures in the Justice System, pp. 59-60.

² See, Delmar, Anglo-American Criminal Justice, P.144.

ศาลแนะนำถึงสิทธิและรายละเอียดต่าง ๆ ผู้ต้องหาที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจหรือติดขัดเรื่องเงินทองที่จะช่วยให้บรรลุถึงสิทธิต่าง ๆ เหล่านั้น ยกเว้นแต่ในบางแห่งที่มีการให้ความช่วยเหลือแก่จำเลยผู้ยากจน โดยจัดหาทนายให้ แต่ถึงแม้ผู้ต้องหาจะมีทนายก็รู้ดีว่ามีการถือเอาเป็นกลยุทธ์วิธี (tactically) หรือข้อได้เปรียบที่จะทำการสละสิทธิการได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง โดยหวังว่าจะได้การตอบแทนจากทางอัยการสำหรับความร่วมมือดังกล่าว โดยลบล้างข้อหาความผิดหรือฟ้องร้องในความผิดฐานที่เบากว่าลงมา

3. เหตุผลอื่น ๆ คือฝ่ายผู้ต้องหาเห็นว่าไม่มีประโยชน์อะไรที่จะได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง เพราะอัยการไม่นำพยานหลักฐานทั้งหมดมาแสดง คือนำมาแสดงเพียงให้เห็น prima facie หรือคดีมีมูลเท่านั้น

เมื่อพิจารณาคดีแล้วจะเห็นได้ว่า เหตุผลแห่งการสละสิทธิการได้รับการไต่สวนมูลฟ้อง หรือการไต่สวนมูลฟ้องไม่ได้รับความนิยมนั้น มิได้เป็นเพราะระบบหรือหลักการการไต่สวนมูลฟ้องเป็นเรื่องเปล่าประโยชน์ แต่เป็นเรื่องที่ผู้ต้องหาไม่เข้าใจหรือมองไม่เห็นประโยชน์ของการไต่สวนมูลฟ้อง หรือติดขัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถบรรลุไปสู่วัตถุประสงค์ของการไต่สวนมูลฟ้อง เช่น การขาดทนาย ทนายที่ช่วยเหลือไม่เอาใจใส่ หรือมุ่งแสวงหาประโยชน์จากการที่คดีมีมูล ทำให้มองดูเงิน ๆ แล้วเห็นว่า การไต่สวนมูลฟ้องไม่มีประโยชน์ จึงเป็นเรื่องที่หลักการหรือระบบเกี่ยวกับการไต่สวนมูลฟ้องนั้น ยังเป็นหลักการที่ดีและก่อประโยชน์คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาได้อย่างดี แต่มีปัญหาเพียงว่า จะขจัดอุปสรรคข้อติดขัดการบรรลุสู่หลักการดังกล่าวได้อย่างไร เท่านั้นเอง กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้เขียนเห็นว่า การไต่สวนมูลฟ้องยังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอยู่ต่อการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหา

มีข้อพิจารณาบางประการเกี่ยวกับการไต่สวนมูลฟ้อง กล่าวคือข้อพิจารณาที่ว่า การไต่สวนมูลฟ้องเป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองมูลคดีที่มีประสิทธิภาพ (effective tool) ประสบผลสำเร็จในการกลั่นกรองคดีหรือว่าเป็นเพียงแบบพิธีหรือตรายาง (rubber stamps) ของพนักงานอัยการเท่านั้น โดยมีการพิจารณาในเรื่องของผลการกลั่นกรองในบางแห่ง magistrates จะทำการไต่สวนอย่าง

หยาบ ๆ กร่าว ๆ (cursory) และจำเลยเกือบทั้งหมดถูกส่งไปสู่กระบวนการ
ขั้นต่อไป เป็นการกลั่นกรองเพียงแบบพิธี แต่ในที่อื่น ๆ magistrates จะพิจาร
พิเคราะห์คดีอย่างเอาจริงเอาจัง (Seriously scrutinize) และกลั่นกรอง
อย่างละเอียดถี่ถ้วนจำเลยถูกปล่อยหลุดออกไปจำนวนมาก หรือเข้าสู่การพิจารณา
ความผิดประเภท misdemeanor แทน จึงทำให้เกิดข้อสงสัยดังกล่าว¹

ความแตกต่างของประสิทธิภาพหรือผลของการไต่สวนมูลฟ้องดังกล่าวอาจ
อธิบายได้โดยการพิจารณาถึงการเอาใจใส่ของพนักงานอัยการ กล่าวคือ ในบางแห่ง
พนักงานอัยการเอาใจใส่ในการกลั่นกรองการตัดสินใจฟ้องอย่างเต็มที่ก่อนการไต่สวน
มูลฟ้อง การไต่สวนมูลฟ้องก็ดีกว่าลักษณะ rubber stamps ของการฟ้องของ
พนักงานอัยการนิคหนอย ทำให้มีอัตราคดีที่เข้าสู่การพิจารณาสูง แต่ในขณะที่เดียวกันใน
บางแห่งที่พนักงานอัยการไม่แข็งขันหรือระมัดระวังในการกลั่นกรองการฟ้องอย่าง
แท้จริงก่อนนำสู่ magistrate เพื่อทำการไต่สวนมูลฟ้อง ทำให้การไต่สวนมูลฟ้อง
อย่างพินิจพิจารณาและมีอัตราการปล่อยตัวผู้ต้องหาไปในอัตราสูงหรือมีการลดประเภท
ของความผิดจากประเภท felony มาเป็นประเภท misdemeanor²

สำหรับความเห็นส่วนตัวเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การไต่สวนมูลฟ้องนั้น
เมื่อพิจารณาถึงความเป็นมา บทบาทหน้าที่ของกระบวนการทั้งหมดเห็นว่าเป็นเครื่องมือ
กลั่นกรองมูลคดีที่เหมาะสม การจะเป็น rubber stamps ของพนักงานอัยการ
หรือไม่นั้น เป็นเรื่องเฉพาะข้อปลีกย่อยหรือเฉพาะในบางแห่ง ไม่ใช่เป็นข้อเสียของ
ทั้งกระบวนการ จึงเห็นว่าเป็นเครื่องมือหรือมาตรการที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา
สามารถคุ้มครองผู้ต้องหาในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพได้อย่างเต็มที่ทีเดียว

¹ See, Daudistel, Sanders and Luckenbill, Criminal Justice : Situation and Decisions, PP. 180-181.

² Ibid.

การกลั่นกรองโดย grand jury

ตามรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 5 (The Fifth Amendment) ได้วางบทบัญญัติไว้ว่า

"บุคคลใดจะถูกพิจารณาในคดีที่มีโทษถึงประหารชีวิต หรือคดีอาญาร้ายแรง (infamous crime) ใด ๆ หนึ่ง นอกจากคณะลูกขุนใหญ่ จะได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรหรือชี้ขาดเป็นลายลักษณ์อักษรให้พิจารณาคดีนั้นแล้ว ทั้งนี้ยกเว้นคดีที่เกิดขึ้นในกองทัพบก หรือกองทัพเรือหรือในกำลังพลเรืออาสาสมัครที่เข้าประจำการในยามที่มีสงคราม หรือมีความไม่สงบเกิดขึ้น . . . " ¹

บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่แสดงให้เห็นถึงหลักประกันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา กล่าวคือจะมีการฟ้องร้องคดีความผิดที่มีโทษถึงประหารชีวิตหรือความผิดร้ายแรง อันไม่พึงปรารถนาอื่นใดไม่ได้ นอกจากจะได้รับการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury) เสียก่อน กล่าวคือให้แกรนด์ จูรี เป็นผู้พิจารณากลั่นกรองเสียก่อน

แกรนด์ จูรี นั้นประกอบด้วยบุคคลที่เลือกมาจากประชาชนพลเมือง ชายที่ต่าง ๆ มีจำนวนประมาณ 16-23 คน แกรนด์ จูรี นี้ก่อกำเนิดขึ้นในประเทศอังกฤษ และมีการยกเลิกในประเทศอังกฤษ เมื่อปี ค.ศ. 1933 ² หน้าที่ดั้งเดิมของแกรนด์ จูรี ในระยะเริ่มแรกที่มีการก่อตัวขึ้นในอังกฤษก็คือ หน้าที่เฝ้าระวังดูแล (watchdog function) เป็นเครื่องมือของฝ่ายกษัตริย์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1681 ในสมัย

¹ ถ้อยคำที่ใช้ในภาษาอังกฤษคือ "No person shall be held to answer for a capital, or otherwise infamous crime, unless on a presentment or indictment of a grand jury except in cases arising in the land or naval forces, or in the militia, when in actual service in time-of-war or public danger . . ."

² See, Delmar, Anglo-American criminal justice, P.149.

พระเจ้า Charles II แกรนด์ จูรี บัญชีรายชื่อที่จะไต่สวนฟ้องร้อง Lord Shaftesbury ในความผิดฐานกบฏ (treason) ความกล้าหาญของแกรนด์ จูรี นี้เอง ทำให้ประชาชนพลเมืองเริ่มมีความหวังใหม่ในระบบแกรนด์ จูรี แกรนด์ จูรี จึงเป็นสิ่งที่ทำลายหรือคอยคานอำนาจอันไม่ชอบธรรมของรัฐบาลทรราชย์ (tyranny) ที่กระทำการกดขี่ สิ่งนี้เองที่เป็นเหตุผลหนึ่งที่ชาวอาณานิคมอเมริกัน นำระบบแกรนด์ จูรี เข้าร่วมอยู่ในรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา¹

หลังจากการเกิดและพัฒนาระบบแกรนด์ จูรี ในอังกฤษมาแล้ว แนวความคิดเกี่ยวกับแกรนด์ จูรี ได้มีการนำไปสู่สหรัฐอเมริกา และในเวลานี้ได้กลายเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองป้องกันสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา ประชาชนพลเมืองจากการกระทำอันไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรืออำนาจรัฐ² ดังที่ได้ปรากฏใน The Fifth Amendment ดังกล่าว

บทบาทหน้าที่ของแกรนด์ จูรี นั้นทำหน้าที่คล้ายกับศาล คือเป็นองค์กรกลั่นกรองการเสนอข้อหา หรือคำฟ้องของอัยการในคดีความผิดร้ายแรง เป็นการตรวจสอบการตัดสินใจที่จะฟ้องของอัยการอีกชั้นหนึ่ง กล่าวคือ ภายใต้บทบัญญัติของ The Fifth Amendment คำสั่งของพนักงานอัยการให้ฟ้องคดีอาญาอุกฉกรรจ์ (ความผิดตามกฎหมายของรัฐบาลกลาง ซึ่งมีระวางโทษจำคุกเกินกว่า 1 ปีขึ้นไป) จะไม่มีผลเว้นแต่คณะลูกขุนใหญ่ หรือแกรนด์ จูรี จะเห็นด้วยกับอัยการและชี้ขาดให้พิจารณาได้ (Indictment) ศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้กล่าวไว้ในคดี Wood v. Georgia (1962) ว่า หน้าที่สำคัญของคณะลูกขุนก็คือ "ยืนอยู่ระหว่างผู้กล่าวหากับผู้ถูกกล่าวหา"

¹See, Felkense, The Criminal Justice System, P.230.

อ้างอิง John Oliver, "The Grand jury : An Effort to get a Dragon Out of his Cave," Washington University Law Quarterly (April, 1962), P.171.

²Ibid.

เพื่อชี้ขาดว่า คำฟ้องได้มาโดยวิธีการที่รอบคอบกฎหมาย หรือโดยการข่มขู่หรือบังคับขึ้นใจประการอื่น" ทั้งนี้โดยในคดีนี้ ศาลได้กล่าวถึงความสำคัญของแกรนด์ จูรี ว่า

"ตามประวัติศาสตร์ แกรนด์ จูรี เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สอดส่องเหมือนหนึ่งเป็นหลักประกันเบื้องต้นของผู้วิเศษในการต่อต้านกับการฟ้องที่รีบเร่ง (hasty) ประสงค์ร้าย ผูกพยาบาท (malicious) และกดขี่ (oppressive) เป็นระบบ เป็นองค์กรที่มีคุณค่าสูงสุดในสังคมในการที่จะทำหน้าที่ยืนอยู่ระหว่างผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา แม้ว่าบุคคลหนึ่งจะเป็นกลุ่มน้อยก็ตาม ทำการพิจารณาว่าการฟ้องมีเหตุสมควร หรือเป็นการกระทำโดยถูกบงการ บังคับ จากกลุ่มอำนาจที่ข่มขู่ให้กระทำด้วยความชั่วร้ายและประสงค์ร้าย"

เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทของแกรนด์ จูรี จึงใคร่ขอกล่าวถึงรูปแบบคำฟ้องหรือการเสนอคดีของอัยการ ต่อศาล คือภายใต้ common law นั้น ในคดีความผิดประเภท misdemeanor อัยการจะเสนอคำฟ้องแบบ " information " กล่าวคือ เป็นคำฟ้องกล่าวหาที่อัยการทำขึ้นได้เอง แต่ในกรณีความผิดประเภท felony นั้น อัยการต้องเสนอคำฟ้องแบบ " indictment " ² ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก แกรนด์ จูรี แล้ว ซึ่งหลักการดังกล่าวได้มาบัญญัติไว้ใน The Fifth Amendment ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว การลงนามนั้นใน information ลงนามโดยอัยการ (district attorney) ส่วน indictment นั้นลงนามโดยหัวหน้าคณะลูกขุนใหญ่ (grand jury foreman)

วิธีการพิจารณาของแกรนด์ จูรี นั้น เริ่มด้วยการที่อัยการเสนอข้อหา รายละเอียดต่อแกรนด์ จูรี เพื่อพิจารณา ซึ่งหากพิจารณาเห็นสมควรก็จะอนุญาตให้

¹ ดู วิสาร พันธนะ, "วิธีพิจารณาคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา," หน้า 52.

² See, Edward Eldefonso and Alan R. Coffey, Criminal Law, (New York : Harper & Row publishers, 1981), P. 130.

ฟ้องได้เรียกว่า อนุญาตให้ฟ้อง หรือ true bill กล่าวคือ เห็นว่า คดีนี้มีมูลแน่นอน
 พยานหลักฐานน่าเชื่อถือว่าเป็นไปได้ ก็จะมีการออก indictment ซึ่งอัยการจะ
 เตรียมไว้อยู่แล้ว โดยให้หัวหน้าคณะลูกขุนใหญ่ หรือแกรนด์ จูรี-ลงนาม เพื่อฟ้องร้อง
 ต่อศาลที่มีอำนาจพิจารณาต่อไป หากพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับอัยการ แกรนด์ จูรี
 ก็จะลงความเห็น not true bill ต้องปล่อยตัวจำเลยไป ในการไต่สวนนี้ อัยการ
 จะทำการให้คำแนะนำแก่ แกรนด์ จูรี และชี้แจงพอสสมควรของกระบวนการพยานจะ
 ถูกหมายเรียกมาให้ถ้อยคำและซักถามโดยอัยการหรือลูกขุน พยานวัตถุก็จะนำมาแสดง
 เพื่อความแท้จริง และตรวจสอบโดยลูกขุนเหมือนกับแสดงในศาล¹ โดยการพิจารณา
 ของแกรนด์ จูรี นั้น เป็นการพิจารณาสืบ ไม่เปิดเผย² ส่วนมาตรฐานในการพิจารณา
 หรือรับฟังก็คือ probable cause เหมือนการไต่สวนมูลฟ้อง

เนื่องจากการพิจารณาของแกรนด์ จูรี เป็นการพิจารณาสืบ จำเลยไม่มีสิทธิ
 นำพยานหลักฐานเสนอ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ไม่มีสิทธิให้ทนายช่วยเหลือ จึงมีผู้เห็น
 ว่า การพิจารณาของแกรนด์ จูรี ไม่ใช่การพิจารณาของศาลยุติธรรม แกรนด์ จูรี เป็น
 แต่องค์กรที่ทำการไต่สวนเท่านั้น³

ในคดี U.S. v. Scully (1955) ได้วินิจฉัยไว้ชัดถึงกระบวนการ
 พิจารณาของแกรนด์ จูรี โดยศาลได้กล่าวว่า "ในกระบวนการของแกรนด์ จูรี นั้น

¹ See, Weston and Wells, The Administration of justice,
 p.81.

² จากการที่แกรนด์ จูรี ต้องพิจารณาเป็นการสืบนี้เอง ทำให้ฝ่ายผู้ต้องหา
 เห็นว่าวิธีการไต่สวนมูลฟ้องซึ่งกระทำโดยเปิดเผยนั้นดีกว่าการพิจารณาสืบของแกรนด์
 จูรี เพราะทำให้บรรลุสู่กระบวนการอันชอบด้วยกฎหมาย หรือ due process of law
 ตาม The Fourteenth Amendment ได้ดีกว่า ดู Stuckey, Procedure in the
 Justice System, p.60.

³ ดู ดวงจิต กำประเสริฐ, กฎหมายแองโกลอเมริกันเบื้องต้น, (กรุงเทพฯ
 : บริษัทประชาชนจำกัด แผนกการพิมพ์, 2524); หน้า 76-78.

ไม่มีสิทธิที่จะมีหมายคำเป็นกร ไม่มีสิทธิในการเผชิญหน้าไม่มีสิทธิในการซักค้านหรือ การเสนอพยานหลักฐานเพื่อที่จะโต้แย้ง"

สำหรับเหตุผลของการที่แกรนด์ จูรี ต้องพิจารณาเป็นการลับไม่เปิดเผย อาจพิจารณาเหตุผลได้ดังนี้¹

1. เพื่อป้องกันการหลบหนีของผู้ถูกพิจารณาคือ ผู้ต้องหา ผู้ต้องสงสัย
2. เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระอย่างมากที่สุดแก่แกรนด์ จูรี ในการพิจารณาอย่างสุจริต รอบคอบ และป้องกันอิทธิพลจากภายนอกมาบีบบังคับ ข่มขู่ แกรนด์ จูรี ให้เสียความเป็นธรรม
3. เพื่อป้องกันการให้การในทางที่อ่อนลงของพยานซึ่งให้การต่อหน้าแกรนด์ จูรี และการให้การต่อมาในชั้นพิจารณา
4. เพื่อสนับสนุนความอิสระและไม่ถูกจำกัดหรือผูกมัดกับการเปิดเผยข่าวสาร เรื่องราวซึ่งบุคคลใดทราบมาเกี่ยวกับการกระทำผิด
5. เพื่อคุ้มครองบุคคลผู้บริสุทธิ์ได้รับการปลดเปลื้อง (exonerate) จากการกระทำผิดที่จะถูกฟ้องร้องในการเปิดเผยข้อความจริงเมื่ออยู่ภายใต้การสอบสวนพิจารณาของแกรนด์ จูรี

เมื่อพิจารณาคูแล้วระหว่างการใช้ส่วน ตรวจสอบของแกรนด์ จูรี กับการใช้ส่วนมูลฟ้องหรือการใช้ส่วนเบื้องต้น มีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนี้²

1. การใช้ส่วนมูลฟ้องเป็นการวินิจฉัยโดยศาล (judge หรือ magistrate) แต่การใช้ส่วนของแกรนด์ จูรี เป็นการวินิจฉัยตัดสินหรือสั่งฟ้องโดย

¹ See, Ferdico, Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, P.344.

² See, Eldefonso and Coffey, Criminal Law, PP.133-134.

บุคคลทั่วไป (layman) ซึ่งประกอบเป็นคณะลูกขุน

2. อัยการเป็นผู้เสนอรายละเอียดฝ่ายเดียวในการไต่สวนของแกรนด์ จูรี แต่ในกรณีการไต่สวนมูลฟ้อง ทั้งฝ่ายอัยการและฝ่ายทนายของผู้ต้องหา สามารถเข้าร่วมเสนอรายละเอียดในการไต่สวนมูลฟ้องได้

3. การไต่สวนมูลฟ้องของผู้ต้องหาสามารถปรากฏตัวและเสนอรายละเอียดต่อศาลได้ แต่การพิจารณาไต่สวนของแกรนด์ จูรี กระทบไปโดยการสืบ

4. การไต่สวนมูลฟ้อง ผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถคัดค้านพยานหลักฐานได้ แต่การไต่สวนของแกรนด์ จูรี ทำไม่ได้

5. การไต่สวนมูลฟ้อง ผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถคัดค้านความไม่ถูกต้องตามกฎหมายของพยานหลักฐานได้ แต่ในกรณีการไต่สวนของแกรนด์ จูรี ทำไม่ได้

6. ผู้ต้องหาสามารถเสนอพยานหลักฐานเพื่อหักล้างได้ในการไต่สวนมูลฟ้อง แต่ในกรณีของการไต่สวนโดยแกรนด์ จูรี ไม่สามารถทำได้

ปัญหาของการไต่สวนโดยแกรนด์ จูรี ก็คือ บทบัญญัติที่ให้พิจารณาคดีอาญาหรือกึ่งกรองโดยได้รับคำชี้ขาดจากแกรนด์ จูรี นี้ ไม่ใช่บังคับแก่มลรัฐ ในคดี

Hurtado v. California (1884) ศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินวินิจฉัยว่า

The Fourteenth Amendment มิได้รวมถึงหลักประกันใน The Fifth

Amendment ซึ่งกำหนดให้แกรนด์ จูรี ชี้ขาดคดีอาญาอุกฉกรรจ์ด้วย ทำให้บทบัญญัติดังกล่าวไม่ถูกบังคับใช้แก่มลรัฐด้วย แล้วแต่มลรัฐจะกำหนด ดังนั้นความนิยมที่จะให้มีแกรนด์ จูรี ทำการกึ่งกรองการฟ้องคดีอาญาหรือไม่ จึงขึ้นอยู่กับบทบัญญัติของแต่ละมลรัฐเป็นสำคัญ

เมื่อการใช้แกรนด์ จูรี ไม่ถูกบังคับใช้ในมลรัฐ แต่ละมลรัฐจึงกำหนดแตกต่างกันออกไป ลักษณะการเสนอคดีต่อศาลจึงมักกระทำโดยรูปแบบ Information ซึ่งอัยการเป็นผู้กระทำ ผู้ลงนามโดยไม่ต้องผ่านแกรนด์ จูรี ซึ่งเรียกกันว่า " one man grand jury " ลักษณะดังกล่าวนี้ปรากฏอยู่ในประมาณ 20 มลรัฐ เฉพาะใน

California จำนวน 97 % มีการใช้ information ในกรณีที่ให้กำหนดเลือก
ใช้ได้โดยไม่ต้องผ่านแกรนด์ จูรี¹

นอกจากนี้มากกว่า 20 มลรัฐ ที่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญของมลรัฐ บัญญัติ
หลักประกันที่จะให้แกรนด์ จูรี ทำการไต่สวน บางมลรัฐไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
แต่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหรือกฎหมายลายลักษณ์อักษร แต่การบัญญัติก็แตกต่างกัน
ออกไป เกี่ยวกับประเภทของความผิดที่กำหนดจะให้มีการไต่สวนถนัดกรองโดยแกรนด์
จูรี ในมลรัฐ South Carolina กำหนดไว้ในความผิดที่มีโทษปรับกว่า 100
ดอลลาร์ หรือจำคุกกว่า 30 วันขึ้นไป ในมลรัฐ Florida กำหนดเฉพาะคดี
ความผิดที่มีโทษประหารชีวิต มลรัฐอื่น ๆ บางมลรัฐกำหนดไว้ในกรณีความผิดมีโทษ
ประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต²

สำหรับรายละเอียดของมลรัฐที่ใช้และไม่ใช้แกรนด์ จูรี ในการทำหน้าที่
ไต่สวนมูลคดีนั้น มีดังนี้คือ มลรัฐที่กำหนดให้ใช้แกรนด์ จูรี ในการไต่สวนมูลคดี มี
มลรัฐ Alabama, Alaska, Delaware Georgia, Hawaii, Kentucky,
Massachusetts, Mississippi, New Hampshire, New Jersey, New York
North Carolina, Ohio, Pennsylvania, South Carolina, Tennessee,
Texas; Virginia, West Virginia บางมลรัฐใช้เฉพาะคดีสำคัญร้ายแรงคดี
ที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต มีมลรัฐ Connecticut, Florida,
Louisiana, Minnesota, Rhode Island ส่วนมลรัฐที่เหลือไม่ใช้แกรนด์
จูรี พนักงานอัยการฟ้องโดยใช้ information ในคดีความผิดร้ายแรงทุกคดี³

¹ Delmar, Anglo-American Criminal Justice, P.149.

² Ibid.

³ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P.288.

นอกจากนี้ ในบางมลรัฐยังมีบทกฎหมายของมลรัฐในการใช้แกรนด์ จูรี
 ในความผิดประเภท misdemeanor ที่สำคัญ นอกเหนือไปจากการใช้แกรนด์ จูรี
 ในคดีความผิดประเภท felony อีก คือมลรัฐ South Carolina, Tennessee
 และ West Virginia¹

ในศาลของรัฐบาลกลาง (Federal Court) กำหนดที่จะต้องทำการ
 ไต่สวนกลั่นกรองโดยแกรนด์ จูรี ตาม The Fifth Amendment ไว้ในกรณี
 ความผิดมีโทษประหารชีวิต หรือความผิดร้ายแรงออกฉกรรจ์อื่น ๆ²

สิทธิที่จะได้รับการไต่สวนหรือกลั่นกรองโดยแกรนด์ จูรี นั้น สามารถที่จะ
 สละได้โดยความยินยอมของอัยการ ซึ่งการสละสิทธินี้ในศาลของรัฐบาลกลาง และ
 อีกหลายมลรัฐสามารถทำได้ แต่ในมลรัฐอื่นบางมลรัฐซึ่งรวมทั้งมลรัฐ New York
 ด้วย กำหนดไว้ว่าการสละสิทธิดังกล่าวไม่สามารถทำได้³ นอกจากนี้การไต่สวนโดย
 กลั่นกรองหรือตรวจมูลฟ้องโดยแกรนด์ จูรี มักจะได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าทำให้
 ล่าช้าเสียเวลา ลำพังเพียงการไต่สวนมูลฟ้อง หรือไต่สวนเบื้องต้นก็น่าจะเพียงพอ
 แล้ว ซึ่งเหตุผลดังกล่าวเป็นเหตุผลหนึ่งในการยกเลิกระบบแกรนด์ จูรี ของอังกฤษ⁴

เมื่อพิจารณาถึงเหตุแห่งการเสื่อมความนิยมของแกรนด์ จูรี จะเห็นได้ว่า
 แท้ที่จริงมิใช่ว่า หลักการระบบแกรนด์ จูรี จะเป็นหลักการที่ใช้ไม่ได้ หลักการ
 ดังกล่าวยังเป็นหลักการที่ยอมรับได้ว่าเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาได้
 อย่างดีทีเดียว แต่การเสื่อมความนิยมของแกรนด์ จูรี น่าจะเกี่ยวพันด้วยสาเหตุ
 หลายประการ ซึ่งน่าจะกล่าวได้ดังนี้

1. เราคงไม่ลืมว่า แกรนด์ จูรี เดิมเป็นเครื่องมือของกษัตริย์ ต่อมาได้
 แปรเปลี่ยนเป็นเครื่องต่อต้านอำนาจอันไม่ชอบธรรมของกษัตริย์ของอำนาจรัฐ กลาย

¹ Ibid., P.289.

² See, Delmar, Anglo-American Criminal Justice, P.150.

³ Ibid.

⁴ Ibid., p.153.

เป็นเกราะคุ้มครองป้องกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนพลเมือง เป็นเครื่องมือต่อสู้
อำนาจกษัตริย์ของรัฐ แต่เมื่อกาลเวลาได้เป็นนานออกไป ระบบกลไกทางกฎหมายได้
พัฒนาขึ้น การกระทำย่ำยีสิทธิเสรีภาพโดยไม่ชอบของรัฐก็ไม่อาจทำได้ง่ายดาย ๆ
ตามอำเภอใจอย่างแต่ก่อน ความมุ่งหมายที่จะต่อต้านอำนาจรัฐของแกรนด์ จูรี ก็ลด
น้อยถอยลง จึงคล้ายกับหมคมพาทอำนาจหน้าที่ความจำเป็นที่เคยเป็นอยู่

2. บทบัญญัติใน The Fifth Amendment ที่บัญญัติให้การจะพิจารณาคดี
อาญาร้ายแรงใดต้องผ่านการชี้ขาดได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากแกรนด์ จูรี
เสียก่อนนั้น ศาลสูงสหรัฐอเมริกา ได้วินิจฉัยตีความว่า ไม่ใช่บทบัญญัติบังคับมลรัฐให้
ปฏิบัติตาม แต่ละมลรัฐจึงเกิดความแตกต่างกันออกไปทั้งค่านิยมรับแกรนด์ จูรี และ
ไม่ยอมรับ หรือจำกัดเงื่อนไขเฉพาะความผิดบางประเภทเอาไว้ ทำให้ความสำคัญ
ของแกรนด์ จูรี ลดความสำคัญลงไป เพราะไม่ได้ยอมรับกันโดยทั่วไป

3. ในเรื่องทางปฏิบัติของการเสนอรูปแบบคำฟ้องขอล่าหา หลายมลรัฐ
พอใจที่จะเสนอคำฟ้องในรูปแบบ information คือให้อัยการใช้ดุลพินิจในการสั่ง
ฟ้องได้อย่างเต็มที่ ไม่ต้องให้แกรนด์ จูรี ตรวจสอบฟ้อง เพราะจะทำให้เสียเวลา
โดยการพิจารณาของแกรนด์ จูรี ต้องออกมาเป็น indictment เสนอศาลเพื่อฟ้อง
ซึ่งเป็นเรื่องความยุ่งยากโดยเฉพาะการแก้ไขทำได้ยากกว่าแบบ information
ข้อนี้เป็นเหตุผลในเรื่องของความสะดวกในรูปแบบคำฟ้อง

4. หลายมลรัฐเห็นว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับความคุ้มครองป้องกันสิทธิ
เสรีภาพเต็มที่แล้วในชั้นการไต่สวนมูลฟ้อง จึงไม่จำเป็นต้องผ่านการตรวจสอบฟ้องโดย
แกรนด์ จูรี อีก โดยในบางท้องที่ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขในการที่อัยการจะยื่น
information จะยื่นได้ก็ต่อเมื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ถูกไต่สวนมูลฟ้อง
เสียก่อน แล้วผู้พิพากษาที่ไต่สวนจึงสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาแก้คดีสั่งเรียกประกันหรือให้
เอาตัวชั่งระหว่างพิจารณาได้ ความมุ่งหมายที่ว่าจำกัดอำนาจอัยการไว้เช่นนี้ก็เพื่อ
จะป้องกันมิให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกฟ้องโดยปราศจากมูล และเป็นการให้ความคุ้มครองแทน

แกรนด์ จูรี¹ จึงเห็นได้ว่าผู้ต้องหาได้รับความคุ้มครองเต็มที่แล้ว แม้ในบางมลรัฐจะอนุญาตให้เสนอคำฟ้องในคดีในการพิจารณาของศาลโดยวิธีรูปแบบวิธีการฟ้องของอัยการ (information) โดยไม่ผ่านการพิจารณาของแกรนด์ จูรี หรือการไต่สวนมูลฟ้อง วิธีพิจารณานี้ก็จำกัดเฉพาะกรณีผู้ต้องหาซึ่งถูกจับตามหมายจับ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากทางตุลาการ ถึงเหตุอันควรตอนเขาถูกจับแล้ว²

ในบางกรณี พนักงานอัยการมักต้องการที่จะเสนอคดีผ่านแกรนด์ จูรี เพื่อทำการตรวจสอบมูลคดี ทั้งนี้โดยเหตุผลต่าง ๆ คือ³

1. กรณีผู้ต้องหายังไม่ถูกจับ พนักงานอัยการต้องการไต่สวนเป็นการลับ
2. พนักงานอัยการต้องการหลีกเลี่ยงการถูกซักค้านพยานที่ไม่เต็มใจ โลดเผล โดยยังไม่ถึงเวลาอันควร เพราะการพิจารณาของแกรนด์ จูรี กระทำฝ่ายเดียว (ex parte) , ไม่มีการซักค้าน ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ พยานที่เป็นเด็กชายหรือเด็กหญิงไม่ต้องการที่จะให้ปากคำในที่เปิดเผยและได้รับรู้จากสาธารณชนทั่วไป
3. พนักงานอัยการปรารถนาที่จะให้แกรนด์ จูรี ร่วมรับผิดชอบในการตัดสินใจที่จะฟ้องร้องหรือไม่ร่วมกันในบางคดี เช่น คดีที่กระทบกระเทือนผลประโยชน์ของสาธารณะ คดีเกี่ยวกับการเมืองในท้องถิ่น
4. พนักงานอัยการต้องการที่จะใช้อำนาจการสอบสวนของแกรนด์ จูรี ในคดีที่ลับสน ซ้ำซ้อน หรือคดีที่เกี่ยวกับการคอร์รัปชันโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ

¹ดู อมร อินทรกำแหง, "การดำเนินคดีอาญาในสหรัฐอเมริกา," หน้า 239.

²See, Weston and Wells, The Administration of Justice, PP.80-81.

³See, Kenneth M. Wells, Criminal Procedure and Trial Practice, (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1977), P.53.

5. เมื่อกระบวนการพิจารณาของแกรนด์ จูรี เร็วกว่า เช่น กรณีคดีเกี่ยวกับ
จำเลยทั่ว ๆ ไปที่มีภาระกระทำที่เปิดเผย แจ่มชัด ปรากฏอยู่แล้ว

6. เมื่อพยานสำคัญอยู่ในคุก เช่น กรณีความผิดที่ก่อโดยผู้ต้องหาหรือผู้
กระทำผิดรวมและถูกฟ้องหลังจากไต่ฟ้องร้องพิจารณาคดีสิ้นสุดร่วมกระทำผิดไปแล้ว

แกรนด์ จูรี นั้น ได้รับการวิจารณ์เช่นเดียวกับการไต่สวนมูลฟ้อง คือมีข้อ
วิจารณ์ข้อพิจารณาว่า แกรนด์ จูรี นั้นไม่ได้เป็นกลุ่มบุคคลที่มีฐานะชั้นเดียวหรือ
คล้ายคลึงกับผู้ต้องหา เช่น แพศ วิทย ฐานะของบุคคล เป็นต้น การทำหน้าที่ด้านกา
คุ้มครองผู้ต้องหา จึงไม่อาจคุ้มครองได้อย่างแท้จริงและเหมาะสม ประการหนึ่ง
อีกประการหนึ่งคือข้อวิจารณ์ที่ว่า แกรนด์ จูรี ไม่ได้เป็นเกราะคุ้มครองป้องกัน
(safeguard) ของผู้ต้องหา แต่เป็นแบบพิธีการผ่านการฟ้องหรือ rubber
stamps ของพนักงานอัยการ¹ เท่านั้น

สำหรับข้อวิจารณ์ในประการแรกนั้นเป็นเรื่องของการคัดเลือกแกรนด์ จูรี
จากกลุ่มคนอาชีพต่าง ๆ เพื่อมาทำหน้าที่ดังกล่าว จะให้ครอบคลุมความเหมาะสมและ
พร้อมมูลในทุก ๆ ด้านอย่างบริบูรณ์ คงเป็นไปได้ยาก ส่วนในประการที่สองเป็นข้อ
วิจารณ์ที่กล่าวอ้างถึงการสำรวจของ Columbia law review ในปี ค.ศ. 1966
ซึ่งได้สำรวจการกลั่นกรองมูลคดีของแกรนด์ จูรี ปรากฏผลว่า การปฏิเสธคำฟ้อง
ของพนักงานอัยการของแกรนด์ จูรี มีเพียง 1-10 % เท่านั้น จึงทำให้เห็นว่าแกรนด์
จูรี มีลักษณะเป็น rubber stamps ของพนักงานอัยการเป็นส่วนใหญ่²

ข้อวิจารณ์ในประการที่สองนี้ มีข้อชี้แจง โต้แย้งคำวิจารณ์ว่า³

¹ See, Stucky, Procedure in the Justice system, P. 57.

² See, Daudistel, Sanders and Luckénbill, Criminal Justice : Situations and Decisions, P. 185.

³ Ibid., PP. 186-187.

1. เราหวังว่าจะได้อัศวิน true bill หรือการยอมรับว่าคดีมีมูลให้ฟ้องร้องได้จากแกรนด์ จูรี เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากก่อนคดีไปถึงแกรนด์ จูรี ได้มีการพิจารณาพิเคราะห์ตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการหรือ magistrate หรือทั้งสององค์กร จึงทำให้คดีมีมูลหรือ แกรนด์ จูรี สั่ง true bill เสียเป็นส่วนใหญ่ เพราะการก่อกวนกรองมาดี ไม่ใช่เพราะเป็น rubber stamps ดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันในทางตรงกันข้าม เราก็คงอาจคาดหวังว่า คดีจะไม่มีมูล แกรนด์ จูรี จะสั่งว่า no bill หรือ not true bill ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ magistrate ล้มเหลวในการก่อกวนกรอง ดังนั้นผลของแกรนด์ จูรี จึงอยู่ที่การก่อกวนกรองก่อนคดีสู่แกรนด์ จูรี เสียเป็นส่วนใหญ่

2. การพิจารณาตรวจสอบของแกรนด์ จูรี จะมีประสิทธิภาพก็โดยวิธีที่คดีมีความแน่นอนสามารถที่จะฟ้องได้ ไม่ใช่คดีขาดมูลคดี ขาดพยานหลักฐาน แต่พนักงานอัยการเสนอให้แกรนด์ จูรี ทำการวินิจฉัยชี้ขาดให้ เช่น คดีการเมือง คดีโครงการเลือกตั้ง โดยที่พนักงานอัยการไม่ฟ้อง แต่ก็ไม่อยากรับผิดชอบการปฏิเสธไม่ฟ้อง จึงให้ผ่านแกรนด์ จูรี ตรวจสอบเพื่อให้สั่งว่า no bill หรือ not true bill

3. เนื่องจากกระบวนการวิธีของแกรนด์ จูรี กระทำโดยลับไม่เปิดเผย ผู้ต้องหาไม่มีโอกาสโต้แย้ง

ดังนั้น ข้อวิจารณ์แกรนด์ จูรี เป็น rubber stamps ของพนักงานอัยการนั้น จึงไม่อาจจะชี้ชัดลงไปอย่างนั้นได้ เพราะมีเหตุผลข้อโต้แย้งดังกล่าว แกรนด์ จูรี จึงเป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันสิทธิ เสรีภาพของบุคคลตามรูปแบบกระบวนการที่ได้กล่าวมาแล้ว

เมื่อกล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่ามาตรการการก่อกวนกรองมูลคดีเบื้องต้นของสหรัฐอเมริกา ได้พยายามมุ่งหมายที่จะให้เกิดความคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของผู้ต้องหาอย่างเต็มที่ นับเป็นมาตรการหรือบทบาทที่สำคัญประการหนึ่งของศาล หรือองค์กรที่ทำหน้าที่คล้ายศาล เช่น แกรนด์ จูรี ทำให้เกิดการคุ้มครองได้อย่างกว้างขวาง สามารถก่อกวนกรองผู้ต้องหาที่บริสุทธิ์ให้ได้รับอิสรภาพโดยเร็ว

6. การใช้หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ (The Exclusionary Rule)

หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ หรือ The exclusionary rule¹ เป็นมาตรการหนึ่งขององค์กรตุลาการสหรัฐอเมริกาในการคุ้มครองผู้ต้องหาหรือจำเลย เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นในชั้นพิจารณา แต่ส่งผลมาถึงขั้นก่อนการพิจารณา ก่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาด้วย เป็นหลักการที่มุ่งหมายที่จะจำกัดการปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเสาะแสวงหาเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน โดยศาลจะไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้นในการพิจารณาคดี

สำหรับความเป็นมาของหลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบของสหรัฐอเมริกา นั้น กล่าวได้ว่าในระยะเวลาหลาย ๆ ปีที่ผ่านมา การจะยอมรับฟังพยานหลักฐานใดในการพิจารณาคดีความผิดทางอาญานั้น จะมีการพิจารณาเพียงแต่ว่าพยานหลักฐานนั้นช่วยให้ลูกขุนตัดสินความผิดหรือไม่ มีความเชื่อกันว่า พยานหลักฐานที่อยู่ในประเด็นหรือเกี่ยวข้องในประเด็นที่พิจารณาคดีที่จะรับฟังได้ ไม่ควรที่จะถูกกีดกันออกไป เพียงเพราะเหตุในเรื่องของแบบอย่างการได้มาเท่านั้น แม้ว่าแบบอย่างวิธีการได้มาจะผิดกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้ ผลแห่งพยานหลักฐานที่ตำรวจได้มาโดยไม่ต้องตามกฎหมาย ไม่ได้รับการยอมรับในศาล²

¹ที่เรียกว่า exclusionary rule เพราะว่ามีกีดกันออกหรือไม่ยอมรับพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ (the evidence is excluded from the trial) ดู Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P. 233.

²See, Weston and Wells, The Administration of Justice, pp. 53-54.

ความผันแปรแห่งพื้นฐานวิธีพิจารณาความอาชญาตั้งกล่าวนี้ มีกำเนิดมาจาก :
 ความเชื่อของฝ่ายตุลาการที่พิจารณาเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ได้กำหนดหลักประกัน การค้น
 โดยไม่มีเหตุอันควร (unreasonable searches) การขู่เชิญให้รับสารภาพ
 และอื่น ๆ ซึ่งกรณีดังกล่าวจะไร้ความหมาย เว้นแต่จะมีการป้องกันการกระทำที่ผิด
 กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการเสาะแสวงหาหรือได้มาซึ่งพยานหลักฐานเพื่อผูกมัด
 ผู้ต้องหา บทบาทของฝ่ายตุลาการ คือ ผลแห่งการให้ความหมายอันนี้ชัด เป็นบรรทัดฐาน
 สำหรับการไม่รับฟังพยานหลักฐาน หรือ The exclusionary rule¹

เมื่อกล่าวโดยสรุป จึงกล่าวได้ว่า The exclusionary rule เป็น
 มาตรการที่ศาลฎีกาหรือศาลสูงของสหรัฐอเมริกา ได้บัญญัติขึ้นเพื่อบังคับให้เจ้าหน้าที่
 ตำรวจปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ให้ศาลปฏิเสธไม่รับฟังพยานหลักฐานใด ๆ
 ในคดีอาญา ซึ่งได้มาโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

การวิวัฒนาการของหลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ
 ดังกล่าว ได้เริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1914 โดยศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้เริ่มต้นวาง
 บรรทัดฐานของหลักการดังกล่าวในคดี Weeks v. United States (1914)
 โดยได้ตัดสินว่า พยานหลักฐานใด ๆ ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐบาลกลางได้มาโดยฝ่าฝืนต่อ
 The Fourth Amendment มิอาจใช้อ้างอิงในศาลรัฐบาลกลางได้

ต่อมาในปี ค.ศ. 1920 ได้มีการขยายหลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐาน
 ที่ได้มาโดยมิชอบให้กว้างออกไปอีก โดยปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลในคดี Silver-
-thorne Lumber Co. v. United States (1920) กล่าวคือ ได้ขยาย
 หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนี้ออกไปครอบคลุมถึงดอกผลของ
 พยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้นด้วย โดยถือว่าเป็น fruit of the
 poisonous tree หรือผลของต้นไม้พิษ² คือถือว่าการได้มาซึ่งพยานหลักฐานโดย

¹ Ibid.

² Ibid., P.55.



ฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ เป็น poisonous tree พยานหลักฐานที่เป็นผลตามมา (secondary หรือ derivative evidence) เป็น fruit of the poisonous tree ซึ่งห้ามรับฟังด้วย ¹

ตัวอย่างของคดีที่วินิจฉัยเกี่ยวกับ fruit of the poisonous tree

คือ

คดี Brewer v. Williams (1977) วินิจฉัยว่า พนักงานสอบสวน ปฏิเสธไม่ใหญ่ต้องหาพบนายความ ต่อมาผู้ต้องหาให้การรับสารภาพ คำรับสารภาพ นั้นนำไปสู่การค้นพบศพผู้ตาย ทั้งคำรับสารภาพและศพผู้ตายล้วนเป็นพยานหลักฐานที่ รับฟังไม่ได้ในคดี

คดี Wong Sun v. United States วินิจฉัยว่า เจ้าพนักงานจับกุม ผู้ต้องหาโดยละเมิดสิทธิตาม The Fourth Amendment ผู้ต้องหาให้การรับ สารภาพขึ้นจับกุม คำรับสารภาพนำไปสู่การค้นพบยาเสพติดให้โทษ ทั้งคำรับสารภาพ และยาเสพติดให้โทษไม่เป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้ในคดี

ในปี ค.ศ. 1949 ได้เริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักการไม่ยอมรับฟังพยาน หลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ ในประเด็นที่ว่า หลักการดังกล่าวศาลมลรัฐจำเป็นต้องยอม รับหรือปฏิบัติตามหรือไม่ ทั้งนี้ได้มีการตัดสินไว้ในคดี wolf v. Colorado (1949) โดยศาลสูงสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินว่า หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มา โดยมิชอบนี้ ไม่บังคับว่าศาลของมลรัฐต่าง ๆ ต้องยอมรับหลักดังกล่าวไปปฏิบัติ ทั้งนี้ เพราะเห็นว่า หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ หรือ The exclusionary rule นั้น มิใช่เป็นหลักซึ่งรวมอยู่ลัทธิมูลฐานซึ่ง The Fourteenth Amendment ให้ความคุ้มครอง จึงเป็นอันว่าศาลของมลรัฐไม่จำเป็นต้อง

¹ Mr. Justice Frankfurter ได้กล่าวไว้ในคดี Rochin v. California (1952) ว่า ไม่เพียงแต่เฉพาะการค้นที่ไม่ชอบเท่านั้นที่เป็นการฝ่าฝืน ต่อ The Fourteenth Amendment แต่ผลที่ติดตามมาของการค้นที่ไม่ชอบนั้น ก็ไม่ อาจใช้ในการพิจารณาของศาลใดเลย

ทองยี่ดื้อ The exclusionary rule แต่อย่างไรก็ตาม 1 บรรทัดฐานดังกล่าวนี้ได้รับการยอมรับและยึดถือกันตลอดมาเป็นระยะเวลายาวนานจนถึงปี ค.ศ. 1960 จึงได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยศาลสูงสหรัฐอเมริกา โค้ดคลินในคดี Mapp v. Ohio (1961) วินิจฉัยกลับหลักเดิมในคดี Wolf v. Colorado (1949) โดยวินิจฉัยว่า The exclusionary rule เป็นส่วนหนึ่งของ The Fourth Amendment เนื่องจากเป็นหลักประกันให้ประชาชนได้รับสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญอย่างจริงจัง และ The Fourteenth Amendment ได้รับรองหลักประกันทุกประการใน The Fourth Amendment ดังนั้น ศาลของมลรัฐจึงต้องยอมรับปฏิบัติตาม กล่าวคือ ถือว่า The exclusionary rule ใช้บังคับในมลรัฐด้วย ศาลสูงได้สรุปว่า The exclusionary rule เป็นมาตรการอันเดียวซึ่งมีประสิทธิภาพที่จะบังคับให้ยอมรับนับถือต่อหลักประกันในรัฐธรรมนูญ ซึ่งบรรทัดฐานใหม่นี้ได้รับการยอมรับมาจนปัจจุบันนี้

ศาลได้กล่าวไว้ในคดี Mapp v. Ohio นี้ว่า

" . . . อันที่จริงแล้ว ความหมายแห่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและสามัญสำนึกของคนเรามีได้เกิดการ ชัดแย้งกันเลย กล่าวคือ เมื่อรัฐธรรมนูญของสหรัฐไม่ยอมให้รับฟังพยานหลักฐานซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐบาลกลางจับหรือค้นมาโดยฉกกฎหมายแล้ว รัฐธรรมนูญนี้ย่อมจะไม่ยอมให้รับฟังพยานหลักฐานของพนักงานอัยการของรัฐซึ่งตั้งสำนักงานอยู่คนละฟากถนนนี้อย่างแน่นอน ในเมื่อพยานหลักฐานนั้นได้มาโดยฉกกฎหมายที่ศาลของมลรัฐกระทำเช่นนั้นเท่ากับช่วยให้เจ้าพนักงานของตนละเมิดกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นรากแก้วของสิทธิและเสรีภาพบนแผ่นดินสหรัฐอเมริกาที่เดียว . . . "

ก่อนมีการวินิจฉัยในคดี Mapp v. Ohio ศาลและนักนิติศาสตร์มีความเห็นแตกต่างกันออกไป ศาลของสหรัฐ (federal courts) และเกือบครึ่งหนึ่งของ

¹ Mr. Justice Rutledge มีความเห็นแย้งในคดี Wolf v. Colorado โดยเขาได้กล่าวว่า " . . . the Amendment without the sanction is a dead letter . . . "

มลรัฐทั้งหมด ห้ามการฟ้องร้องคดีโดยใช้พยานหลักฐานที่ได้มาโดยการกระทำที่มีขอม
 ค่ายกฎหมาย โดยให้เหตุผลว่า หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่จะช่วยให้เป็นไปตามบทบัญญัติหลัก
 ประกันตาม The Fourth Amendment ก็อาจจะไม่มีผล และการห้ามรับฟังพยาน
 หลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบเท่านั้นเป็นทางเดียวที่จะรักษาวินัยเจ้าหน้าที่ตำรวจให้
 ปฏิบัติการที่ขอมค่ายกฎหมายและป้องกันการกระทำที่ฝ่าฝืนหลักประกันตาม The
 Fourth Amendment มลรัฐอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่กว่าครึ่งหนึ่งของมลรัฐทั้งหมดคัดค้านความ
 เห็นดังกล่าว โดยโต้เถียงว่า ถ้าพนักงานอัยการถูกปฏิเสธพยานหลักฐานที่ได้มาโดย
 มิชอบค่ายกฎหมาย พนักงานอัยการจะไม่สามารถพิสูจน์ความผิดในคดีของเขาและ
 จำเลยผู้กระทำผิดจะหลุดรอดไป มลรัฐเหล่านี้ยังคงยืนยันว่ามีมาตรการอื่น เช่น
 การเรียกร่องทางแพ่ง การร้องเรียนทางวินัย ที่จะห้ามปรามเจ้าหน้าที่ในการกระทำ
 ที่ไม่ขอมค่ายกฎหมาย ¹

ในคดี People v. Cahan (1955) ซึ่งวินิจฉัยโดยศาลฎีกาของ
 California (California Supreme Court) ได้วินิจฉัยว่า การได้พยาน
 หลักฐานจากการยึด การค้นโดยไม่ขอม คังกรณีการเข้าทางหน้าต่าง ฟังประตู การ
 ใช้เครื่องดักฟัง ซึ่งเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืน The Fourteenth Amendment และ
 รัฐธรรมนูญของ California ก็บัญญัติไว้ในทำนองเดียวกัน จึงต้องห้ามไม่ให้รับฟัง
 ในศาล California ศาลฎีกา California เห็นว่า ประสิทธิภาพการบังคับ
 ใช้กฎหมายเป็นสิ่งสำคัญ แต่ที่สำคัญกว่าคือสิทธิส่วนบุคคลที่ได้รับการประกันตามบท
 บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการเคารพอย่างยิ่ง

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P.234.

สำหรับเหตุผลของการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้น มีผู้
อธิบายว่า เนื่องมาจากเหตุ 3 ประการคือ¹

1. เหตุผลในแง่การยับยั้งมิให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำการ
เช่นนั้นอีก (deterrent)

¹ดู รายละเอียดใน เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, "หลักการไม่ยอมรับฟังพยาน
วัตถุ พยานเอกสาร ซึ่งได้มาโดยการจับ การค้น การยึด ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายใน
สหรัฐอเมริกา," วารสารนิติศาสตร์ ๗ (ฉบับที่ 3 2520) : 120-136.

เกี่ยวกับเหตุผลแห่งการไม่รับฟังในส่วนที่เกี่ยวกับเหตุผลในแง่ของการ
ยับยั้งมิให้เจ้าพนักงานกระทำการอันมิชอบนั้นอีก ผู้เขียนได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ใน
สหรัฐอเมริกา เป็นที่ยอมรับกันว่า การไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานเป็นวิธีเดียวที่อาจ
มีผลเป็นการยับยั้งเจ้าพนักงานได้ ทางออกอื่น ๆ เช่น การฟ้องร้องเจ้าพนักงาน
ผู้กระทำการโดยมิชอบด้วยกฎหมายเป็นจำเลยในคดีอาญา และแพ่งนั้นทำได้น้อยมาก
ในคดีอาญาพนักงานอัยการ (ในสหรัฐอเมริการาษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาคด้วยตนเอง
ไม่ได้) อาจเห็นใจเจ้าพนักงานและไม่ฟ้องร้องคดีอาญาต่อเจ้าพนักงานโดยเห็นว่า
กระทำการผิดพลาดอย่างบริสุทธิ์ใจ เช่น ค้นโดยไม่มีความหมายในกรณีที่ควรจะมีหมายค้น
เป็นต้น แม้อัยการจะฟ้องร้องเจ้าพนักงานผู้นั้น ลูกขุนผู้พิจารณาคดีเท็จจริงอาจเห็นใจ
ไม่เอาผิดต่อเจ้าพนักงานก็ได้ ในคดีแพ่งก็เช่นเดียวกัน การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย
อาจเป็นไปได้โดยยาก โดยเฉพาะในกรณีที่การล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของโจทก์
เช่น ค้นโดยไม่มีความหมาย ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเป็นทรัพย์สิน ส่วนการจะให้ค่า
เสียหายในเชิงลงโทษ (punitive damages) นั้น ก็อาจทำได้ยาก เพราะ
โจทก์จะต้องพิสูจน์เจตนาร้าย (ill will) ของเจ้าพนักงานผู้เป็นจำเลยให้ได้
เสียก่อน ซึ่งโจทก์อาจพิสูจน์ได้ยากเพราะการที่เจ้าพนักงานกระทำการโดยมิชอบ เช่น
ค้นโดยไม่มีความหมายนั้นอาจเป็นเพราะเจ้าพนักงานวินิจฉัยข้อเท็จจริงเฉพาะหน้า
คลาดเคลื่อนไป เช่น เข้าใจไปว่ามีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งกฎหมายให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีความ
มากกว่าจะเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานจงใจแกล้งจำเลยก็เป็นได้

ทั้งนี้ โดยจะเห็นได้จากกรณีที่ศาลสูงสหรัฐได้กล่าวไว้ในคำวินิจฉัยคดีอื่น ๆ ต่าง ๆ เสมอมาว่า เหตุผลที่สำคัญที่สุดในการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานนี้ได้มาโดยมิชอบก็เพื่อที่จะยับยั้งมิให้ เจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจกระทำการอันมิชอบเช่นนั้นต่อไปอีก ในกรณีนี้อาจเป็นการยับยั้งเจ้าพนักงานผู้นั้น โดยเฉพาะเจาะจง (specific deterrent) หรือยับยั้งเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจอื่น ๆ โดยทั่วไป (general deterrent)

การกล่าวอ้างเหตุผลในเรื่องการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบว่าเป็นเหตุมาจากเรื่องของการยับยั้งกระทำการอันมิชอบนั้นอีกต่อไป ก็ด้วยความเชื่อที่ว่า หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้น ไม่ใช่สิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่เป็นเพียงวิธีการ การบังคับใช้หลักประกันทางกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงถูกเสนอทางเลือก 2 ทางคือ ¹

1. รวบรวมหรือกระทำหลักฐานให้แน่นหนามั่นคงโดยถูกต้องตามวิธีการแห่งกฎหมาย ซึ่งจะช่วยให้ได้รับการยอมรับในการพิจารณา
2. ถ้าใช้เทคนิคการรวบรวมพยานหลักฐานโดยวิธีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายพยานที่มีจุดค้างพร้อยดังกล่าวจะถูกจำกัดและห้ามรับฟัง

ตัวอย่างคดีที่สนับสนุนเหตุผลเรื่องการยับยั้ง คือ

คดี Elkins v. United States (1960) ศาลสูงสหรัฐได้ตัดสินว่าจะบังคับบัญชาเจ้าพนักงานของรัฐให้เชื่อฟังรัฐธรรมนูญได้ก็โดยกำจัดแรงจูงใจที่จะละเมิดกฎหมาย คือ ไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มานั้นเสียเลย

คดี United States v. Calandra (1974) ศาลสูงสหรัฐได้ตัดสินสรุปว่า หลักการยับยั้งเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของ The exclusionary rule

¹ See, Weston and Wells, The Administration of Justice, P.54.

คดี United States v. Janis (1975) ศาลสูงสหรัฐได้ตัดสินว่า การยับยั้งเป็นเหตุผลเพียงประการเดียวของหลักการไม่รับฟังพยานหลักฐาน

คดี City of New Brunswick v. Speights (1978) วินิจฉัยว่า วัตถุประสงค์ดั้งเดิมหรือเบื้องต้นของหลัก exclusionary rule คือต้องการยับยั้งการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดี State v. Abram (1977) วินิจฉัยว่า นโยบายการใช้หลัก exclusionary rule ตามบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 4 ของรัฐธรรมนูญนี้ ก็เพื่อที่จะยับยั้งการกระทำของรัฐในการที่จะล่วงล้ำละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจนเกินเลยไป

คดี State v. Davis (1979) วินิจฉัยว่า วัตถุประสงค์เบื้องต้นของหลัก exclusionary rule ก็คือต้องการยับยั้งการกระทำอันไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลักเกณฑ์นี้เป็นสิ่งที่ทางฝ่ายตุลาการคิดขึ้นเพื่อเยียวยาคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลภายใต้บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 4 ของรัฐธรรมนูญ ยับยั้งการกระทำหรือการบังคับใช้กฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

2. เหตุผลในแง่ของความบริสุทธิ์ยุติธรรมของศาล (Judicial Integrity)

ศาลสูงสหรัฐเห็นว่า ความบริสุทธิ์ยุติธรรมของศาลจะเสียไป ถ้ายอมให้มีการรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยวิธีการอันมิชอบ เป็นลักษณะของการที่ศาลเข้าไปมีส่วนร่วม หรือรับรู้ เห็นเป็นใจกับการกระทำอันมิชอบของเจ้าพนักงานควย ทำให้เสื่อมเสียถึงความบริสุทธิ์ยุติธรรมของศาลได้

3. เหตุผลในแง่ของสิทธิส่วนบุคคล (Personal Right) ของผู้ซึ่งถูกเจ้าพนักงานกระทำการอันมิชอบ

การกล่าวอ้างเหตุผลการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบโดยอ้างในแง่สิทธิส่วนบุคคลนั้นเป็นการกล่าวอ้างในระยะแรก ๆ โดยถือว่า เป็นสิทธิของบุคคลต้องหาหรือจำเลยผู้ถูกเจ้าพนักงานกระทำโดยมิชอบ จะขอให้ศาลไม่รับฟังพยาน

หลักฐานนั้น ๆ และการที่ศาลไม่รับฟังพยานหลักฐานนั้น ๆ ตามที่จำเลยร้องขอก็
 เสมือนหนึ่งเท่ากับว่าศาลได้ให้คำตัดสินใหม่ทดแทนแก่จำเลยแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในการ
 ที่มีการกระทำอันมิชอบของผู้ต้องหาหรือจำเลย ขณะที่มีการรวบรวมพยานหลักฐาน เช่น-
 เกี่ยวกับที่ศาลบังคับให้ผู้กระทำละเมิดกรณีทั่ว ๆ ไป ให้คำตัดสินใหม่ทดแทนให้แก่ผู้ถูก
 ล่วงละเมิดนั่นเอง การมีหลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบขึ้นมา
 ก็เพื่อบังคับบัญชาตามบัญญัติ ที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญให้ใช้
 ได้ผล

อาจมีข้อพิจารณาและโต้แย้งว่า การขบเซบให้กับผู้ซึ่งถูกเจ้าพนักงาน
 กระทำการอันมิชอบนั้นมีมาตรการการเรียกร้องทางแพ่งอยู่แล้ว จึงไม่น่าจะต้องมีการ
 ใช้หลัก exclusionary rule utoอย่างใด สำหรับเหตุผลอธิบายในกรณีนี้ มี
 เหตุผลว่า การเรียกร้องทางแพ่งนั้นมีข้อจำกัดคือ¹

1. ความเสียหายที่เกิดขึ้นต้องสามารถแสดงให้เห็นปรากฏได้ว่า เจ้าหน้าที่
 ดำรวจตั้งใจกระทำการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญของผู้ต้องหา²

2. ในบางแห่ง การเรียกร้องทางแพ่งกระทำได้เฉพาะกรณีต่อเอกชน
 ด้วยกัน ไม่สามารถเรียกร้องกับทางเจ้าหน้าที่ของรัฐได้หรือกระทำได้จำกัด และ
 เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจะชดเชยหรือไม่มีเงินเพียงพอที่จะชดเชยค่าเสียหายที่มีจำนวน
 มากได้

3. ในกรณีที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ต้องสงสัยเป็นผู้กระทำผิด และการ
 กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นไปอย่างไม่ซัดแจ้งให้เห็นเด่นชัด

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, P.233.

² Mr. Justice Marphy เป็นอีกผู้หนึ่งที่เห็นว่า การพิสูจน์เจตนาร้าย
 ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในกรณีการค้น การจับ การยึดที่ไม่ชอบนั้นทำได้ยาก

ลูกขุนมักจะเอนเอียงไปในทางที่จะไม่เห็นใจหรือคล้อยตามต่อข้อเรียกร้องของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหาในความเสียหายที่ได้รับ

ตัวอย่างของคดีที่อ้างถึงถึงเหตุผลในแง่ของเหตุผลเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลก็คือ

คดี Olmstead v. United States (1928) โดยศาลสูงสหรัฐ ได้ตัดสินโดยให้เหตุผลว่า The exclusionary rule เป็นหลักประกันสิทธิส่วนบุคคล

คดี Irvine v. California (1954) ศาลสูงสหรัฐ ได้ตัดสินโดยให้เหตุผลว่า เป็นการให้หลักประกันแก่จำเลยว่าจะได้รับการพิจารณาคดีอย่างยุติธรรม

สำหรับข้อยกเว้นของหลัก exclusionary rule นั้นมีอยู่เหมือนกัน แต่ไม่มากนัก โดยมีข้อยกเว้นดังนี้¹

1. หลัก standing

กล่าวคือเป็นหลักหรือข้อยกเว้นที่เกี่ยวกับบุคคลผู้ถูกระงับโดยตรง คือ ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิที่จะยกการกระทำอันฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญขึ้นกล่าวอ้างเฉพาะกรณีที่เขาได้รับความเสียหาย จากการกระทำฝ่าฝืนนั้น เช่น กรณีบ้านของ ก. ถูกค้นโดยฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ และพยานหลักฐานที่ได้จากการค้นถูกมัด ข. ดังนั้น ข. ยกการได้พยานหลักฐานที่ได้มาโดยการค้นโดยมิชอบขึ้นอ้างอิงไม่ได้ เพราะ ข.ขาด standing ที่จะคัดค้านเนื่องจากเขาไม่ได้เป็นผู้เสียหาย (victim) จากการตรวจค้น เฉพาะผู้ที่สิทธิของเขาถูกระงับให้เสียหายโดยการค้นที่ไม่ชอบ คือ ก. เท่านั้น ที่จะยกขึ้นคัดค้านได้ การยกขึ้นอ้างอิงต้องเป็นกรณีที่ เขาถูกฟ้องและยกเอา

¹ See, Kerper, Introduction to the Criminal Justice System, pp. 136-137. และดู จิรนิติ หะวานนท์, "หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ : เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอเมริกันและกฎหมายเยอรมัน," คุณพาท, หน้า 41.

พยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบอย่างอื่นเขาโดยตรง ไม่ใช่เป็นผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

2. หลัก impeachment

คือ หลักที่อ้างถึงการที่ทั้งสองฝ่ายทำการแสดงตอบโต้กัน โดยที่พยานหลักฐานแม้จะรับฟังไม่ได้เพราะได้มาโดยมิชอบ แต่เสนอเข้ามาเพื่อหักล้างน้ำหนักค่าเบิกความของพยานบุคคล หลักนี้จะใช้เมื่อจำเลยให้การในชั้นพิจารณาและไม่ยอมรับข้อเท็จจริงหรือปฏิเสธข้อเท็จจริงซึ่งไม่สามารถพิสูจน์ได้นอกจากโดยพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ เป็นการนำพยานมาเพื่อหักล้างตอบโต้ตนเอง แม้พยานหลักฐานนั้นจะได้มาโดยมิชอบก็ตาม เช่น จำเลยถูกฟ้องข้อหาซื้อขายและมีเฮโรอีนไว้ในครอบครอง จำเลยอ้างยืนยันในการสืบพยานชั้นพิจารณาว่าไม่เคยมียาเสพติดไว้ในครอบครองเลยในชีวิต พนักงานอัยการสามารถนำสืบได้ว่าเคยยึดเฮโรอีนได้จากจำเลยเมื่อ 2 ปีที่ผ่านมา แม้การยึดนั้นจะกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายและถูกห้ามรับฟังในการพิจารณาในคดีก่อนเกี่ยวกับข้อหาครอบครองยาเสพติดก็ตาม (คดี walder v. United States 1954)

3. หลัก harmless error

คือ หลักที่อ้างถึงการที่เจ้าพนักงานได้หลักฐานมาโดยละเมิดกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในข้อรายละเอียดปลีกย่อยไม่ถึงว่าเป็นการละเมิดสิทธิหลัก ๆ ตามรัฐธรรมนูญ พยานหลักฐานที่ได้มาจึงอ้างเป็นพยานหลักฐานที่รับฟังได้ (คดี Chapman v. California 1967, คดี Harrington v. California 1969)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ๆ แล้ว หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ หรือ The exclusionary rule นั้น มีข้อพิจารณาดังนี้

1. เกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเหตุผลอ้างถึงการใช้หลัก The exclusionary rule จากเดิมที่เคยอ้างเหตุผลเกี่ยวกับสิทธิส่วนบุคคลหรือกล่าวอ้างถึงความบริสุทธิ์ยุติธรรมของศาล มาเป็นการเน้นหนักที่การกล่าวอ้างเหตุผลเกี่ยวกับการที่มุ่งจะยับยั้งการกระทำอันมิชอบของเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งจะเห็นได้จากคดี United

State v. Janis (1975) ซึ่งแสดงไว้อย่างชัดเจนว่า การขยับยั้งเป็นเหตุผลเพียงประการเดียวของหลักการไม่รับฟังพยานหลักฐาน แต่อย่างไรก็ตามปรากฏว่าได้มีการโต้เถียงกันในเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ที่ยกขึ้นอ้างอิงดังกล่าวว่า หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานจะมีผลในทางขยับยั้งได้อย่างไรอย่างแท้จริงหรือไม่ โดยมีการวิจารณ์ว่า หลักการดังกล่าวไม่น่าจะมีผลในทางขยับยั้งได้อย่างแท้จริง เพราะขั้นตอนตั้งแต่การปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ตำรวจมาจนถึงการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล ซึ่งจะมีการหยิบยกหลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานมากล่าวอ้างนั้น เป็นเรื่องที่ใช้ระยะเวลายาวนาน และเป็นกรณีที่ขาดความต่อเนื่องในการติดตามผลแห่งคดีแล้ว จุดสำคัญที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสนใจ คือ สถิติการจับกุม ผลการปฏิบัติการการปราบปรามอาชญากรรม เป็นหลักการจะรับฟังพยานหลักฐานในศาลได้หรือไม่นั้น ไม่มีผลกระทบโดยตรงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่อย่างใด จึงเป็นเรื่องที่หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานไม่อาจขยับยั้งการกระทำมิชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้อย่างแท้จริงดังวัตถุประสงค์หรือเหตุผลอ้างอิงในการใช้¹

¹ คุรายละเอียดยุคใน จีรนิตี ทะวานนท์, "หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ : เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอเมริกัน และกฎหมายเยอรมัน," คุลพาท 31 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2527) : 52 ผู้เขียนได้กล่าวอ้างถึงผลงานวิจัยของ Professor Skolnick ในหนังสือ Justice without Trial (1975) ซึ่งกล่าวว่าปรากฏว่า The exclusionary rule มีอิทธิพลน้อยมากต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพราะการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลใช้เวลานานกว่าจะทราบผลว่าพยานหลักฐานที่เสนอไปนั้น ศาลไม่รับฟังเนื่องจากได้มาโดยวิธีการไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งวันหนึ่ง ๆ ต้องทำคดีมากมายได้ลืมเหตุการณ์และข้อเท็จจริงในคดีเก่า ๆ หมดแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ใคร่ให้ความสนใจติดตามผลของคดี จะสนใจเพียงสถิติการจับกุมเท่านั้น เพราะนั่นเป็นผลงานความดีความชอบประจำปี คำพิพากษาไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน หากคณะลูกขุนตัดสินว่า จำเลยไม่มีความผิด เพราะผู้พิพากษาไม่อนุญาตให้พนักงานอัยการเสนอพยานหลักฐานบางชิ้นต่อคณะลูกขุน เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้

(ต่อ)

พยานหลักฐานนั้นมาโดยมิชอบ ในสายตาของประชาชนความรับผิดชอบดังกล่าวตกอยู่กับพนักงานอัยการที่ยื่นฟ้องโดยตั้งรูปคดีไปก่อน ไม่จัดการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พยานหลักฐานสนับสนุนอย่างเพียงพอ และความผิดตกอยู่กับผู้พิพากษาที่มุ่งรักษาระเบียบ วิธีการโดยไมคำนึงถึงข้อเท็จจริงแห่งคดี ทั้ง ๆ ที่หากคณะลูกขุนได้ทราบพยานหลักฐานชั้นนี้ต้องเชื่อว่าจำเลยกระทำความผิดจริง แต่ผู้พิพากษากลับกันไว้ไม่ให้ลูกขุนทราบกรณีข้อเท็จจริงแห่งคดีแจ่มชัดดังนี้ ประชาชนมองไม่เห็นความเชื่อมโยงระหว่างการยกฟ้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาผิดระเบียบในชั้นเจ้าพนักงาน ประชาชนคิดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจทำหน้าที่แสวงหาพยานหลักฐานมาเสนอจนครบถ้วนแล้ว ศาลไม่รับฟังเอง เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่ควรต้องรับผิดชอบ เมื่อไม่สำนึกในความผิดพลาด The exclusionary rule บ่อมไม่มีผลทางยับยั้งต่อเจ้าพนักงานเลย



ศูนย์วิทยุสื่อสาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. เกี่ยวกับผลสะท้อนของการใช้หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ

การใช้หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนั้น ผลสะท้อนที่ตามมาซึ่งผลดีและผลเสียผลดีก็คือ เป็นการคุ้มครองประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือจำเลย ยับยั้งมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจลงละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้บ้าง แต่ในแง่ผลเสียก็คือ หากมีการใช้หลักนี้อย่างเคร่งครัดและเป็นไปอย่างกว้าง จะมีผลต่อประสิทธิภาพการควบคุมอาชญากรรม คือทำให้อาชญากรมีโอกาสหลุดรอดพ้นจากการถูกลงโทษไปได้ เพราะการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่อาจจะได้มาโดยมิชอบ แต่สามารถพิสูจน์ความผิดได้ ดังที่ผู้พิพากษา Cardozo ได้แสดงความเห็นแย้งคัดค้านไว้ในคดี Mapp v. Ohio (1961) ว่า "หลักการไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบนี้เท่ากับเป็นการปล่อยให้อาชญากรหลุดรอดกรรมไฉนของกฎหมาย เพราะเหตุที่พาหนะพลังพลาคไป" ¹ คือเป็นการผิดพลาคในแง่เทคนิค หรือการเสาะแสวงหา รวบรวมพยานหลักฐาน แต่เหตุผลของคำวินิจฉัยในคดีดังกล่าวก็ได้

¹Mr. Justice Benjamin Cardozo ได้กล่าวไว้ในคดี People v. Defore (1942)

"The criminal is to go free because the constable has blundered . . . the pettiest peace officer would have in his power, through overzeal or discretion to confer immunity upon an offender for crimes the most flagitious. A room is reached against the law and the body of a murdered man is found. If the place of discovery may not be proved, the other circumstances may be insufficient to connect the defendant with the crime. The privacy of the home has been infringed, and the murderer goes free."

กล่าวคัดค้านความเห็นแย้งดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าบรรณาธิการย่อมมีความสำคัญที่สุดและไม่มีอะไรที่จะทำลายล้างรัฐบาลได้รวดเร็วเท่ากับความล้มเหลวของรัฐบาลที่จะปฏิบัติตามกฎหมายของตัวเอง¹ ผู้พิพากษาอีกท่านหนึ่งของศาลสูงสหรัฐ ผู้มีแนวความคิดต่อต้านอาชญากรรม คือ Chief Justice Burger ก็ได้เรียกร้องให้ยกเลิก The exclusionary rule เสีย²

นอกจากนี้ในส่วนของการคุ้มครองผู้ต้องหา และการกระทำที่ไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็มีข้อวิจารณ์ว่า หลัก exclusionary rule ไม่สามารถคุ้มครองหรือชดเชยผู้ต้องหาหรือลงโทษเจ้าพนักงานสำหรับการค้นยึดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มันไม่สามารถคุ้มครองผู้ต้องหาได้เพราะการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายได้เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ถ้าเขาเป็นผู้บริสุทธิ์หรือมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะลงโทษเขาโดยไม่ต้องใช้พยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ หลัก exclusionary rule ก็ไม่ได้เยียวยาเขาแต่ประการใด ดังนั้นผู้ต้องหาซึ่งได้รับประโยชน์จากหลัก exclusionary rule ก็คือเหล่าอาชญากรที่ไม่สามารถถูกลงโทษได้โดยปราศจากพยานหลักฐานที่ห้ามรับฟังเท่านั้น การยอมให้เป็นไปดังกล่าวอาชญากรซึ่งหลุดรอดพ้นจากการถูกลงโทษไม่สมควรที่จะได้รับการชดเชยตอบแทนสำหรับการกระทำการบุกรุกล่วงล้ำสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญ มันไม่เป็นการลงโทษเจ้าหน้าที่ผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติ

¹ ดู วิสาร พันธนะ, "วิธีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา," หน้า 49-50.

² ดู จิรนิติ หะวานนท์, "หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบ : เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอเมริกันและกฎหมายเยอรมัน," หน้า 43. ในขณะเดียวกัน Mr. Justice Black ก็มีความเห็นว่า หลัก exclusionary rule เป็นบทบังคับของ The Fourth Amendment แต่เป็นเรื่องที่ฝ่ายตุลาการสร้างกฎเกณฑ์แห่งพยานหลักฐานขึ้นมา ซึ่งสภาคองเกรสควรจะต้องปฏิเสธ

รัฐธรรมนูญ และล้มเหลวในการคุ้มครองสังคมจากอาชญากร สำหรับการก่ออาชญากรรมของผู้ต้องหาหรือจำเลยผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษ สำหรับการฝ่าฝืนบทบัญญัติรัฐธรรมนูญของเจ้าพนักงานควรได้รับการลงโทษ แต่หลัก exclusionary rule ทำให้ทั้งสองอย่างไม่ได้รับการลงโทษ¹

การโต้เถียงในเรื่องผลสืบเนื่องของหลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบยังมีอยู่ตลอดเวลา ทั้งในแง่ความต้อการที่ใหญ่เล็กและไม่ต้อยกเล็ก เพียงแต่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวทางการใช้หลักดังกล่าวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยกำหนดขอบเขตการใช้ เช่น ในเรื่องของ good faith หรือความสุจริตของเจ้าพนักงานผู้กระทำความผิด หรือหามาตรการอื่นที่เหมาะสมมาเสริม

3. เกี่ยวกับลักษณะแห่งการไม่รับฟัง

การไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบในสหรัฐอเมริกา มีลักษณะที่ศาลไม่ยอมรับพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบอย่างเด็ดขาด โดยไม่พิจารณาว่าประโยชน์จะตกอยู่แก่ฝ่ายใด² ลักษณะการปิดกั้นดังกล่าวทำให้การใช้หลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบเป็นไปอย่างเคร่งครัด แข็งกระด้าง จึงมีผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของการควบคุมอาชญากรรม พื้นฐานแห่งลักษณะการไม่รับฟังอย่างเด็ดขาดดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าเป็นผลจากการที่สหรัฐอเมริกา มุ่งในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชนอย่างเหลือล้น ประกอบกับการยึดถือหลักในเรื่องความบริสุทธิ์ยุติธรรมของศาล ซึ่งจะต้อไม่เกี่ยวข้องรับรู้ทั้งทางตรงทางอ้อมต้อการกระทำอันมิชอบของการรวบรวมพยานหลักฐาน นั้นเอง

อย่างไรก็ดี แม้ว่าหลักการไม่รับฟังพยานหลักฐานที่ได้มาโดยมิชอบของสหรัฐอเมริกา จะได้รับการวิจารณ์เกี่ยวกับผลในทางลบหลายประการ โดยเฉพาะ

¹ See, George T. Felkenes, Criminal Law and Procedure, (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1976), P.23.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

ถือว่าหลักการ ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้ระบบยุติธรรมทางอาญาอ่อนแอเกินไป จนไม่สามารถควบคุมอาชญากรรมไว้ได้ก็ตาม แต่สิ่งที่ยอมรับกันประการหนึ่งก็คือ หลักการดังกล่าวเป็นหลักที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยเป็น บทบาทขององค์กรตุลาการในการที่จะคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาให้เป็นไปด้วย ความเป็นธรรมอย่างแท้จริง และถือเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของชนชาวอเมริกัน ในการมีหลักการ ดังกล่าว

มาตรการทั้ง 6 ประการที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้นนี้ เป็นมาตรการอันเป็น บทบาทขององค์กรตุลาการหรือศาลในสหรัฐอเมริกา ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของ ผู้ต้องหาในชั้นก่อนการพิจารณา จะเห็นได้ว่า บทบาทขององค์กรตุลาการในสหรัฐ- อเมริกานั้น ได้รับการยอมรับและมีบทบาทเป็นอย่างมากในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของผู้ต้องหาในชั้นก่อนการพิจารณา นับแต่การออกหมายจับกุม การนำมาสู่อำนาจศาล โดยเร็ว การออกหมายปล่อยในกรณีความคุมตัวโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การให้ประกัน ตัว การกลับกรองมูลคดีเบื้องต้น จนกระทั่งการใช้หลักไม่ยอมรับฟังพยานหลักฐานที่ ได้มาโดยมิชอบ บทบาทขององค์กรตุลาการดังกล่าวได้รับการยอมรับและมีบัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญเป็นส่วนใหญ่ และพัฒนามาเป็นหลักวิธีพิจารณาคดีอาญาโดยศาลสูงสหรัฐ- อเมริกา วินิจฉัยในคดีต่าง ๆ ไว้เป็นบรรทัดฐานสืบต่อมา บทบาทของศาลหรือองค์กร ตุลาการดังที่ได้อธิบายมาแล้ว ทำให้สามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพผู้ต้องหาในชั้นก่อน การพิจารณาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์ไทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย